

පසුබිම

රිසක් සායුහාරතාව, දිගු ආයු කාලය, පහත් පළදරු මරණ අනුපාතිකය කාන්තාවන්ට සම තත්ත්වයක් ලබා දීම, සංවර්ධන කටයුතුවලදී පාරිසරික .මිනුන්වයක් බොගහේමට කටයුතු කිරීම ආද දුර්ගක අනුව සහඳු බලන කළ තෙවැනි ලොව සම එක පුද්ගල ආදායම ඇති අන් රටවල්වලට වඩා දියුණු තත්ත්වයක් පෙන්තුම් කළද, විරුදිකාව හා දුර්පත්කම ප්‍රමුඛ කොට ගෙන පැන ඇති බොහෝ සමාජ ආර්ථික ප්‍රග්‍රහ රැසකට අප රට මුහුණුපා ඇත.

මූලකාවේ එක පුද්ගල ආදායම දේශපාලන නිදහස ලබා 1948 සිට වැඩිවෙමින් පැවතුනද ආදායම බෙදියාමේ විෂමතාවයක් තුමයෙන් වර්ධනය වීමක් දක්නට ඇත. 1973 දී ජනගහනයෙන් 40% ක්වා අඩු ආදායම් බෙන ජන කණ්ඩායම ලබා ආදායම් ප්‍රමාණය රැවී මුළු ආදායමෙන් 19.3% ක්ව තිබූ අතර 1991 දී වය 14.8% දක්වා පහත වැට් ඇත. රැකියා අවස්ථා වසරකට වැඩිව් ඇත්තේ 1.1% කින් පමණි. වහෙන් ගුම බලකාය රට දෙගුණයකින් වැඩි වේ ඇත. මසම 8 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් දැනට රැකියා විරුදිත සිටින අතර වියින් 35% ක් දුව්තියික අධ්‍යාපනය නිම කළ උගත් තරණු පිරිස වෙති.

දුර්පත්කම, පිවත්වීම සඳහා මුළුක අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට තොගැකිව සහ සමාජ කාධාරණයන්වය බොගහේමේ දුර්පත්තාවය පෙන්තුම් කරන ලක්ෂණයක් ලෙසට හඳුනාගත හැකිය. උරුමයෙන් ලත් දෙයක් තොමතේකමින් දුර්පත්ව සිටින අයද, තමන් උපයාගත්දේ තුමානුකුලට වියදුම් තොකිරීම නිසා මහලවියේදී දුර්පත්ව සිටින අයද, ආබාධිත හෙයින් කාදාකාලිකව දුර්පත්ව සිටින අයද වගයෙන් දුර්පත්තා කොටස් කළ හැක. මින් වැඩි දෙනෙකුට ආර්ථික නිෂ්පාදනයට සහභාගි වීමට අවස්ථා සපයාදීම තුළින් දුර්පත්කමින් මුදලා ගත හැක.

පෝෂණ තත්ත්වය මිතුමක් ලෙසට දුර්පත්කම මැතිම සඳහා යොදා ගනු ලැබේ. මත්ද පෝෂණය හා දුර්පත්කම අතර බලවත් සහසම්බන්ධතාවයක් පවතින බව ලොව තොයෙක් රටවල කර ඇති සම්සෘණවලින් පෙනී ගොස් ඇත. මත්ද පෝෂණයෙන් පෙළෙන බොහෝ ප්‍රමුණ් හමුවන්නේ දුර්පත් පවුල් අතරිනි. 1980 - 82 අතර පවත්වන ලද පෝෂණය පිළිබඳ සම්සෘණයකින් හෙළු ව්‍ය කරුණු අනුව අප රැවී පෙර පාක්ල් යන මුම් අනුරින් 36% ක් උගු මත්ද පෝෂණයෙන් පෙන්ති. මේ හේතු කොට ගෙන ඔවුන්ගේ වර්ධනය ද බාලුවි තිබුණි. වයස අනුව තිබිය යුතු බර ප්‍රමාණය අනුව සලකා බැඳුවිට, 1993 දී පෝෂණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් අංශය මහින් කරන ලද සම්සෘණයකට අනුව වයසට අඩු බරින් යුත් දරුවන්ගේ සංඛ්‍යාව 35% ක් පමණ වන බව පෙනී ගොස් ඇත.

රැකියා විරුදිත, උගු සේවා තියුණ්න හා දුර්පත් යන කොටස් සමාජය තුළ පැහැදිලිව වෙන්කොට තැඹුනා ගැනීම අපහසුය. රැකියා විරුදිත බොහෝ අය දුර්පත්තා තොවෙති. එමෙන්ම රැකියා කරන අය අතර ද දුර්පත්තා සිටිති. රැකියාවල නිරත සමහර අයට තම මුළුක අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ආදායමක් තොමතේ. මේ අනුව පෙනී යන්නේ ආන්තිකව අඩු නිෂ්පාදන විලඳායිනාවයක් ඇති කටයුතුවල දුර්පත්තා යෙදී සිටින බවත්, අඩු ගුම විලඳායිනාව තුළින් ලැබෙන සන්ස ඉපයුතුම කුමයෙන් අඩුව ගොස් සමහර රැකියාවල යෙදෙන්නවත් ද දුර්පත්තා ගණයට වැවෙන බවත්ය.

පවතින සංඛ්‍යා ලේඛන අනුව පෙනී යන්නේ දුර්පත්කම වැඩි වගයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ නාගරිකව තොව ග්‍රාම්‍යව බවය. නාගරික දුර්පත්තා බොහෝ මයක් ගම්න් නගරයට පැමිණි අය වේ. රැකියා ගොයා ගම්න් නගරයට වින්නේ අඩු වැටුපක් බෙන රැකියාවල යෙදෙති. ඔවුන් නුප්පනු ගුම්කයන්ය. බොහෝවිට ඔවුන්ගේ රැකියා තාවකාලිකය. අවිධිමන් ආර්ථික අංශයේ රැකියාවල යෙදී සිටීම මොවුන් අතර පෙනෙන ලක්ෂණයකි.

මෙම ගැටළුවලට විකල්ම් සේවීම සඳහා වරින්වර විවිධ රෝගන් මතින් නොයෙකුත් උත්සාහයන් දරා ඇත. 1950 දැකයේ ඉදිරිපත් කළ දිග අවුරුදු සැලැස්ම, 1970 දැකයේ ඉදිරිපත් කළ පස් අවුරුදු සැලැස්ම, 1980 දැකයේ ඉදිරිපත් කළ ඒකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන වැඩසටහන හා එම දැකයේ අග භාගයේදී ඉදිරිපත් කළ ජනකිවිය වැඩසටහන මේ සඳහා ගත් පියවරවල් ලෙසට දැක්විය හැකිය. මේ සියලු වැඩසටහන් මතින් රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය වැඩි කරලුම තුළින් රැකියා අවස්ථා ජනනය කොට විරැකියාව හා දුර්පත්කම අවම කිරීම අපේක්ෂා කෙරිණි.

වැඩි ව්‍යුහයෙහි වැඩකින් යුත් රැකියා හා ආදායම් උත්පාදන අවස්ථා හඳුන්වාදීම, විකුණු කරන ලද වැඩි වට්නාකමින් යුත් නව නිෂ්පාදන අවස්ථා හඳුන්වාදීම, නව හා උපයෝගී තාංශුනාය යොදා ගතිමින් නිෂ්පාදන කටයුතුවල යෙදීමට අවස්ථා සංවර්ධනය වැඩි ව්‍යුහයෙහි අවස්ථා හඳුන්වාදීම මේ සඳහා ගත හැකි සුදුසු පියවර ලෙස හඳුන්වාදීය හැකිය.

1994 දී නව රෝග මතින් දුර්පත්කම තුරන් කරලුම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රතික වැඩසටහන වූයේ සමස්දී වැඩසටහනයයි. තරුණියන් අතර බලවත්ම ප්‍රග්‍රහණය වන විරැකියාවට විකල්මක් ලබාදීමත්, පොදුවේ දුර්පත්කම රට තුළින් තුරන් කිරීමත්, තරුණි තරුණියන් සංවර්ධනයට සෘපුවම සහනාගි කරගැනීමත් මෙම වැඩසටහනේ අරමුණු වේ. සිහුයෙන් වැඩිවන ගුම බලකාය සඳහා ඉහළ ව්‍යුහයෙහි යුත් රැකියා අවස්ථා හා ආදායම් මාර්ග හඳුන්වාදීම වතරම් පහසු කටයුත්තක් නොවේ. වෙනෙන් රට අදාළ වන ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, ග්‍රාමීය ජනනාව තුළ සොඛන හා පේෂණ තත්ත්වය ඉහළ දුම්ම හා ඔවුන් අතර ස්වයං රැකියා සඳහා ප්‍රවේශවීමේ අවස්ථා වැඩිකරලුම යන කටයුතු සඳහා මෙම වැඩසටහන මතින් ප්‍රමුඛස්ථානය ලබාදී ඇත.

සමස්දී වැඩසටහනන් පරීපාලන හා කළමනාකරණ අදියර

ජනනා සහනාගින්වයෙන් යුත් සංවර්ධන වැඩසටහනක් ලෙස සමස්දී වැඩසටහන සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ග්‍රාමීය මට්ටමේ සිට ප්‍රතික මට්ටම දැක්වා අදියර කිහිපයෙන් ප්‍රජා සංවිධාන හා පරීපාලන ඒකක පහිටුවා ඇත.

පස්දෙනාගේ කණ්ඩායම

දුර්පත්කමේ ප්‍රබල ලන්නතු නම් දුර්පතුන් තතිවී සිටීම හා ඔවුන් අතර සංවිධාන ගක්තියක් නොතිබුමය. ග්‍රාමීය මට්ටමේ පහළම සංවිධානය ලෙසට (පස් දෙනාගේ) කුඩා කණ්ඩායම පිහිටුවා ඇත. තම තමන්ගේ කැමැත්ත මහ දුර්පත් ප්‍රවුල් පහක් වික්වී මෙම කණ්ඩායම සැඳේ. මෙම කණ්ඩායම නිතර රැක්වී ඉතිරි කිරීම සඳහා රැක්වී සාකච්ඡා පවත්වන අතර, සැලසුම් ක්‍රියාවලිය පවුල වෙත ගෙන යන ඉතා නොදු වැඩිහිටි අධ්‍යාපන තුමයක් ලෙසද මෙය හැඳුන්විය හැක. මෙය මෙරට සංස්කෘතියට ආවේනික වූ අත්තම් තුමය පනුගැන්වීමට කරනු ලබන උත්සායක් ලෙසවද හැඳුන්විය හැක.

සමස්දී බලකාය

සමස්දී බලකාය පිහිටුවා ඇත්තේ වහි ග්‍රාම නිළධාරී වසමක් නියෝගනය වන ලෙසය. අදාළ වසමේ වයස 18-35 අතර තරුණු පිරිස මෙයට අයන්වේ. තරුණු තරුණියන් රටේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කිරීමට මෙහෙයුම් හා ප්‍රගති පාලනයට සම්බන්ධ කිරීම සමස්දී බලකායන් පිහිටුවීමේ මුළුක අරමුණු වේ.

උපදේශක සහ

කොට්ඨාසයේ පදිංචි උගුන් වැඩිහිටියන්ගෙන් හා පුරුෂ ප්‍රජායෙන් සමන්වීන උපදේශක මණ්ඩලය බැංගින් පිහිටුවා ඇති අනර සමස්ධී බලකායට අවශ්‍ය උපදේශක මෙමහින් බ්‍රාගැනීමට අනුබල දී ඇත.

ප්‍රාදේශීය සමස්ධී කම්ටුව

ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයකට වික බැංගින් ප්‍රාදේශීය සමස්ධී කම්ටුව පිහිටුවා ඇත. සියල ප්‍රාදේශීය රජයේ නිලධාරීන් විනි සාමාජිකයෝ වෙති. වම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය තුළ සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සියලම වගකීම් මෙම කම්ටුවට පැවතී ඇත.

දිස්ත්‍රික් සමස්ධී කම්ටුව

දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ දිස්ත්‍රික්කයේ සියල රාජ්‍ය ආයතන ප්‍රධානින්ගෙන් මෙම කම්ටු සමන්වීන වේ. දිස්ත්‍රික්කයේ සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම මෙම කම්ටුවට පැවතී ඇත. ගම් මට්ටමේ සිට පානික මට්ටම දක්වා සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය රෑප සටහන අංක 01 හි දැක්වේ.

රෑප සටහන් අංක 01

සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරවීමේ ආයතනික සංවිධාන ව්‍යුහය

පරිපාලන/කළමනාකරන මට්ටම
අදාළවන ආයතන/ සංවිධාන

ඡනික මට්ටම

ඡ්‍රී ලංකා සමස්ධී අධිකාරිය
සමස්ධී කොමසාරිස් ජනරාල දෙපාර්තමේන්තුව
දිලිං සහන දෙපාර්තමේන්තුව

දිස්ත්‍රික් මට්ටම

දිස්ත්‍රික් ලේකම්/ දිස්ත්‍රික් අධ්‍යක්ෂ
දිස්ත්‍රික් සමස්ධී කාර්යාල
(සහකාර සමස්ධී කොමසාරිස්)

ප්‍රාදේශීය මට්ටම

ප්‍රාදේශීය ලේකම්/ තියෝරු අධ්‍යක්ෂ
ප්‍රාදේශීය සමස්ධී ඒකකය
(මුළය්වාන කළමනාකරණ)

කළුප මට්ටම

කළුප කළමනාකරණ සංඛ්‍යාව
කළුප කළමනාකරණ සංඛ්‍යාව

ග්‍රාම දේශ්වා විසම් මට්ටම
(සමස්ධී බලකාය)

ග්‍රාම දේශ්වා විසම් මට්ටම
(සමස්ධී බලකාය)

සහනාධාරලාං ප්‍රවාහන
(කුඩා කණ්ඩායම්)

සහනාධාරලාං ප්‍රවාහන
(කුඩා කණ්ඩායම්)

සමස්ද්ධි වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන

සමස්ද්ධි කොමිෂන් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව

රජය විසින් 1994 ඔක්තෝබර් මාසයේදී සමස්ද්ධි කොමිෂන් ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවන ලද අනර විම දෙපාර්තමේන්තුව මහින් සමස්ද්ධි වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

දිලිං සහන දෙපාර්තමේන්තුව

ඉතාම දිලිං ජනතාවට පිටත අන්වෙළක් ඇති කිරීමේ අරමුණ ඇතිව ආරක්ෂණා පාලයක් ලෙසට සහනාධාර ලබාදුමේ වැඩසටහනක් හඳුන්වාදෙන ලදී. සමස්ද්ධි වැඩසටහන යටතේ සහනාධාර ලබාම සඳහා තෝරා ගත්තා ලද පවුල් වලට සහනාධාර සැපයීමේ කටයුතු 1995 ජූලි මස සිට දිලිං සහන කොමිෂන් දෙපාර්තමේන්තුව මහින් සිදු කරනු ලැබේය. වියට අමතරව, දිලිං සහන ආහාර මුද්දර බෙදාදිම, විශේෂ ආහාර මුද්දර බෙදා දිම හා වියලු සලක පත්‍රිකා බෙදාදිම යන කටයුතු මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මහින් ඉටු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා සමස්ද්ධි අධිකාරිය

තරණයින්, ස්ථිරීන් සහ අවකි සහගත තත්ත්වයට පත්ව ඇති ජන කණ්ඩායම් ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධන කටයුතුවලට එක්කර ගතිම, ඔවුන්ගේ සමාජය ස්වාවරණාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ දුරිබව තුරන් කිරීම යන පරාමාර්ථ ඇතිව සමස්ද්ධි වැඩසටහන සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1995 අංක 30 දරණ ශ්‍රී ලංකා සමස්ද්ධි අධිකාරී පනත මහින් ශ්‍රී ලංකා සමස්ද්ධි අධිකාරිය පිහිටුවනු ලැබේය.

ඉහත සඳහන් කළ අයුරින් සමාජයේ තරණයින්, ස්ථිරීන් සහ අවකි සහගත තත්ත්වයකට පත්ව ඇති කණ්ඩායම්වල ආර්ථික සහ සමාජය තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා,

- ඔවුන්ගේ ආදායම් වැඩි දියුණු කිරීම හා ඔවුන් අනර රැකියා අවස්ථා සුලඟ කිරීම.
- ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධන කටයුතුවලට ඔවුන් එක්කර ගතිම.
- පවුල් මට්ටමේ ආර්ථික කටයුතු හා ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සමඟ ගම්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස දිස්ත්‍රික් හා පළාත් මට්ටමීන් සම්බන්ධ කිරීම.
- ප්‍රතිලාභීන්ගේ අභිජනනය සඳහා ඔවුන්ගේ සහනාගින්වය ඇතිව සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා ගෝජනා හුම සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම.
- ප්‍රතිලාභීන් අනර සහයෝගිතාව ඇති කිරීම, ඔවුන් අනර ඉතිරි කිරීම් වඩාලුම හා ණය පහසුකම් ලබාගතීමට සහායාවීම.
- ප්‍රතිලාභීන්ට අදාළ වන රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනවල දේශීල්‍ය ඔවුන් වෙත ලබාදුමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම

යන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙම පනත මහින් සමස්ද්ධි අධිකාරිය වෙත පවරා ඇත.

සමස්ද වැඩසටහන උතුරු හා නැගෙනහිර දෙපලාතේන් අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය පමණක් ඇතුළුව දිස්ත්‍රික්ක 18ක 1996 වසරේ සිට ක්‍රියාත්මක විය. 1997 වසරේද සිමාසහිත වැඩ කොටසක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මධ්‍යමපුව, තිබුණාමලය සහ ව්‍යිනියාවද ඇතුළත් කර ගැනීන.

මුදල ප්‍රතිපාදන

සමස්ද වැඩසටහන සඳහා 1996 වර්ෂයේ සිට ලබා දී ඇති මුදල ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 01 හි දැක්වෙන අනර එම ප්‍රතිපාදන විවිධ කාර්යයන් සඳහා යොදවා ඇති ආකාරය රුපසටහන් අංක 01 හි දැන්වේ.

මුදල ප්‍රතිපාදන 1996 - 1998

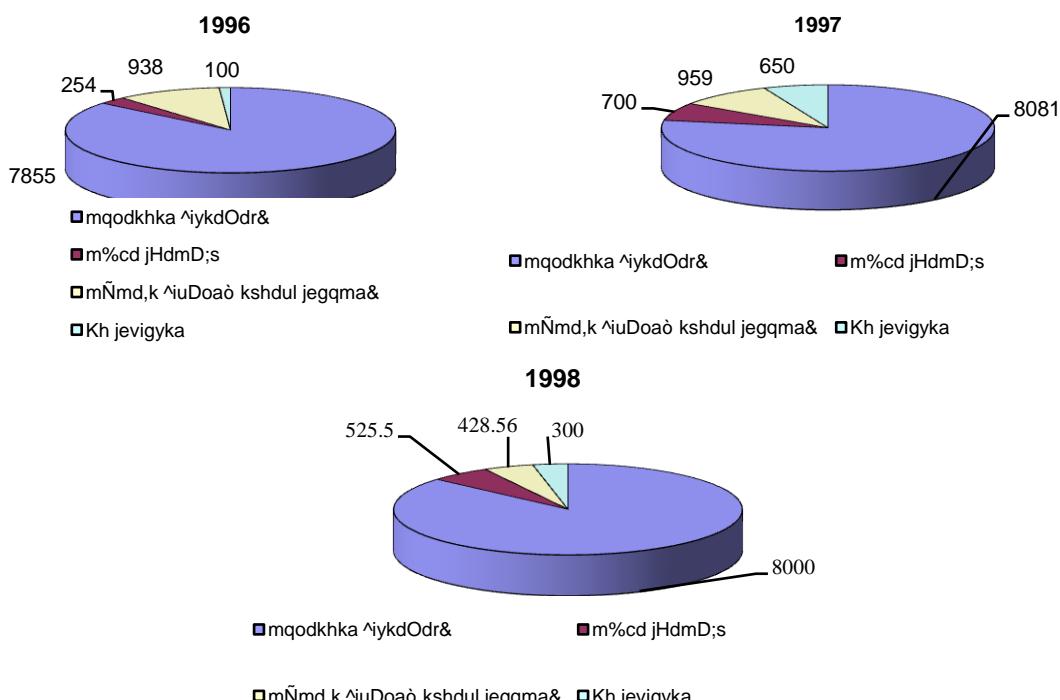
වගු අංක 01

විස්තරය	1996 රු. මිලයන	1997 රු. මිලයන	1998 රු. මිලයන
පළාහයන් (සහනාධර)	7855	8081	8000.00
ප්‍රජ ව්‍යාපෘති	254	700	525.50
පරිපාලන (සමස්ද හියාමක වැටුප්)	938	959	428.56
ත්‍ය වැඩසටහන්	100	650	300.00
එකතුව	9147	10390	9254.06

මුළය: අයවැය ලේඛනය - මහා හාන්ඩ්ඟාරය

සමස්ද මුදල ප්‍රතිපාදන විවිධ කාර්යයන් සඳහා යොදවා ඇති ආකාරය 1996 - 1998

රුපසටහන් අංක 02

1996 වසරට සාපේන්තුව 1997 වසරේ කියවම වැඩකටහන් සඳහා ලබා දී තිබූ ප්‍රතිපාදන 11.96% කින් පමණ ඉහළ ගොස් ඇති අතර 1997 වසරට සාපේන්තුව 1998 වසරට ලබා දී තිබූ ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයේ 10.93 දැක්වා පහළ යාමක් දක්නට තිබුණි.

සමස්ධී කොමක්සි ජනරාල් දෙපාර්තමේන්තුව

සමස්ධී වැඩකටහන ආරම්භ කිරීම, සංචිත ව්‍යුහය සැකකීම හා වැඩකටයුතු කඩිනම්න් ක්‍රියාත්මක කිරීම අරමුණු කරගෙන මෙම දෙපාර්තමේන්තුව 1994 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී පිහිටුවන ලදී.

1.1 සංචිත ව්‍යුහය ගක්තිමත් කිරීම

සමස්ධී සංචිත වැඩකටහන ග්‍රැමිය මට්ටම්න් ක්‍රියාත්මක කිරීම පහසු කිරීම සඳහා සමස්ධී නියාමකයින් 21465 ක් පත්කළ අතර, 1998 අවසන් වනවිට 7839 දෙනෙකුට සංචිත නිලධාරීන් වගයෙන් ස්ථීර පත්වීම් ලබාදීමට කටයුතු කොට ඇති.

සමස්ධී නියාමක පත්වීම් 1996 - 1998

වග අංක 02

විස්තරය	යොපින සංඛ්‍යාව	1996	1997	1998
1. දික්ත්‍රික්ස	25	18	22	22
2. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොචිඩාග	301	200	272	272
3. ග්‍රෑම නිලධාරී වසම්	14818	12137	13560	13560
4. නියාමකයින් (පත් කිරීම)	33517	25921	31388	31388
5. සංචිත නිලධාරීන්	10000	-	-	7839

දික්ත්‍රික්ස අනුව සමස්ධී සංචිත නිලධාරීන් පත් කිරීමේ ප්‍රගතිය ඇමුණුම් අංක 01 හි දැක්වේ.

1997 වසර වනවිට උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල දික්ත්‍රික්ස තුනක සමස්ධී සංචිත වැඩකටහන ආරම්භ කරන ලදී. 1997 වසර තුළ නියාමක පත්වීම් 31388 ලබා දී ඇති අතර 1996 වසරේද ලබාදී තිබූ පත්වීම් ප්‍රමාණය 25921 ක් වය. 1995 වසරේ සිට මේ දැක්වා පත්වීම් ලබා ඇති මුළු නියාමක සංඛ්‍යාව 31388 කි.

1.2 සමාජ ආරක්ෂණා වැඩකටහන

දිලිඟ පවුල් තම පවුල්වල ඇතිවන විවිධ අවස්ථා උදා. මරණ, උගු අසනීප හා විවාහ සඳහා අන්තර්ගතයෙන් මුදල් වියදම් කරති. මේ සඳහා බොහෝ විට ණය මුදල් ලබාගැනීම සුලඟව දක්නට ඇති. මේ නිසා දිලින්දන් දිලිඟ කමේ සිට අසරනු තත්ත්වයට පත්වීමක් සිදුවේ. විවැනි අවස්ථාවන්හිදී ඔවුන්ට පිහිට වීම සඳහා සමාජ ආරක්ෂණා වැඩකටහන අරඹා ඇති.

අරමුණු

- දිලිඟ පවුල් දැනට කිටින තත්ත්වයෙන් තවදුරටත් පහනට වැට්ටෙමට බලපෑ හැකි හඳුනී ආපදා හෝ වියදම් අන්තර්ගතවන සාමාජික අවස්ථාවන්හිදී එවායේ බර අවම කර ගැනීම සඳහා ආපසු අය නොකරන රුහුණා ආධාර මුදලක් පවුලට සැපයීම

- දිලිඳ පවුල්වල හැකිරීම් රටව යහපත් අතර වෙනස් කිරීමට උපකාරවන ආකළුප වර්ධනයට අවශ්‍ය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- සාමූහික ගස්ති වර්ධනයට හා ආර්ථික ගස්ති වර්ධනයට උපකාර වේම මගින් මානව හිතවාදී සමාජ ආරක්ෂණු ජාලයක් ඇති කිරීම

සමස්ධී සමාජ ආරක්ෂණු වැඩසටහන යටතේ 1997 ජනවාරි මස 01 දින සිට සමස්ධී සහනාධාරලාභීන් අනුරින් රැකියල් 1000/- සහ රු. 500/- දීමනා ලබන පවුල් වලින් මාසිකව රු. 20/- ක රැකියක් අයකර මෙම වැඩසටහනට බදා ගනු ලැබේ. 1998 ජූනි 1 දින සිට රු. 250/- සමස්ධී ප්‍රතිලාභීන් ද මෙම වැඩසටහනට ඇතුළත් කරගන්නා ලද අතර වාරික මුදල රු. 25 දක්වා වැඩිකර ඇත.

සමාජ ආරක්ෂණු කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය කම්ටුවක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී, දිස්ත්‍රික් කම්ටුවක් දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී අරඹ කාර්යාල සේවක පහසුකම් ලබා ද ඇත.

දිස්ත්‍රික්කයට අයත් අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවල, සාමාජිකයන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා මුදල් ගෙවීම සමස්ධී නියාමකයින්ගේ හා කළාප කළමනාකරුවන්ගේ නිර්දේශ මත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින් සිදු කරනු ලැබේ.

1.2.1 හඳුනාගත් හඳුනී හෝ අත්‍යවශ්‍ය සාමාජික කටයුතු සඳහා ආධාර සැපයීම

රැක්ෂණු ක්‍රමයට දායක වන සාමාජික පවුල්වල සිදුවන පහත සඳහන් අවස්ථා සඳහා ආධාර සැපයනු ලැබේ.

- **පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ මරණුය**
 - රු. 5000/- වකරකට විස් මරණුයකට පමණි.
 - සාමාජිකය රෝගිවල - දින 07 හෝ රට වැඩි දින ගණනක් රෝගල් ගතවීමකදී වකරකට උපරිම දින 30ක් සඳහා දින විකකට රු. 50/- බැහැන් උපරිම රු.1500/- කි.
- **පවුලේ සිදුවන විස් විවාහයකට පමණක්**
 - සාමාජිකයට රු 3000/- කි.
 - යැපෙන්නකුට - රු. 1000/- කි.
- **සාමාජිකයාගේ පවුලේ විස් දරු උපතකට පමණක්**
 - රු. 2000/- (පළමු හෝ දෙවන දරු උපතනේ විකකට)

සාමාජ ආරක්ෂණු පවුල යනු සමස්ධී සාමාජිකය (ගෘහ මුළුක), ඔහුගේ හෝ අයගේ කාලනුය සහ ඔහුගේ අවශ්‍යතා දරුවන් ඇතුළත් කුටුම්බය වේ.

1998 වර්ෂය තුළ රැක්ෂණාය වේ ඇති පවුල් සංඛ්‍යාව, ඔවුන් ගෙවා ඇති වාරික මුදල සහ ලබාදී ඇති වන්දි මුදල වගු අංක 03 න් දැක්වේ.

සාමාජ ආරක්ෂණුය 1997 - 1998

වගු අංක 03

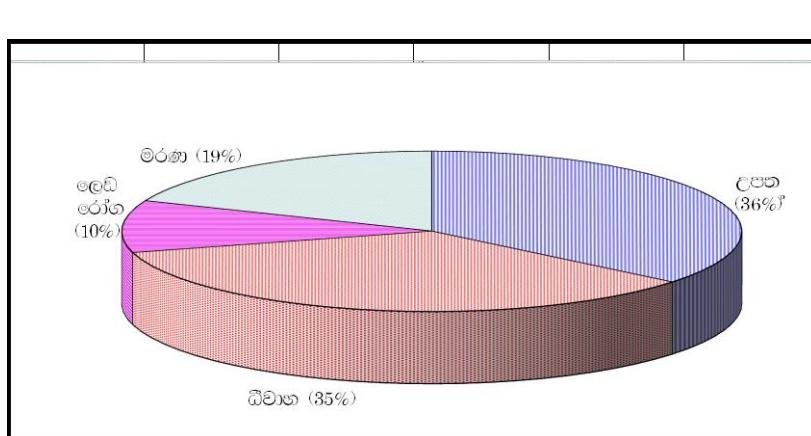
වර්ෂය	සාමාජික පවුල්	වාරික මුදල් රු. මිලියන	ලබා ද ඇති වන්දි මුදල රු. මිලියන
1997	935000	204.50	169.78
1998	985000	236.18	212.19

1998 වර්ෂයේ සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන යටතේ වන්දී ඉල්ලීම් සංඛ්‍යාව හා ගෙවා ඇති මුදල පිළිබඳ විස්තර දිස්ත්‍රික්ක අනුව පැමුණුම් අංක 02 හි දැක්වේ.

1998 වසරේ රුහුණු නිඩු මුළු පවත් ප්‍රමාණය 985,000 ක් වූ අතර පවත් පවත් 80675 කට වන්දී වගයෙන් රු. මුළුයන 212.16 ක් ගෙවා ඇති.

සමස්ධි ආරක්ෂණ වැඩසටහන යටතේ 1998 වසර තුළ ගෙවා ඇති වන්දී සංඛ්‍යාව වර්ගිකරණය කර වු අංක 04 හා රුප සටහන් අංක 03 හි දැක්වේ.

වගු අංක 04			
වන්දී චර්ගය	සංඛ්‍යාව 1997	සංඛ්‍යාව 1998	1998 දී වයා වූ මුදල රු.මු.
උපත්	22044	24801	49.71
විවාහ	21353	29614	58.59
ලෙඩි රෝග	6448	9691	22.31
මරණ	11543	16569	81.55
විකුත්ව	61388	80675	212.16

1.2.2 සමාජ ආරක්ෂණ අරමුදල යටතේ ක්‍රියාත්මක කොරේන වෙනත් වැඩසටහන්

1.2.2.1 අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්

• නැතු නුවත අධ්‍යාපනික වැඩසටහන

සමාජ ආරක්ෂණ අරමුදල විසින් සමස්ධි ප්‍රතිලාභ පවත්වල දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු සංවර්ධනය කිරීම සඳහාත් ප්‍රතිලාභීන්ගේ දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහාත් උපකාරී වන සේ සමස්ධි තුන නුවනු අධ්‍යාපන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇති. ඒ අනුව 1998 වර්ෂයේ පැවත්වූ 50 වන නිදහස් සමරා උත්සවයේදී ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨායක ප්‍රතිලාභ පවත් අතරින් දැනු ගිණුමෙකු බැහැන් තෝරා ගෙන 240 දෙනෙකුට ද්විතීය අධ්‍යාපන ගිණුම්ව පිරිනමා ඇති.

• පාසැල් උපකරණ හා අභ්‍යාස පොත් ලබා දීම

සමස්ධි පවත්වල දරුවන් අධ්‍යාපනයට පෙළඳවුම් සඳහා තෝරා ගනු ලබු දැනු සිසුන් අතර පාසැල් උපකරණ, අභ්‍යාස පොත් බෙදා දීමේ වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී. එමගින් විස් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨායකින් වසරකට අවම වගයෙන් සිසුන් 10-25 අතර ප්‍රමාණයක් තෝරා ගනු බඩන අතර 1998 වර්ෂයේදී ලබා දෙන ලද පාසැල් පොත් ගණන 1180 කි. ඒ සඳහා රු. මුළුයන 0.34 ක් වයා වූ ඇති.

- විතු, පෝක්ටර්. කවික තරග

සිංහල සහ දෙමළ මාධ්‍යය පාසැල් ලමුන් සහනාගි කරගෙන තුනේ නුවනු විතු පෝක්ටර් හා කවික තරග දිස්ත්‍රික්ක හා පාතික මට්ටම්න් පැවත්වේමට පියවර ගනු ලදූ අනර 1998 වකරේදී දිස්ත්‍රික් 18 ක පවත්වන ලද තරගවලින් ජයග්‍රාහකයින් සඳහා තනාග සහ සහතිකපත් පිටිනමන ලදී.

- විශේෂ ශෑෂ ආධාර

සමස්ධී ප්‍රතිලාභී පවුල්වලින් විශේෂ විද්‍යාල, වෛද්‍ය පිධි සඳහා තේරී පත්වූ සිඹු සිසුවියන්ට අවශ්‍ය පොත් පත් බව ගැනීම සඳහා රු. 10,000 බව දෙනු ලබේය.

- හව නිර්මාණකරුවන් දිරිගැන්වීම

අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වල නිර්මාණයිල දරුවන් දිරිගැන්වීම සඳහා ඔවුන්ගේ නිර්මාණ වෙනුවෙන් විශේෂ ආධාර බ්‍යාඩිමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව තරුණු සේවා සහාව මගින් පවත්වන ලද නිර්මාණ තරගවලින් ජයග්‍රාහකය ලදූ දෙදෙනෙකුට රු. ලක්ෂය බැංශින් මුළුසය තනාග පිටිනමන ලදී.

1.2.2.2 පෝෂණ සහ සෞඛ්‍ය වැඩසටහන්

සමස්ධී සහනාධාරලාභී පවුල්වල දරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රස්කෘතු අරමුදුල මගින් විශේෂ ප්‍රහුණු වැඩසටහන් ආරම්භ කර ඇත.

- ක්‍රිඩා ශෑෂන්‍යව

සහනාධාරලාභී පවුල්වල දරුවන් අතරින් දිස්ත්‍රික්, පළාත් හා පාතික මට්ටම්න් කුසලතා පෙන්වන ක්‍රිඩක ක්‍රිඩිකාවන් දිරි ගැන්වීම සඳහා ක්‍රිඩා ශෑෂන්‍යව වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලද අනර මසකට රු. 7,50,000 ක් බැංශින් ක්‍රිඩා අරමුදුලට බව දෙනු ලැබේ. ඒ අනුව 1997 වර්ෂයේද රු. මිලියන 1.59 ක් බව දි ඇති අනර 1998 දි රු. මිලියන 5.39 ක් බ්‍යාඩි ඇත. මේ යටතේ ආධාර ලදූ ක්‍රිඩා ශෑෂන්‍යවලාභීන් සංඛ්‍යාව 500 කි.

- ග්‍රාමීය ප්‍රවාහන සේවා මධ්‍යස්ථාන පිශීලිවීම

ග්‍රාමීය මට්ටමේ සමස්ධී ප්‍රතිලාභී සම්බන්ධිත තොරා ගනු ලදූ ස්වේච්ඡා සේවක සේවකාවන්ට ප්‍රවාහන කටයුතු පිළිබඳව ප්‍රහුණුව බව දි විම සේවා බව දීමට අවශ්‍ය උපකරණ කට්ටල සැපයීමට ද විම මධ්‍යස්ථාන සම්බන්ධිකරණය කිරීම ද මේ යටතේ සිදු කෙරේ. මෙම වැඩසටහන ඉ ලංකා රතු කුරුස සංවිධානය සහ සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අමාන්ත්‍යාගයේ සහය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. 1998 වකරේදී ප්‍රවාහන සේවා සඳහා තරුණු තරුණියන් 335 දෙනෙකුට ප්‍රහුණුව බව දි ඇති අනර පිශීලිවන ලද ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථාන ගණන 40 කි.

ආදායම් වර්ධනයට හා සාමාජ තත්ත්ව වර්ධනයට උපකාර වීම

සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ ආදායම් හා සාමාජ තත්ත්වයන් වර්ධනය කිරීම සඳහා තෝරාගනු ලබූ ප්‍රදේශයන්හි සුදුසු නියාමක ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

- ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

වම නියමු ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පහත සඳහන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග තෝරා ගෙන ඇත.

වග අංක 05

ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාගය	දරන ලද වියදම රු. මිලියන
අභ්‍යන්තර	0.05
කරුවලගස්වැව	0.27
හගුරන්කොන	0.50
නොරත්තා	1.00
එකතුව	1.82

මෙම වැඩසටහන යටතේ සහනාධාරලාභීන්ට නිවාස, ඔවුන්ගේ ආදායම් හා රැකියා උත්පාදනයට අවශ්‍ය ව්‍යාපෘති, මාර්ග හා පානිය ජල යෝජනා කුම ඇරඹීමට පියවර ගෙන ඇත.

- ස්වයං රැකියා සඳහා මහන මැයින් ලබාදීම

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටමීන් තෝරා ගන්නා ලද සහනාධාරලාභීන්ට පහසු ගෙවීමේ කුමය යටතේ මහන මැයින් මිලදී ගැනීමට ත්‍යා මුදල් ලබා දී ඇත.

වග අංක 06

වර්ෂය	ලබාදෙන ලද මහන මැයින් සංඛ්‍යාව	ත්‍යා මුදල් රු. මි.	ත්‍යා ආපසු අයවීම රු. මි.
1997	4991	16.49	6.12
1998	536	1.27	4.77
එකතුව	5527	17.76	10.89

- කැබලි රෙදි බෙදා දීම

ඇගෙලුම් නිෂ්පාදනය සඳහා මහන මැයින් ලබාදුන් අයට සහන මිල යටතේ කැබලි රෙදි සපයා ඇත.

වග අංක 07

වර්ෂය	ලබාදෙන ලද කි. ගු. ප්‍රමාණය	වට්නාකම රු.
1998	5201	650,125.00

- රෝද පුව ලබාදීම

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටමීන් තෝරා ගන්නා ලද ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා නොමිලේ රෝද පුව බෙදා දෙන ලදී.

වග අංක 08

වර්ෂය	පුමාණය	වට්නාකම

		රු.
1998	133	1130500.00

2. දිලිඥ සහන දෙපාර්තමේන්තුව

2.1 සමස්දී සහනාධාර වැඩසටහන

දිලිඥ ජන කොටස්වල ආදායම් තත්ත්වය යැපිම් මට්ටමක තබා ගැනීම සඳහා පවත්වාගෙන යන වැඩසටහනක් ලෙස සමස්දී සහනාධාර වැඩසටහන හඳුන්වා දිය හැක.

මෙම වැඩසටහන යටතේ මාසික ආදායම රු.1000/- ට අඩු පවුල් මාසික දීමනාවක් ලබාමට හිමිකම් ලබනි. මේ සඳහා ග්‍රාම නිලධාරී වසම් මට්ටමේ පත්කරනු ලබූ සමස්දී තියාමකයින් මහින් පවුල් තොරතුරු වික්රියෙක් කිරීමේ සම්භාෂණයක් පවත්වා සහනාධාර ලබාය යුතු තත්ත්වයේ පවුල් හඳුනාගත යුතු විය.

1995 අගෝස්තු මාසයේදී සමස්දී සහනාධාර වැඩසටහන ආරම්භ කිරීමට පුරුම උතුරු, නැගෙනහිර පිහිටි දිස්ත්‍රික්ක ගැර දිවයිනේ ඉතිරි දිස්ත්‍රික්ක 17 නි මෙයේ පවුල් තොරතුරු වික්රියෙක් කිරීමේ සම්භාෂණයක් පැවත්වුනි. උතුරු, නැගෙනහිර පළාතේ පැවති යුතුමය වාතාවරණය නිසා විම පෙදෙස්හි මෙම සම්භාෂණය කිරීමට එවකට අවකාශයක් තොවුනි. විසේ වුවත් සාම්පාදන තත්ත්වයක් පැවති අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ අම්පාර, මහමය, පදියන්වල, දමන, දෙහිඅන්තක්ත්ව්‍ය, ලාභාගල, උනන යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසිය පෙන්වනු ඇතුළු පවුල් තොරතුරු වික්රියෙක් කොට සමස්දී සහනාධාර වැඩසටහන තියාත්මක කිරීමට කටයුතු යෙදුනි.

මෙම පරීභාෂ්‍යයේදී සමස්දී තියාමකවරුන් විසින් සැම ගැහස්වයකටම ගොස් පවුල් සාමාජිකයින් පිළිබඳ තොරතුරුද ඒ ඒ අයගේ ආදායම් මාර්ගද, පවුලට අයන් වංචා හා නිශ්චාල දේපල පිළිබඳ තොරතුරුද, ඒ ඒ පවුල විසින් මාසිකව කරනු ලබන වියදම් පිළිබඳ විස්තරද විකුතු කරගනු ලබුනි. අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිද ඔවුන් අසල්වැකියන්ගෙන්ද අදාළ පවුල් විස්තර හා ආදායම් තත්ත්වය පිළිබඳ කරගතු විකුතු කරගන්නට යෙදුනි. මෙම විස්තර අනුව සමස්දී තියාමකවරුන් විසින් වික් වික් පවුල් මාසික ආදායම් තක්සේරු කර, මාසික සහනාධාරයක් ලබාදිය යුතු පවුල් හඳුනාගන්නට යෙදුනි.

මෙම හඳුනාගැනීමෙන් අනතුරුව ඉතාමත් දිලිඥ පවුල්. විනම් මාසික ආදායම රු.500/- ට අඩු විසේම යැපෙන්නන් සංඛ්‍යාව හතුරකට වැඩි පවුල් වෙන්කොට විම පවුල් 1 වැනි කාන්ඩිය වගයෙන් වෙන්කොට විම පවුල් සඳහා රු.1000/- බැඳීන් වූ මාසික දීමනාවක් ලබාදීමට කටයුතු කර ඇත.

ඉතිරි දිලිඥ පවුල් සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව නැවත කොටස් තුනකට වෙන්කරනු ලබුනි. පවුල් යැපෙන්නන් සංඛ්‍යාව තුනක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇති පවුල් II වැනි කාන්ඩිය වගයෙන් වෙන් කරනු ලබුනි. විම පවුල් සඳහා මසකට රු.500/- බැඳීන් දීමනාවක් හිමිවිය. සාමාජිකයින් දෙදෙනකුගෙන් සමන්විත පවුල් III වැනි කාන්ඩිය වගයෙන් වෙන්කරනු ලබූ අනර විම පවුල් සඳහා රු. 200/- ක මාසික දීමනාවක් හිමිවිය. තනි පුද්ගලයින් සහනි පවුල් ඒකක IV වැනි කාන්ඩියට අයන් විය. මෙම කාන්ඩිය සඳහා රු.100/- ක මාසික දීමනාවක් හිමිවිය. ලියාපදිංචි සමාජ යේවා ආයතනවල තේවාසිකයින්ද, විශේෂ ආදායම් මාර්ගයක් තොමැති විවිධ ආගම්වල ප්‍රජකවරුන්ද තනි පුද්ගලයින් ලෙස සලකා මෙම IV වැනි කන්ඩියමට ඇතුළත් කොට රු.100/- මාසික දීමනාව ලබාදීමට කටයුතු කෙරෙනි.

මිට අමතරව උතුරු/නැගෙනහිර තියාත්වින කේවයෙහි තියුතු වුවන් දිවිගැන්වීමක් වගයෙන් විම අයගේ පවුල් සඳහා සමස්දී සහනාධාර ලබාදීමේ විශේෂ අනුග්‍රහයක් දක්වන්නට කටයුතු යොදනු ලබුනි. මෙම අනුග්‍රහය

යටතේ එවැනි අයගේ පවුල් සඳහා සහනාධාර ලබාදීම පවුල් ආදායම ගණන් බලුමෙමි, ක්‍රියාත්මක සේවයෙහි නියුතු සාමාජිකයින් උපයන ආදායම පවුල් ආදායමට විකතු නොකිරීමට තිරණය කර ඇත. මේ අනුව උතුරු නැහෙනිහිර ක්‍රියාත්මක සේවයෙහි නියුතු අයගේ පවුල්වල සෙසු සාමාජිකයින් උපයන මාසික ආදායම රු.1000/- ව අඩුනම් වම පවුල් සඳහා සමස්ද්ධි දීමනා ලබාදීමට කටයුතු කරනු ලැබේ.

1997 ජනකටිය පනත අනෝසි කිරීමත් සමගම විනෝක් ජනකටිය වැඩසටහන යටතේ රු.250/- ක මාසික දීමනාවක් බෙමින් සිටි පවුල්ද සමස්ද්ධි වැඩසටහනට ඇතුළත් කරගත යුතුවිය. සමස්ද්ධි වැඩසටහන යටතේ සහන ලබාදිය යුතු වන්නේ රු.1000/- ව අඩු මාසික ආදායම්ලාංසි පවුල්වලට වුවත්, එවැනි සම්සෘත්‍යයක් පැවැත්වීමට කළේ නොවූ බවින් 1997 ජනවාරි මස සිටම ජනකටි වැඩසටහන යටතේ රු.250/- දීමනාව බෙමින් සිටි සැම පවුලක් සඳහාම අප විසින් සමස්ද්ධි සහනාධාර ලබාදීමට කටයුතු කෙරෙනි. මෙම පවුල් සමස්ද්ධි සහනාධාරලාංසි V වැනි කාණ්ඩා ලෙස සලකා වම පවුල් සඳහා මාසිකව රු.250/- ක දීමනාවක් ලබාදීමට කටයුතු කෙරෙනි. මෙයේ 1997 වකර මුළද රු.250/- දීමනාව ලබූ ජනකටි පවුල් සංඛ්‍යාව 403,032 ක් විය.

1997 පුත්‍ර මාසයේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ගනු ලබූ තිරණයක් පරිදි උතුරු/නැහෙනිහිර පළාත්වල සමස්ද්ධි නියාමකවරණේ පත්කර තිබූ විසේම සමස්ද්ධි වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට සුදුසු පරිකරයක් පවතින පෙදෙස්වලද සමස්ද්ධි සහනාධාර වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කළයුතු විය. මේ අනුව අප විසින් 1997 අගෝස්තු මාසයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි නැහෙනිහිර පලාතේ දිස්ත්‍රික්ක තුනෙහි සහ උතුරු පළාතේ ව්‍යුහාව දකුණු පාල්‍යීය ලේකම් කොට්ඨාසයෙහි ආනාර මුද්දර බෙමින් සිටි පවුල් අනුරූප රු.1000/- ව අඩු ආදායම් ලබූ පවුල් තොරාගෙන සමස්ද්ධි සහනාධාර ලබාදීමට කටයුතු කරනු ලබුණි. වම පවුල්ද සමස්ද්ධි සහන ලබන V වැනි කාණ්ඩා යමට විකතු කරනු ලබූ අතර වම පවුල් සඳහාද මාසිකව රු.250/- දීමනාවක් හිමිවිය.

1997 අග හාගයේදී මාසිකව රු.250/- සමස්ද්ධි සහනාධාර ලබූ ජනකටිය පවුල්වල ආදායම් තත්ත්වය පරීක්ෂකර බලා රු.1000/- වැඩි ආදායම් ලබූ පවුල් තොරා වෙන්කර ගැනීමට කටයුතු යොදන ලදී. මෙයේ තොරාගනු ලබූ පවුල් සංඛ්‍යාව 44671 කි. 1998 පෙබරවාරි මස සමස්ද්ධි දීමනා තිකුත් කරන්වීට වම පවුල් 44671 සමස්ද්ධි සහනාධාර වැඩසටහනින් ඉවත් කරනු ලබුණි.

සමස්ද්ධි සහනාධාර සඳහා තොරාගනු ලබන පවුල් වලට අදාළ දීමනා, පත්‍රිකාවක් මගින් ලබාදීමට කටයුතු සලකා ඇතේ. සමස්ද්ධි දීමනා පත්‍රිකාවක මාය හයක මුද්දර අඩිංඡ වේ. මේ අනුව සමස්ද්ධි දීමනා පත්‍රිකා මාය හයෙන් හයට අවශ්‍ය කළයුතු වේ. මෙම අවශ්‍ය කිරීම්වලද සමස්ද්ධිලාංසින් අතර සිටින ආදායම් තත්ත්වය යහපත් අතට පත්වූ පවුල් සහනාධාර වැඩසටහනින් ඉවත් කිරීමටත්, අවශ්‍ය හඳුනාගනු ලබන දිලිඳ පවුල් සහන්තාධාර වැඩසටහනට ඇතුළත් කර ගැනීමටත් අවකාශ සැලකේ.

1998 වකර සඳහා සමස්ද්ධි සහනාධාර වැඩසටහන යටතේ දිලිඳ සහන දෙපාර්තමේන්තුවට වෙන්කර දෙනු ලබුවේ රුපියල් දැඟලක්ෂ 8000 ක ප්‍රතිපාදනයකි. මේ තත්ත්වය යටතේ කළුන් වසරේ සහනාධාර ලබූවත් සියලු දෙනාටම එයකාරයෙන්ම දීමනා ලබාදිය නොහැකි වූ තිකා ආදායම් තත්ත්වය යහපත්වීම සේතුවත් වැඩසටහනින් ඉවත් කරන පවුල් වෙනුවත් අවශ්‍ය හඳුනාගනු ලබූ පවුල් සහනාධාර වැඩසටහනට ඇතුළත් කිරීමට අවකර නොදෙන ලදී. මේ ආකාරයෙන් 1998 අගවන විට පවුල් 84546 ක් සහනාධාර වැඩසටහනින් ඉවත්කර ගෙන හැකි විය. ප්‍රතිගෙනයක් ලෙස බැඳු විට මෙම අඩුවීම 4% කි.

සමස්ධි දීමනා පත්‍රිකා නිකුත් කිරීමේ මූලික අදහස වනුයේ අඩු ආදායම්ලාභී පවුල්වලට විදිනෙදා ආහාර වේල සපය ගැනීමට අන්තර්ගත ආහාර උච්ච ලබාගැනීමට ආධාරයක් සැලකීමයි. මේ සඳහා සැම දීමනා පත්‍රිකාවකම වික් වික් මාසය සඳහා හාන්ත් මිලදී ගැනීම සඳහා මුද්දරයක් ඇත.

රු.1000/- හා රු.500/- දීමනා පත්‍රිකාවල මිට අමතරව වික් වික් මාසය සඳහා තවත් මුද්දර තිරු දෙකක් ඇත. වික තිරුවක ඇත්තේ මුදල් කරගැනීම සඳහාවන මුද්දරයකි. මිම මුද්දරය යටතේ සමස්ධිලාභියාට තම අවශ්‍යතාවයන් සඳහා තම සම්පූර්ණ සම්මියෙන් මුදල් ලබාගැනීමට අවකාශ ඇත. දෙවනේ තිරුයෙහි ඇත්තේ අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම සඳහා හාවිනා කළයුතු මුද්දරයකි. වය සමස්ධිලාභියා වෙනුවෙන් බැංකු ගිණුමක තැන්පත් කරනු ලැබේ. සමස්ධිලාභින්ට ඉතිරිකිරීමේ භුරුවක්ද ඇති කරදීම මෙති අරමුණයි.

මිට අමතරව රු.500/- හා රු.1000/- සමස්ධි ලභිත්තෙන් මාසිකව රු.20/- ක වාරිකයක් සමස්ධි ආරක්ෂණු අරමුදල සඳහා සපයාගනු ලැබේ. සමස්ධිලාභි පවුලක මරණයක්, අසිනිපයක්, දරු උපනක්, විවාහ මෝගලයක් වැනි හඳුනාගේ අමතර මුදලක් වය කළයුතු අවක්චාවක් ඇතිව්වනොත් වම අවස්ථාව සඳහා මෙම අරමුදල මහින් මුදල් ආධාර සපයාගනු ලැබේ. පසුගිය වසරේ නොවැම්බර් මස සිට රු.250/- ක දීමනාලාභිත්තෙන්ද රු.25/- ක මාසික වාරිකයක් සමස්ධි සමාජ ආරක්ෂණු අරමුදල සඳහා අයකරගෙන වම සමස්ධිලාභිත්තෙන්ද සමාජ ආරක්ෂණු යෝජනා තුමය යටතේ සාමාජිකත්වය ලබාදීමට කටයුතු කරන ලදී.

1998 වසරේ ද අවසන් වරට සමස්ධි සහනාධාර ඇවත් කරනු ලැබුවේ අගෝස්තු මාසයේදිය. ඒ අනුව නිකුත් කරන මද සමස්ධි දීමනා පත්‍රිකා ප්‍රමාණය පහත දැක්වේ.

සමස්ධි සහනාධාර පත්‍රිකා 1996, 1997, 1998

වග අංක 16

සහනාධාර වට්නාකම රු.	1996 නිකුත් කළ පත්‍රිකා		1997 නිකුත් කළ පත්‍රිකා		1998 නිකුත් කළ පත්‍රිකා	
	ගණන	වට්නාකම රු.මු.	ගණන	වට්නාකම රු.මු.	ගණන	වට්නාකම රු.මු.
1000/-	23310	23.31	17888	17.89	14359	14.35
500/-	902675	451.34	900148	450.07	896783	448.39
250/-	412257	103.06	561109	65.82	521886	130.47
200/-	317774	63.55	329089	22.15	323710	64.74
100/-	230389	23.04	221491	140.28	216445	21.64
විකුත්	1886405	664.30	2029725	696.21	1973183	679.61

දියුතුක්ක අනුව දීමනා පත්‍රිකා නිකුත් කරඅති ආකාරය ඇමුණුම් අංක 03 න් පැහැදිලිවේ. මේ අනුව වික් වික් වට්නාකම් යුත් දීමනා පත්‍රිකාලාභිත්තෙන්ගේ ප්‍රතිගතය පහත සඳහන් පරිදි වේ.

රු. 1000/- සහනලාභිත්	0.7%
රු. 500/- සහනලාභිත්	45.4%
රු. 200/- සහනලාභිත්	16.4%
රු. 100/- සහනලාභිත්	11.0%
රු. 250/- සහනලාභිත්	26.5%

2.2 පෝෂණ සහනාධාර වැඩසටහන

දිලිඥ සහන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් දිලිඥ පවුල්වල අභිතින් දරු උපත බෙන මුත්තේ යහපත සඳහා පෝෂණ සහනාධාර වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ සමස්ධී සහනාධාරලාභී පවුල් සඳහා සහ සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක තොවන පෙනෙක්හි රු.1000/- ව අඩු මාසික ආදායමක් බෙන පවුල්වල අභිතින් දරු උපතක් සිදුවූ විට එම දරුවාගේ මව සඳහා දරුවාට මාස 12 සපුරාන තුරු පෝෂණ දීමනා පත්‍රිකාවක් මගින් රු.100/- ක මාසික දීමනාවක් නිකුත් කරනු ලැබේ.

පළදරුවාගේ සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ තත්ත්වය යහපත්ව තබාගත හැකිවන පරිදි දරුවාට මෙවිකිරී දුමේ ප්‍රවත්තනාව වැඩිදියුණු කරලුම සඳහා මවට අවශ්‍ය පෝෂණජනක ආහාර මිළදී ගැනීමට ආධාර කිරීම මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණායි.

මෙම වැඩසටහන ගැන සමාජ සේවා නිලධාරීන් හා සමස්ධී සංවර්ධන නිලධාරීන්/ සමස්ධී නියාමකයින් මගින් ජනනාව දැනුවත් කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත.

1999 වකර් මෙම වැඩසටහන යටතේ පෝෂණ දීමනාව ලැබූ මෙවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව ලක්ෂය ඉක්මවා ඇත. 1998 දෙසැම්බර් මාසය වනවිට පෝෂණ දීමනා ලබමින් සිටි මෙවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව 78430 කි. දිස්ත්‍රික්ක අනුව පෝෂණ දීමනා පත්‍රිකා නිකුත් කිරීම පිළිබඳ සංඛ්‍යා ලේඛන වාර්තාව ඇමුණුම් අංක 04 හි දැක්වේ.

1998 වකර් තුළ පෝෂණ දීමනා නිකුත් කිරීම යටතේ වැයකළ මුදල රු.78,430,000 කි.

2.3 සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන

සමස්ධීලති පවුල් සඳහා සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහනක්ද දිලිඥ සහන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

මෙම වැඩසටහන පියවර තුනකින් යුතු ය.

1. සමාජසේවා නිලධාරීන්හාට සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා කටයුතු කිරීම පිළිබඳ දැනුම අභිත් කිරීම පිණිස විවධ ශේෂීත්තු යටතේ කෙටිකාලීන ප්‍රහුණු පාධමාලා සංචාරණය කිරීම
 2. සමාජසේවා නිලධාරීන්හාට දීර්ඝ කාලීන විශේෂ ප්‍රහුණු පාධමාලා සංචාරණය කිරීම
 3. සමාජ සේවා නිලධාරීන් මගින් සමස්ධී සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ සහාය ඇතිව නම කොට්ඨාගවල සමාජ සංවර්ධනය උදෙසා කළයුතු කාර්යයන් හඳුනාගෙන විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කෙටිකාලීන ප්‍රහුණු පාධමාලා

1999 වර්ෂය තුළ දිස්ත්‍රික්ක 5 ක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලට ප්‍රහුණුක්තව සිටි සමාජසේවා නිලධාරීන් සඳහා පුර්ව ප්‍රමාධීය සංවර්ධනය පිළිබඳ දින තුනක නේවාසික ප්‍රහුණු පාධිමාලා සංවර්ධනය කරන ලදී. එම ලේකම් කාර්යාලයේ මෙහෙයුමෙන් මෙම වැඩසටහන සම්පාදනය කරගතු ලබූ ඇතර, වැඩසටහනේ සම්පත්දායකයින් ලෙස සමාජ සංවර්ධන ආයතනයේ හා ජාතික ක්‍රියාකාරීති සංගමයේ දායකත්වයද ලබාගන්නා ලදී.

මෙම ප්‍රහුණු පාධිමාලාව මගින් පළමු ඇවුරුදු පහ තුළ ප්‍රමාදයේ මානසික හා සොඛන වර්ධනය උදෙසා කටයුතු කළයුතු ආකාරය ගැනන් ඒ සඳහා ගෙදර පරිසරය සකස් කිරීම දෙමාපියන් දැනුවත් කිරීම සඳහා සමාජසේවා නිලධාරීයෙකු ප්‍රහුණු කරවෙකු හා අධින්‍යාකාරී ලෙස කටයුතු කළයුතු ආකාරය ගැනන් මෙම සමාජසේවා නිලධාරීන් හට විශේෂ දැනුමක් ලබාදෙන්නට යෙදුණි.

මිට අමතරව අප විසින් සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම නියෝජනය වන පරිදි තෝරා ගතු ලබූ සමාජ සේවා නිලධාරීන් 30 දෙනකු සඳහා ව්‍යාපෘති සකස් කිරීම ලේකන පිළිබඳ දින 12 ක පාධිමාලාවක්ද පවත්වන්නට යෙදුණි.

මෙම පාධිමාලාව හැඳුරු සමාජසේවා නිලධාරීයාට තම දිස්ත්‍රික්කයේ සමාජසේවා නිලධාරීන් හා සමස්ඳී සංවර්ධන නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම සඳහා විශේෂ ප්‍රහුණුවක්ද ලබදෙන ලදී.

• දිගුකාලීන පාධිමාලා

සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම නියෝජනය වන පරිදි තෝරාගතු ලබූ සමාජ සේවා නිලධාරීන් 25 දෙනෙකු සඳහා 1998 වසරේද මනොවිදනා සිප්ලෝමා පාධිමාලාවක් හා උපදේශනය පිළිබඳ උසස් සහතික පත්‍ර පාධිමාලාවක් අප විසින් සංවිධානය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා මනොවිදනා ආයතනය මගින් කොළඹ හා කැලුණිය විශ්ව විද්‍යාලවල මෙම පාධිමාලා මෙහෙයුවන්නට යෙදුණි. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සහ කැලුණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පෙනෙන් කිවිකාවාර්යවරුන් මෙහි දේශකවරුන් ලෙස කටයුතු කළහ.

මෙම පාධිමාලා හැඳුරිමෙන් අනුතුරුව පැවති පරීක්ෂණ දෙකෙන් සමාජසේවා නිලධාරීන් 23 දෙනෙකු සාමාර්ථය බව ඇත. මේ අනුව දැනුවත දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ මනොවිදනා සිප්ලෝමාධාරීන් හා උපදේශනය පිළිබඳ උසස් සහතික පත්‍රවානින් 23 දෙනෙකු ඇත. මෙම පිරිසට ශ්‍රී ලංකාවේ විදුල්වත් උපදේශකවරුන්ගේ සංගමයේ සමාජිකත්වය පිරිනමා ඇති ඇතර, නින්නානුකුලව මනොවිදනා උපදේශකවරුන් ලෙස සේවය කිරීමට බලපත්‍ර ලබේ ඇත. දිලිං ප්‍රව්‍ල්වල විවිධ අභ්‍යන්තර නිසා ප්‍රධාන විද්‍යා අයවලුන්ගේ ගුහ සිද්ධිය සඳහා මෙම පිරිසගේ සේවය ලබාදීමට කටයුතු යොදුනු ලැබේ.

• සමාජ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

සමාජ සේවා නිලධාරීන් විසින්, සමාජ සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේද සහාය ඇතිව දිලිං ප්‍රව්‍ල්වල උන්නතිය සඳහා අඛාධිත ප්‍රහුණුරුන්ට්‍රාපනය, ප්‍රමාද ගුහ සාධනය, අකරණ වැඩිකිවියන්ට පිහිටිවීම, මත් උවදුරුවලට ගොදුරු වූ ප්‍රව්‍ල් වලට පිහිටිවීම, පාසැල් නොයන ප්‍රමාද සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, මැද පෙරදිග ගිය දෙමුවිපියන්ගේ ප්‍රව්‍ල්වල ගුහකාධනය වැනි විවිධ සේවුන්ගේ යටතේ සමාජ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන්නට යෙදුණි.

දිලිඳ පවුල්වල අනාරක්ෂිත කුස්සී ලම්පු හාවිතය තිසා ඇතිවන උවදුරු දුරක්ම සඳහා ඉ ලංකා වෛද්‍ය සංගමයේ ආධාර ඇතිව පවුල් දැනුවත් කොට ආරක්ෂිත කුස්සී ලම්පු අඩු මිලකට බෙදාහැරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරන්නට යෙදුණි. පසුගිය වසරේ මේ යටතේ පවුල් 10,000 කට පමණු සේවයක් සැලකුණි.

2.4 අවනැත්වූ පවුල් සඳහා වියලු සලක පත්‍රිකා ලබාදීම

අන්තර්ජාල දේශීලු කොමකාරිස් කාර්යාලය විසින් අවනැත්වූ පවුල් සඳහා පහත දක්වන පරිදි මාසික දීමනාවක් ලබාදීමට කටයුතු කෙරේනි.

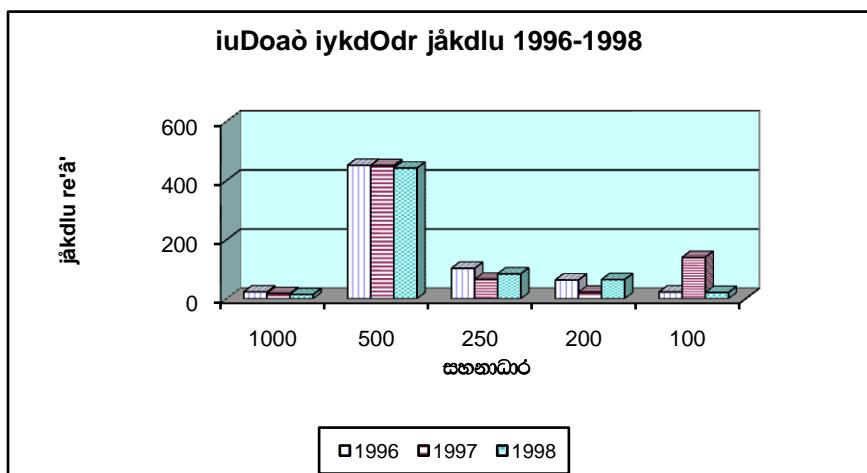
පවුල් කාමාජිකයින් ගණන මාසික දීමනාව (රු)

01	168 X 2	=	336
02	380 X 2	=	616
03	420 X 2	=	840
04	504 X 2	=	1008
05 හා රට වයි	630 X 2	=	1260

මෙම දීමනාව ලබාදෙනුයේ සලක පත්‍රිකාවක් මගිනි. මේ සඳහා අවශ්‍ය සලක පත්‍රිකා මුද්‍රණය කර බෙදාහැරීම දිලිඳ සහන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකෙරේ. 1998 වර්ෂයේදී මාස හයෝන් හයට සලක පත්‍රිකා නිකුත් කරන ලදී. 1998 අග වනවිට මෙයේ වියලු සලක ලැබූ පවුල් සංඛ්‍යාව 113,558 කි. ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්ක සඳහා විම සලක පත්‍රිකා බෙදා දුන් ආකාරය අමුණා ඇති වාර්තාවෙන් පැහැදිලි වේ.

මෙම සලක පත්‍රිකා මගින් ලබාදුන් මාසික සහනාධාරය රු.105,406,672/- කි.

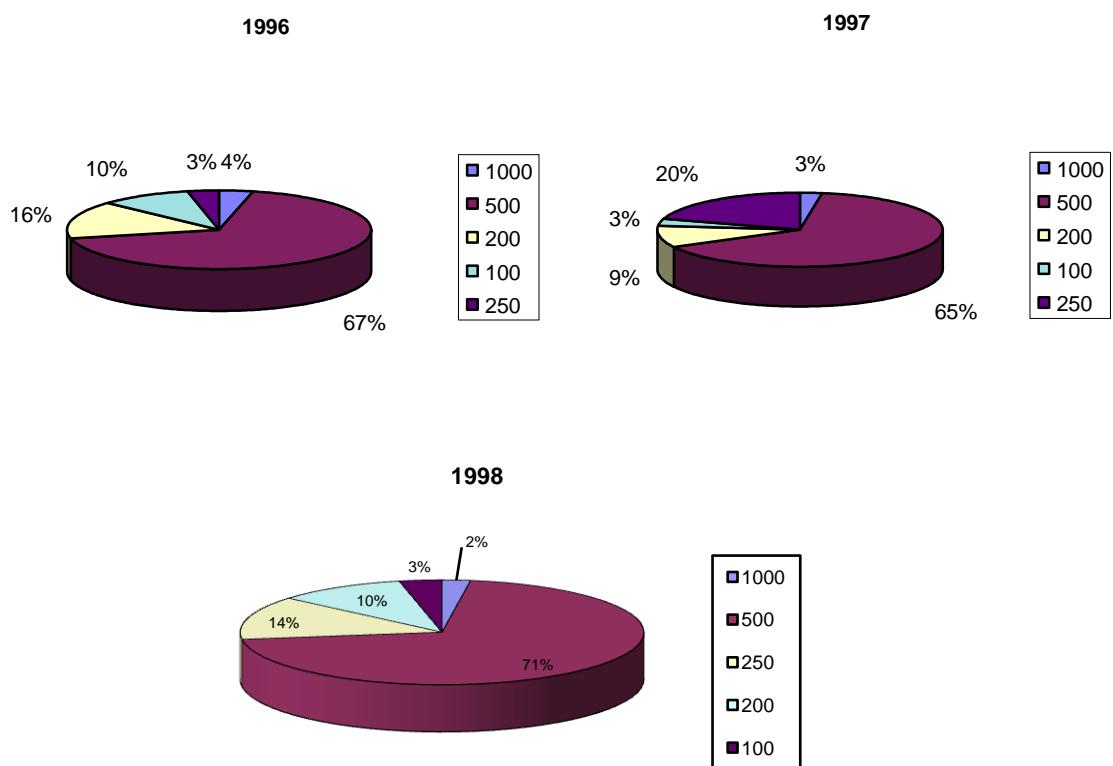
රුපසටහන් අංක 04

1996, 1997 සහ 1998 වර්ෂයන් තුළ නිකුත් කර ඇති සහනාධාර පත්‍රිකා ප්‍රමාණය වෙත් වෙත් වගයෙන් රුපසටහන් අංක 04 නි දැක්වේ.

සමය්දුවේ සහනාධාර පත්‍රිකා ලබාදීම 1996 - 1998

රූපසටහන් අංක 05

3. ශ්‍රී ලංකා සමස්දේ අධිකාරීය

3.1 අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම්

දුපේපත් ජනනාව තුළ ඉතිරිකිරීමේ ප්‍රරූප්ද නංවාලුමෙන් විමැතින් ඔවුන්ගේ සුව තුය අවශ්‍යතාවන් සපුරාලුමත් අරමුණු කරගතිමින් අනිවාර්ය ඉතිරිකිරීමේ ක්‍රමය අරඹා ඇත. සමස්දේ වැඩිකාංහන යටතේ රු.1000/- සහ රු.500/- බැහැන් සහනාධාර බෙන ප්‍රවුල් වලින් මසකට පිළිවෙළත් රු.200/- හා රු.100/- බැහැන් අයකර අනිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් අරමුදලක් අරඹා ඇති අනර මෙහෙක් සහනාධාරලාභින් විසින් ඒ යටතේ ඉතිරිකර ඇති මුදල් ප්‍රමාණය පිළිබඳ විස්තර වගා අංක 12 සහ 13 හි දැක්වේ.

අනිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් අරමුදල් 1996 - 1998

වගා අංක 12

විස්තරය	1996	1997	1998
ප්‍රවුල් ගණන	925985	918036	897803
සම්විත ඉතිරි කිරීම (රු. මිලයන)	1517.54	2519.77	3764.15

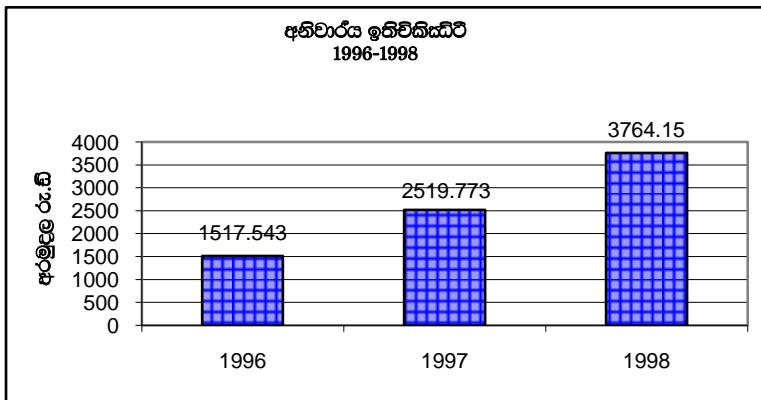
1998 වර්ෂය අවසන් වනවිට සම්විත අනිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් දිස්ත්‍රික් අනුව වර්ගිකරණය ඇමුණුම් අංක 05 හි දැක්වේ. ඒ අනුව අනිවාර්යය ඉතිරිකිරීම් ප්‍රවුල් ගණන 1997 වර්ෂයට සාපේෂ්‍යව 1998 වර්ෂයේද ප්‍රවුල් 20233 ක පහළ යාමක් දැක්වනට ලැබේ. මෙයට හේතු වී ඇත්තේ 1000 සහ 500 සහනාධාර බෙන්නන්ගේ ප්‍රමාණය අවශ්‍ය වෛදි වෙයි.

අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම් ආයෝජන අරමුදල් 1996 - 1998

(රුපියල් මිලයන)

වගා අංක 13

දිස්ත්‍රික්කය	1996	1997	1998
කොළඹ	73.170	121.305	178.74
ගම්පහ	141.262	234.740	358.67
කළුතර	86.138	139.222	204.47
ගාලුල	98.691	163.876	230.76
මාතර	98.660	158.261	216.51
හම්බන්තොට	72.952	118.970	177.91
රත්නපුර	141.869	228.323	331.41
කැගල්ල	68.273	108.296	157.17
මහනුවර	109.999	180.259	268.29
මාතලේ	70.380	98.326	125.79
නුවරඑළුය	19.518	36.994	53.56
කුරුණෑගල	174.647	329.594	548.41
ප්‍රත්‍යලම	80.298	135.749	206.32
බදුල්ල	67.099	105.429	171.71
මොණරාගල	56.822	88.612	142.36
අනුරාධපුර	96.535	160.248	225.56
පොශෙන්නරුව	30.529	60.353	91.91
අම්පාර	30.696	51.216	74.54
රිකුත්ව	1517.543	2519.773	3764.15

3.1.1 අතිවාර්ය ඉතිරි කිරීම් ආයෝජන ගිණුම්

සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ අතිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් අරමුදල් බැර කිරීම සඳහා ප්‍රතිලාභීන් නම්න්ම සමස්ධි ආයෝජන ගිණුම නම්න් විශේෂ ගිණුම් මහජන බැංකුවට හා ලංකා බැංකුවට අයන් ගාබාවල විවෘතකර ඇති අතර අතිවාර්ය ඉතිරිකිරීම් අරමුදල් විස් විස් සමස්ධිලාභීය නම්න් ආයෝජන ගිණුම්වල තැන්පත් කර ඇත.

3.2 ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම්

කුඩා කන්ඩායම් ගනවු සමස්ධි සහනාධාරලභීන්ගේ මූලික ක්‍රියාකාරකමක් වන ස්වේච්ඡාන්ගේන් ගොඩ නගන කන්ඩායම් අරමුදල ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම් යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙම මුදල්වලින් තාය ගණු දෙනු සඳහා යොදා ගැනීමෙන් පසු ඉතිරිවන අතිරික්න මුදල් සමුහ ගිණුමක් යටතේ සමස්ධි බැංකු සංගමයේ තැන්පත් කරනු ලැබේ. වමනිකා සමුහ ඉතුරුම් ගක්තිය වර්ධනය කිරීම මේ යටතේ සිදුවේ. පූරුෂය වසරතුළ කුඩා කන්ඩායම් 183915 ක් විසින් ඉතිරි කරනු ලැබූ ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම් ප්‍රමාණය රු. ම්. 407.21 කි.

දිස්ත්‍රික් මට්ටමීන් මෙතෙක් පිහිටුවා ඇති කුඩා කන්ඩායම් ප්‍රමාණය සහ විම කන්ඩායම් තුළ කර ඇති ස්වේච්ඡා ඉතිරිකිරීම් ප්‍රමාණය අමුණුම් අංක 06 හි දැක්වේ.

3.3 ප්‍රජා ව්‍යාපෘති සංවර්ධන වැඩිසටහන

ප්‍රජා ව්‍යාපෘති සංවර්ධන වැඩිසටහනෙහි අරමුණු ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ඇවශ්‍යතා අනුව සංවර්ධනයට අදාළ යටිනල පහසුකම් සාපයීමයි. ග්‍රාමීය මට්ටමේ කුඩා වැව් පිළිසකර කිරීම්, අමුණු ඇලවේල, පැනි බැමී බැඳිම හා ප්‍රතිසංස්කරණය, කැමි ලිං, කුඩා පරිමාණයේ ගුරුත්ව ජල යෝජන කුම වැනි කුඩා පරිමාණයේ යටිනල පහසුකම් සංවර්ධනය උදෙකා රාජ්‍ය ආයෝජනයන් වෙන්වේ තොමැති තරමිය. වාරිමාර්ග, ගොවිපන සේවා කැමි සංවර්ධනය වැනි ආයතන බහුල වගයෙන් වැඩි වැඩාකමීන් යුත් ව්‍යාපෘතින් කෙරෙහි ප්‍රමුඛත්වය ලබාදී ඇත. කුඩා ඇලවේ ඔධ්‍යස්ථාන, නිෂ්පාදන විකුණ කිරීමේ ඔධ්‍යස්ථාන සාමූහික රැකියා අවස්ථාවන් හා කුඩා පරිමාණයේ පරිසරික පද්ධතින් ආරක්ෂා කිරීමට හැකි ව්‍යාපෘතින් සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා ඇත්තේ සුළු වගයෙනි. මෙවතින් කරුණු සලකා බලා ග්‍රාමීය මට්ටමේ යටිනල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් ප්‍රජා ව්‍යාපෘති සංවර්ධන වැඩිසටහන යටතේ ග්‍රාමීය මට්ටමේ සුළු වාරිමාර්ග, වැව් අමුණු රෝ අදාළ ඇති බැමී යනාදිය ප්‍රජා

සහභාගින්වය තුළින් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට හා වැඩි දියුණු කිරීමටත් අභාවයට යම්න් පැවතී එවැනි ව්‍යාපෘතින් හටත් ස්ථාපිත කිරීම් සිදුකෙරේ. මෙවතින් පිළිසකර කිරීම් මහින් දැකි තියා කාලයේදී පවා ජලයවල ජලය රඳවා තබාගැනීමට හැකියාව ලබා ඇති, ග්‍රැමිය ජනයාට වී වගාව හැර වෙනත් අතිරේක බෝග වගාව සඳහා අවශ්‍ය ජලය එක්ස්ස් කරගැනීම, අදාළ සුළු ව්‍යාපෘතින් ආක්‍රිතව හැඟන ජලය රුදුවීමෙන් අතිරේක බෝග වගා කිරීමට හැකි පරිසරයක් ඇතිවීම හා අවම හැඟන ජලය රඳවා ගැනීමේ හේතුවෙන් ගව සම්පත හා මිරිදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තයට සුදුසු පාරිසරික තත්වයක් ඇතිවේ.

පොදු කඩ්මි ලිං, පාතිය ලිං හා කුඩා පරිමාතුයේ ගුරුත්ව ජල යෝජනා ක්‍රම මහින් විශේෂයෙන් දැකි තියා කාලයන්හිදී ගුණ්ක ප්‍රදේශවලට ඇතිවන ජල හිභය මගහැරවීම උදෙසා මෙවතින් කුඩා පරිමාතුයේ ව්‍යාපෘතින් හඳුන්වා දී ඇතේ.

නිෂ්පාදන ප්‍රවාහයට අදාළ වන්නාවූ ග්‍රැමිය මට්ටමේ මාර්ග ඉදිකිරීම්, බෝක්සු හා පඩි පොළවල් ඉදිකිරීම් හා ග්‍රැමිය සහ පොළවල් නිෂ්පාදන අලෙවී මධ්‍යස්ථාන, වික්න කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන වැනි පොදු අවශ්‍යතා සැපිරෙන අයුරීන් කටයුතු කිරීම මෙම වැඩසටහනෙන් සිදුකෙරේ.

ඉහත අරමුණු ප්‍රගතිය සඳහා ප්‍රජා අවශ්‍යතාවය මත සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන් හා සමස්ධි බලකාය සහකවිපා කොට තොරුගත් ව්‍යාපෘතින්හි වියදුම්න් 10%-25% ප්‍රතිගෙනයක් ගුම දායකන්වය යටතේ ඉටුකෙරේ. වහිදී විශේෂ අවධානය යොමු වන්නේ ප්‍රතිලාභීන්ගේ ආර්ථික හා සමාජය තත්ත්වය ඉහළ මට්ටමකට නංවාලිය හැකි ව්‍යාපෘතින් සඳහා වන අතර ව්‍යාපෘතිය ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට විනි නිමාව දක්වා ඉන්පසු ව්‍යාපෘති නංවාලිය හැකි විශේෂ කටයුතු අඛණ්ඩ ප්‍රජා දායකන්වයක් යටතේ සිදුවේ.

මෙහිදී විශේෂ අවධානය යොමුකරනු ලබන කරුණු වන්නේ දැනට පවතින පොදුගලික කොන්ත්‍රාන් ක්‍රමය පිටු දැකිමත් ජනතා අවශ්‍යතාවය මත ඉදිවෙන ව්‍යාපෘතින් කොරෝනි වැඩි අවධානය යොමු කරමින් ප්‍රජාවගේ දෙනුනික අවශ්‍යතා සපුරාගත හැකි ආර්ථික හා සමාජය වගයෙන් උසස් මට්ටමක පවතින ව්‍යාපෘති ජනතා සහභාගින්වය ඇතිවම ඉදිකිරීම සඳහා තොරු ගැනීමත්ය.

1995 සිට 1998 වර්ෂය දක්වා සිව් අවුරුදු කාලය තුළ ග්‍රැමිය ප්‍රජා ව්‍යාපෘති වැඩසටහන යටතේ වියලි ක්‍රාන්කාරු වැවි සංවර්ධනය කිරීමේ ගුම සුන්හම වැඩසටහන, ග්‍රැමිය සුළු වාරීමාර්ග ප්‍රතිරැන්වාපන වැඩසටහන හා නියමු ව්‍යාපෘතියක් වගයෙන් තොරුගත් ක්‍රාන්කාරු වාරීමාර්ග 218 ක ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රාන්කාරු සංවර්ධන වැඩසටහන, සමස්ධි බැංකු හා ක්‍රාන්කාරු ක්‍රාන්කාරු ඉදිකිරීම්, වසන්තිය ප්‍රතිච්චුව වැඩි වැඩසටහන් මහින් ග්‍රැමිය ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා සපුරාලිමට කටයුතු කර නිබේ. ඒ අනුව 1998 වර්ෂය අවසන් වනවිට ප්‍රජා ව්‍යාපෘති 40334 ක් නිමකර ඇති අතර ඒ සඳහා 1260.72 වැය කර නිබේ. මේ පිළිබඳ විස්තර වගු අංක 14 ක් දක්වා ඇතේ.

ප්‍රජා වන්පාසති ආයෝජනය 1995 -1998

වර්ෂය	දිස්ත්‍රික් ලේකම්	ප්‍ර. ලේ. කොට්ඨාග	ආයෝජන	තීම් වන්පාසති
	කොට්ඨාග	සංඛ්‍යාව	(රු.මිලියන)	සංඛ්‍යාව
1995	18	235	114.06	11345
1996	18	235	210.62	11640
1997	18	235	562.54	11288
1998	21	283	373.50	6061
එකතුව			1260.72	40334

ප්‍රජා වන්පාසති සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි තවත් විශේෂ ලක්ෂණයක් වන්නේ ප්‍රජා අවගෘහන මත ඉදිවුතු මෙම වන්පාසතින් ප්‍රජාව විසින්ම හඩුන්තු කිරීමට කටයුතු යොදා තිබුමයි.

1998 වර්ෂය වනවිට ප්‍රජා වන්පාසති වැඩසටහන දිස්ත්‍රික්ක 18 සිට 21 දක්වා වන්පාසති කර ඇති අනර ග්‍රාමිය ප්‍රජා වන්පාසති වලින් ඔබ්බට යමින් නාගරික වන්පාසති, වතු වන්පාසති හා උතුරු නැගෙනහිර දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන වන්පාසතින්ද ආරම්භ කර තිබේ.

3.3.1 ග්‍රාමිය ප්‍රජා වන්පාසති

ග්‍රාමිය ප්‍රජා වන්පාසති වැඩසටහනෙහි මූලික අරමුණු වනුයේ දුෂ්කර ගම්මානවලට අන්තාවගේ ආර්ථික යටිනල පහසුකම් සැපයීමයි. මෙම අරමුණු ලැඟාකරගැනීම සඳහා සමස්දේ වැඩසටහන ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා , වාරිමාර්ග, ඇලවේල හා අමුණු 4832ක්ද, කැස්මි නිෂ්පාදනයට අදාළ ප්‍රවාහන මාර්ග, පාලම්, බොක්කු, පැඩිපෙළවල්, 18668 ක්ද, පොදු ලිං, කැස්මි ලිං කුඩා ප්‍රමාණයේ ගුරුත්ව ජල යෝජන කුම 9541 ක්ද, නිෂ්පාදන අලෙවි මධ්‍යස්ථාන, එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හා ගොඩනගිලි 3327 ක්ද තීමකර තිබේ. ඒ අනුව වාර්ෂිකව තීමකරන ලද ප්‍රජා වන්පාසති සංඛ්‍යාව ගත්කළ 1995 වර්ෂයේදී 11,345 ද, 1996 වර්ෂයේදී 11,640 ද, 1997 වර්ෂයේදී 11,288 ද, 1998 වර්ෂයේදී 6061 ක්ද වේ. ඒ අනුව බලන කළ රට පෙර වර්ෂ 03 ට සාපේන්තුව 1998 වර්ෂයේ ප්‍රජා වන්පාසති ඉදිකිරීම්වල වර්ධනයේ අඩුවීමක් මෙන්ම ඒ සඳහා වෙන්කරන ලද මුදලේ අඩුවීමක්ද දක්නට ලැබේ. (අදාළ විස්තර වග අංක 15 හි දක්වා ඇත.) රට ගත්තුවේ ඇත්තේ කළාප කාර්යාල තැනිම වැනි විගාල ගොඩනගිලි ඉදිකිරීම් කටයුතු ව්‍යවසා තුළ ක්‍රියාත්මකවීමයි. 1998 වර්ෂය තුළ ග්‍රාමිය ප්‍රජා වන්පාසති සඳහා රු.මිලියන 373.50 ආයෝජනය කර තිබේ.

ග්‍රාමිය ප්‍රජා වන්පාසති වැඩසටහන යටතේ දැවුම් අනාවයට යමින් පැවති සුෂ් වාරිමාර්ග වැවී අමුණු ප්‍රජා සහභාගිත්වය යටතේ නැවත ස්ථාපිත කිරීමට හැකියාව ලබුණුස්ම පොදු කැස්මි ලිං, පාතිය ලිං හා කුඩා පරිමාණයේ ගුරුත්ව ජල යෝජන කුම මගින් නියං කාලයන්හිදී දැංක ප්‍රදේශවලට ඇතිවන ජල නිගය මහනරවා ගනීමටද හැකිවිය. සමාජය වශයෙන් වැනි පහසුකම් ලබාදීම මෙන්ම ආර්ථිකමය වශයෙන් නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනයට අදාළ වන්නාවූ ග්‍රාමිය මට්ටමේ මාර්ග ඉදිකිරීම්, බොක්කු හා පැඩිපෙළවල් ඉදිකිරීම තුළින් පොදුජන අවගෘහනවයන් සැපිරීම උදෙසා මහතු දායකත්වයක් ලබාදී ඇත. ග්‍රාමිය සතිපොදුවල්, නිෂ්පාදන අලෙවි මධ්‍යස්ථාන හා එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන වැනි ග්‍රාමිය මට්ටමට අදාළ වන අන්තර ගැටුවෙන පහසුකම් හැඳුනාගෙන ඒවා ව්‍යුහය ලෙස ඉදිකරදීමට කටයුතු කර ඇති අනර ව්‍යුහීන් ග්‍රාමිය පනතාවගේ ආර්ථික හා සමාජ තත්ත්වය ඉහළ නැවීම සඳහා අගය කළයුතු දායකත්වයක්ද ලබාදී ඇත.

ପ୍ରତି ବନ୍ଦୁମାଲା 1995-1998

වනපසත් වර්ගය	1995	1996	1997	1998	එකතුව
	නිමි වනපසත් ගණන	නිමි වනපසත් ගණන	නිමි වනපසත් ගණන	නිමි වනපසත් ගණන	
1. වාරිමාර්ග, අලෙවේල, අමුණු	1401	1048	1600	783	4832
2. පොදු ලිං, කස්මි ලිං, කුඩා ප්‍රමාණයේ තුරුන්ව ජල යෝජන කුම	3232	3488	1670	1151	9541
3. කස්මි නිෂ්පාදනයට අදාළ ප්‍රවාහන මාර්ග, පාලම්, බොක්ස්බා, පඩිපොලවල්	4794	6065	4907	2902	18668
4. නිෂ්පාදන අලෙවී මධ්‍යස්ථාන, එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැගිලි	884	863	563	1017	3327
5. වෙනත්	1034	176	2548	208	3966
එකතුව	11345	11640	11288	6061	40334

3.3.2 නුගේ ව්‍යාපෘති

කොලඹී, ගාල්ල, කුරුණෑගල, මහනුවර වැනි නාගරික ප්‍රදේශවල අවශ්‍යතාවයන් සෙලකා බලා කුදාසු ආර්ථික යටිනල පහසුකම් සපයාදුමත් රට අදාළ මානව සම්පත් සංවර්ධන වැඩිකටහන් දියන් කිරීමත් අරමුණු කොටගෙන මෙම වැඩිකටහන පරාමා පැයි.

වග අංක 16

ନୀର୍ଦ୍ଦିତ ପାଇଁ

දිස්ත්‍රික්කය	අනුමත ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	නිම් ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	නිම කිරීමේ ප්‍රතිශතය
කොළඹ	94	69	73 %
ගාල්ල	35	35	100 %
කුරුණෑගල	23	20	87 %
මහත්ත්වර	30	24	80 %
එකතුව	182	148	81 %

නාගරික ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය - 1998

අනු අංකය	ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය	නාගරික ව්‍යාපෘති	
		අනුමත ව්‍යාපෘති	නිම් ව්‍යාපෘති
01	මාර්ග	62	42
02	වාරේමාර්ග	01	01
03	ඡල සම්පාදන	10	07
04	කර්මාන්ත හා වෙළඳ	07	05
05	පොදු පහසුකම්	72	49
06	බැංකු හා කළාප කාර්යාල	04	03
07	වෙනත්	31	41
	එකතුව	187	148

3.3.3 වතු ව්‍යාපෘති

මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය, බදුල්ල, මොනරාගල, රත්නපුරය යන දිස්ත්‍රික්කවල වැවිලි සේන්ත්‍රයේ කාර්යාලය තුළ නැංවීම සඳහා වතුවල අදාළ දිලිං ජනතාවට අත්‍යවශ්‍ය වන යෝගී පහසුකම් ලබාදීම සඳහා මෙම වැඩකටහන අරුණින ලදී. ඒ අනුව වතු ආග්‍රිත කළාපවල ව්‍යාපෘති 231 ක් මේ වනවිට අවසන් කර තිබේ. වග අංක 18 හි විස්තර දැක්වා ඇත.

වතු ව්‍යාපෘති - 1998

දිස්ත්‍රික්කය	අනුමත ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	නිම් ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බදුල්ල	59	59	100 %
මහනුවර	73	66	90 %
මාතලේ	25	21	84 %
නුවරඑළිය	62	42	81 %
රත්නපුර	59	43	90 %
එකතුව	278	231	90 %

වතු ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය - 1998

අනු අංකය	ව්‍යාපෘති වර්ගීකරණය	වතු ව්‍යාපෘති	
		අනුමත ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	නිම් ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව
01	මාර්ග	123	110
02	වාරේමාර්ග	34	30
03	ඡල සම්පාදන	69	62
04	කර්මාන්ත හා වෙළඳ	01	01
05	පොදු පහසුකම්	16	15
06	බැංකු හා කළාප කාර්යාල	0	0
07	වෙනත්	17	13
	එකතුව	260	231

3.3.4 වෘත්තිය පුහුණුව වැඩසටහන

රැකියා විරහිත සමස්ධී ප්‍රතිලාභී ප්‍රව්‍ල්ලව තරේනු තරේනියන්ට සූල කර්මාන්ත සෙක්රේටයන්හි විලදායි රැකියා බබාගනීම සඳහා අවශ්‍යවන වෘත්තිය පුහුණුව බබාදීම සහ විවැනි වෘත්තිය පුහුණුවේම බබාගත් අය සඳහා සවනු හා සහනු තුය වැඩසටහන් යටතේ තුය බබාදී ස්වයංරැකියා ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කිරීම අරමුණු කොටගෙන වෘත්තිය පුහුණුව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කොට ඇත. විය පාතික ආධ්‍යතිකත්ව හා කාර්මික පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය සමඟ එකාබද්ධව සමස්ධී වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කෙරෙන දිස්ත්‍රික් 18 කින් නොරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 50 ක ක්‍රියාත්මක කර ඇත. ඒ යටතේ 1998 වසර තුළ වෘත්තිය පුහුණුව සඳහා 1040 දෙනෙකු යොමු කර ඇති අතර මේ වනවිට පුහුණුව අවසන් කර ඇති සංඛ්‍යාව 152 කි. වම සංඛ්‍යාවෙන් සවනු වැඩසටහන් යටතේ තුය බබාගෙන 39 දෙනෙකු ව්‍යාපාර ආරම්භ කර ඇති අතර පුහුණුව අවකාශයේදී රැකියාවල් බඩා ඇති සංඛ්‍යාව 129 කි. 625 දෙනෙකු දැනට පුහුණුව ලබමින් සිටිති. ඇමුණුම් අංක 07 මගින් විස්තර දැක්වා ඇත.

3.3.5 සූල කර්මාන්ත සංවර්ධන වැඩසටහන

සූල කර්මාන්තයන්හි නියැලු සමස්ධී ප්‍රතිලාභී ප්‍රව්‍ල්ල සංවර්ධනයන කර ඔවුන්ගේ කර්මාන්ත වඩාත් විලදායිව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණ්‍ය සහාය, වෙළඳපොල සහාය, ප්‍රාග්ධන සහාය බබාදීම හා වමගින් ඔවුන්ගේ ප්‍රව්‍ල්ලව ආදායම් මට්ටම වැඩි දියුණු කරලුමට මෙමගින් කටයුතු කෙරේ.

මෙම වැඩසටහන 1998 වර්ෂයේදී නොරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 50 ක ක්‍රියාත්මක කර ඇත. සූල කර්මාන්තයන්හි නියැලු සමස්ධී ප්‍රතිලාභී ප්‍රව්‍ල්ල හඳුනාගෙන, නොරා ගනු ලබු අයට ව්‍යවකාශකත්ව පුහුණුවක් බබාදී ව්‍යාපාර තවදුරටත් වර්ධනය කරගැනීම සඳහා සවනු තුය බබාදීමට කටයුතු කර ඇත. මෙම වැඩසටහන යටතේ කුඩා ව්‍යාපාරයන්හි නියැලු 1896 දෙනෙකු සඳහා රු. ම්ලයන 61.76 ක තුය බබාදී ඇත. ඇමුණුම් අංක 7.1 මගින් වැඩි විස්තර දැක්වා ඇත.

3.4 සමස්ධී තුය යෝජනා ක්‍රම

සමස්ධී සහනාධාරලාභින්ගේ ආදායම් උත්පාදන කටයුතු සහ ඔවුන්ගේ අනෙකුත් තුය අවශ්‍යතා සැපිරීම සඳහා දියන්කොට ඇති තුය වැඩසටහන යටතේ 1998 වර්ෂය අවකාශ වනවිට සමස්ධී කඩිනම් තුය නියාමක වැඩසටහන, සමස්ධී සංවර්ධන තුය වැඩසටහන, සමස්ධී ව්‍යවකාශකත්ව තුය වැඩසටහන හා සමස්ධී කළුබදු තුය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක විය.

කඩිනම් තුය නියාමක වැඩසටහන 1996 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන අතර මෙමගින් පාරිභෝගික/ආපදා සහ සංවර්ධන තුය වැඩයෙන් සහනාධාරලාභින්ට තුය බබාදීම සිදුකෙරේ. 1998 වර්ෂය අවකාශ වනවිට පාරිභෝගික සහ ආපදා තුය 23565 ක් බඩා දී ඇත. වහි වට්නාකම රු.ම්ලයන 11.21 කි. සංවර්ධන තුය 71352 ක් බඩා දී ඇති අතර වට්නාකම රු. ම්ලයන 67.20 කි. ඒ අනුව මූල තුය බබාදීම් වලින් 25% ක් පාරිභෝගික හා ආපදා තුයද, 75% ක් සංවර්ධන තුයද වේ. මූල තුය මුදල සැලකිල්ලට ගත්වීම ඉන් පාරිභෝගික තුය ලෙස 14% ක්ද, ඉතිරි 86% ක ප්‍රමාණය සංවර්ධන තුය ලෙසද පෙනේ. මේ වනවිට සමස්ධී බඳුකු සංගම් ක්‍රියාත්මක ව් තුය නිකුත් කිරීම් අරඹා ඇති හෙයින්, සහනාධාරලාභින් තම තුය අවශ්‍යතා සඳහා වම බඳුකු සංගම් කර යොමුවේමත් සමඟ වම ප්‍රදේශීවල කඩිනම් තුය නියාමක වැඩසටහනෙහි අවශ්‍යතාවය හින වෙමින් පවතී.

සමස්ධි ප්‍රතිලාභීත්ගේ පවුල්වල ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ නැවැල්මට අවශ්‍ය ආයෝජන කටයුතු සඳහා තුය බබාදුමට සමස්ධි සංවර්ධන තුය වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරයෙන. ඒ සඳහා වෙත් වූ මුදල රු. මිලියන 500 ක් වේ. මෙය 1996 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන මෙම තුය යෝජනා කුමය යටතේ බබාදෙන උපරිම තුය මුදල රු.10,000ක් වන අතර අවම මුදල රු. 2500 කි. වාර්ෂික පොලි ප්‍රතිගතය 10% කි. පළවන අදියරේ තුය සාර්ථකව ගෙවනු ලබන ප්‍රතිලාභීත්ට 1998 වර්ෂයේ සිට සසනා දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කර ඇත. ඒ සඳහා වෙන්කර ඇති මුදල රු. මිලියන 86.96 කි.

1998 වර්ෂය අවසන් වනවිට මේ යටතේ තුය 77357 ක් බබාදු ඇත. ඒවායේ මුළු වටිනාකම රු. මිලියන 456.82 කි. තුය ආපසු ගෙවීමේ ප්‍රතිගතය 77% ක් වන අතර අයවීමේ ප්‍රතිගතය 66% කි.

1998 අයවැය යෝජනා මහින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද, සමස්ධි ව්‍යවසායකන්ට තුය වැඩසටහනේ විශේෂත්වය වන්නේ විළුදායි ආයෝජනවල යෙදෙන තුයකරුවන් හඳුනාගැනීම හා ඔවුන්ට ව්‍යවසායක සංවර්ධන ප්‍රහානුවක් බබාදුමෙන් පහු තුය මුදල් බබාදුමයි. මේ යටතේ බබාදෙන අවම මුදල රු. 10,000ක් වන අතර, උපරිම තුය මුදල රු.50,000 කි. 1998 වර්ෂය අවසන් වනවිට තුය 6761 ක් මේ යටතේ බබාදු ඇති අතර, ඒවායේ වටිනාකම රු. මිලියන 168 කි. අයවී ඇති මුදල රු. මිලියන 36.57 කි. අයවීමේ ප්‍රතිගතය 95% කි.

කළුඛදු පහසුකම් වැඩසටහන 1998 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන අතර, ඉලක්ක කන්ඩ්‍රායම සමස්ධි නියාමකයින්ය. සමස්ධි නියාමකයින් 5000 ක් අතර තුය බබාදුම ඉත් අරමුණු කෙරේ. තනි පුද්ගල අවම තුය මුදල රු.75,000 හා උපරිම තුය මුදල රු. 150,000 ක් වේ. ඒකාබද්ධ උපරිම තුය මුදල රු. 300,000 කි. වාර්ෂික පොලි ප්‍රතිගතය 10%කි. උතුරු, නැගෙනහිර හැර අනෙක් දිස්ත්‍රික්ක 10 ක් තුළ මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර කළුඛදු වැඩසටහන යටතේ විවිධ යන්තු 508 ක් බඩා දී ඇත. වටිනාකම රු. මිලියන 121.87 කි.

3.4.1 කඩිනම් තුය නියාමක වැඩසටහන

දුප්පතුන්ට ඇතිවන හඳුකි තුය අවශ්‍යතා සැපිරීම සඳහා "තුය නියාමකයින්" පත්කොට ඔවුන්ලවා දුප්පතුන්ට තුය බබාදුමේ වැඩපිළිවෙළක් නියමු පදනමක් මත 1996 ප්‍රති මාසයේදී දියත් කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන පාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 40 ක කඩිනම් තුය නියාමකයින් 400 ක් මහින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව එක්ව මෙම තුය කුමය ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර මෙම වැඩසටහන සඳහා වෙත් කර ඇති මුදල රු. මිලියන 3.3 කි. මෙම තුය කුමයේ පොලි ප්‍රතිගතය මසකට 5% වන අතර, ඉත් 2% ක් බැංකුවදා, තවත් 2%ක් නියාමකටද, ඉතිරි 1% හඳුකි ආපදා අරමුදලටද වගයෙන් අයකරගතු ලැබේ. මෙම වැඩසටහන යටතේ ලංකා බැංකුවෙන් රු. මිලියන 1.28 ක් හා මහජන බැංකුවෙන් රු. මිලියන 1.06 වගයෙන් බබාගෙන ඇති මුදල රු. මිලියන 2.34 කි. විමහින් බබාදු ඇති තුය ප්‍රමාණයන් පහත දැක්වෙන වග අංක 20 හි දැක්වෙන අතර, ඒ ඒ වර්ෂවල බබාදුන් තුය සංයුතිය රුප සටහන් අංක 07 හි දැක්වේ.

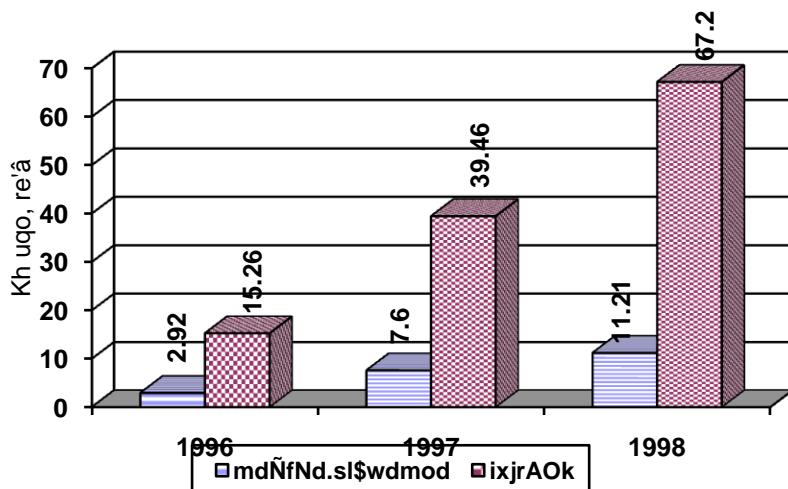
ත්‍ය වර්ගය	1996		1997		1998	
	සංඛ්‍යාව	ලබදු ඇති මුළු මුදල රු.මු.	සංඛ්‍යාව	ලබදු ඇති මුළු මුදල රු.මු.	සංඛ්‍යාව	ලබදු ඇති මුළු මුදල රු.මු.
පාරිභෝගික - ආපදා	6024	2.92	16639	7.60	23565	11.21
සංවර්ධන	16498	15.26	42938	39.46	71352	67.20
විකුත්ව	22522	18.18	59577	47.06	94917	78.41

මෙම වැඩසටහන යටතේ 1998 වර්ෂයේද ලබා දී තිබූ මුළු ත්‍ය ප්‍රමාණය රු. මුළුයන 78.41 කි. මින් 86% සංවර්ධන ත්‍ය වූ අතර ඉතිරි 14% පාරිභෝගික හා ආපදා ත්‍ය විය.

මෙහෙක් නිකුත්කර ඇති ත්‍ය වලින් පොලිය හැර අයවේලට ඇති මුදල රු. මුළුයන 3.54 ක් වන අතර, ත්‍ය නියාමකයින් අනරුදු මුදල රු. 99713.19 කි. මුළු පැහැර හැරීම් විකුත්ව රු.91670කි. මෙය අයකර ගැනීමට ඇති මුදලන් 2.59% කි. තත්ත්වය මෙයේ වුවත් මෙම වැඩසටහන මහින් රු. මුළුයන 1.30 ක අතිරික්තයක් ජනනය කර ඇත. වනම් මෙය බැංකුවෙන් ලබාගත් මුදලට වඩා 52% ක අතිරික්තයක් වේ. මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කොට්ඨාග 31 න් 28 කම ත්‍ය වැඩසටහන සතුවුයාකව කියාත්මක කර ඇත.

කඩිනම් ත්‍ය නියාමක වැඩසටහන (1996,1997,1998)

රුප සටහන් අංක 07

3.4.2 සමස්ද්ධි සංවර්ධන තුය වැඩිසටහන (සහන)

සමස්ධි සහනාධාරලාභීන්ගේ පළුල්වල ආදායම් මට්ටම ඉහළ නැවීම තුළින් ඔවුන්ගේ පිටත තත්ත්වය වැඩි දූෂණු කිරීම සඳහා මෙම තුය වැඩිසටහන ක්‍රියාත්මක කොට ඇත. මෙම වැඩිසටහන ලංකා බැංකුව, මහජන බැංකුව සමඟ එක්ව උතුරු, නැගෙනහිර පළාත් නැර දිවයිනේ අනෙකුත් සියලුම පළාත්වලට අයත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගල ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. එයට අමතරව අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙහිඅත්තකනිඩිය, පදියන්තාව, මහජය, අම්පාර, උගන, දුමන සහ ලාභුගල යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග තුළද ක්‍රියාත්මක වේ.

මෙම තුය ක්‍රමය සමස්ධි බලකාය 12141 ක් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. එක් බලකා ප්‍රදේශයක තුය බඩාම සඳහා රු. 41500/- ක් වෙන් කර ඇත. ලංකා බැංකුවට රු. දු.ලක්ෂ 250ක් සහ මහජන බැංකුවට රු. දු.ලක්ෂ 250 ක් වගයෙන් රු.මි. 500 ක් මෙමවැඩිසටහන සඳහා වෙන් කර ඇත. එක් තුය මුදලක උපමේ සිමාව රු.10000/- වන අතර, අවමය රු. 2500/- කි. තුය මුදල සඳහා පොලී අනුපාත වකරකට 10%කි. සුරකුම් නොමැතිව තුය බඩාදෙනු ලබන අතර, සැම තුයකටම සමස්ධි සහනාධාරලාභීයකු හවුල් තුය කරවකු ලෙස යොදා ගැනීම සුරකුමක් සේ සහකනු ලැබේ. 1997 වර්ෂය අවසාන වනවිට නිතු තුය අයවීමේ ප්‍රතිගතය පදනම් කර සහනු දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. තුය අයවීමේ ප්‍රතිගතය 50% ඉක්මවා සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවලට දෙවන අදියර යටතේද තුය බඩා දෙන ලදී. දෙවන අදියර යටතේ තුය බඩාම සඳහා මුදල් වෙන්කර ඇත්තේ බලකාය අනුව නොව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග පදනම් කරගෙනය. දෙවන අදියරේ තුය බඩාම සඳහා ලංකා බැංකුවට රු. මිලියන 52.11 ක් ද මහජන බැංකුවට රු. මිලියන 34.85 ක්ද බඩා ඇත.

සහනු වැඩිසටහන යටතේ 1998 දෙසැම්බර් මස අවසාන වන විට ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව ඒකාබද්ධව නිඛන් කළ තුය සංඛ්‍යාව 77357 ක් වන අතර, ඒවායේ වටිනාකම රු. මිලියන 457 කි. මෙම වර්ෂයේ තුය බඩාමේ ප්‍රතිගතය 77% ක් වන අතර, අයවීමේ ප්‍රතිගතය 66% කි. ඒ පිළිබඳ විස්තර වගා අංක 21 හි දැක්වේ. 1998 වර්ෂය අවසාන වනවිට මෙම වැඩිසටහනේ ප්‍රගතිය දිස්ත්‍රික් වගයෙන් ඇමුණුම් අංක 08 හි දැක්වේ.

වග අංක 21

වර්ෂය	වෙන්කරන ලද මුළු තුය මුදල (රු.මි.)	බඩා ඇති තුය මුදල (රු.මි.)	බඩා ඇති මුළු තුය සංඛ්‍යාව	තුය බඩාමේ ප්‍රතිගතය	තුය ආපසු ගෙවීමේ ප්‍රතිගතය
1997	505.4285	425.2316	72740	84%	59 %
1998	592.3977	456.8285	77357	77%	66 %

3.4.3 සමස්ධි ව්‍යවකායකත්ව තුය වැඩිසටහන (සවනු)

සමස්ධි සහනාධාරලාභී පළුල්වලට තව ආදායම් උත්පාදන වනපාර ආරම්භ කිරීමට සහ දැනට ඔවුන් විසින් කරගෙන යන ලබන ආර්ථික කටයුතු ප්‍රවාහිකාව සඳහා 1998 අයවිය යෝජනා මගින් මෙම තුය වැඩිසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

සමස්ධි සහනාධාරලාභීන් ස්වයං රැකියා සඳහා යොමු කිරීමට අවශ්‍ය අරමුදල් සපයා දී ඔවුන් තුළ ව්‍යවකායකත්ව කුකලනා දූෂණු කොට ඔවුන්ගේ පළුල්වල පිටත තත්ත්වය යහපත් තත්ත්වයකට පත්කිරීම මෙම

ත්‍යය වැඩසටහනේ මූලික අරමුණු වේ. සමස්ධී නියාමකයින් හා කළමනාකරුවන් ත්‍යය අයකර ගැනීම් සහ සාර්ථකව ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම පිළිබඳව පසුව්වරම් කටයුතු ඉට කරනි.

මෙම වැඩසටහන ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව මගින් උතුරු, නැගෙනහිර හැර දිවයින් සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවල ක්‍රියාත්මක කෙරේ. එසේ ව්‍යවද අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙනිඡත්තකන්ධීය, පදියතුව, මහජය, අම්පාර, උනන, දමන සහ ලාභුගල යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග තුළද මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ. ව්‍යුතුයේ ආයෝජනයන් සඳහා පමණක් මෙම ත්‍යය මුදල ලබාදෙනු බ්‍රහ්ම අනර, ත්‍යය ලබාදීමට පෙර ත්‍යයලාභිත්ව ව්‍යවසායකන්ව සංවර්ධන ප්‍රහුණුවක්ද ලබාදෙනු ලැබේ.

මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග සංඛ්‍යාව උප කාර්යාලද ඇතුළුව 236 ක් වන අනර, බැංකු දෙක සමඟ විකාර වූ ආකාරයට ත්‍යය ලබා දීම සඳහා රු.මි. 295 ක් වෙත්කර ඇත.

මෙම ත්‍යය වැඩසටහන යටතේ ලබාදෙන අවම මුදල රු. 10,000 ක් වන අනර, උපරිම ත්‍යය මුදල රු.50,000කි. පොලි අනුපාතය වසරකට 10% කි. සුරිකුම් ලෙස තවත් සමස්ධී ප්‍රතිලාභියෙකු හැවුළු ත්‍යයකරුවෙකු ලෙස යොදා ගැනීම පමණක් සිදු කරනු ලැබේ.

ත්‍යය ආපසු ගෙවීමේද රු.20,000 දක්වා ලබාදෙන ත්‍යය ගෙවීමේ උපරිම කාලය මාස 24 ක් වන අනර, රු.20,000 - 30,000 අනර ත්‍යය ගෙවීමේ උපරිම කාලය මාස 30 ක්ද, රු. 30,000-50,000 අනර ත්‍යය ගෙවීමේ උපරිම කාලය මාස 36 ක්ද, වේ. සවත් වැඩසටහන යටතේ 1998 වර්ෂය අවසාන වනවිට ලංකා බැංකුව හා මහජන බැංකුව ඒකාබද්ධව තිබුන්කළ ත්‍යය සංඛ්‍යාව 6761 කි. වනි වටිනාකම රු. මිලියන 168 ක් වූ අනර මේ වනවිට අයවේ ඇති මුදල රු. මිලියන 36.57 කි. අමුණුම් අංක 09 හි දක්වා ඇත.

3.4.5 සමස්ධී කළේඳ පහසුකම් වැඩසටහන

1998 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන මෙම වැඩසටහන යටතේ පහසුකම් සැපයීමට බලාපොරොත්තු වන ඉලක්ක කින්ඩායමට නියාමකයින් 5000 ක් පමණ අයත්වේ. මෙම ඉලක්ක කින්ඩායමෙහි ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ දැමීම හා නව මුදන පහසුකම් සම්බන්ධ දැනුමක් හා අවබෝධයක් ඔවුන්ට ලබාදී ඒ තුළින් සනුවුදායක ආදායමක් ලබා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා සැලකීම මෙම වැඩසටහනේ මූලික අරමුණු වේ.

මෙම වැඩසටහන සිලුකින ප්‍රපළක් ලිසිං සමාගම සමඟ ඒකාබද්ධව කොරේන අනර මේ සඳහා වෙත් කර ඇති මුදල රු.මි. 300 කි. ආදායම් වැඩිකර ගැනීමේ පදනමක් මත කටයුතු කරන ව්‍යාපෘති සඳහා පහත දැක්වෙන වත්කම් මිලදී ගැනීමට මෙහින් පහසුකම් සැලකේ. ඒවා අනර ත්‍රි රෝද රෝද, රෝද දෙකේ අන් වැක්වර් සහ චේලර්, දුරකථන, ගැක්ස් යන්තු, පාය පිටපත් යන්තු, රුපවාහිනී, වේඩියෝ යන්තු, මහජන ඇමතුම් යන්තු, කැමරා, ගිහිකරණ, අධිකිතකරණ, රෝද බැංශ සහ සපත්තු මහන මැශින්, ප්‍රකි මැශින්, මැණික් කැපීමේ යන්තු හා ඔප දැමීමේ යන්තු, කැස් කාර්මික යන්තු හා ආම්පන්ති, ධ්වර කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය බේවිටු ඇත්තින් හා උපකරණ, ගල් කඩින යන්තු ඇතුළු සුඩා කර්මාන්ත සඳහා හාවතා කරන යන්තු හා උපකරණ ආදාය වේ.

මෙම වැඩසටහන යටතේ තුය පහුසකම් ලබාදීම තනි පුද්ගලයකුට, බඳ්ධව හා කණ්ඩායම් වගයෙන් සිදු කෙරේ. තනි පුද්ගලයකුට ලබා දෙන අවම තුය මුදල රු.75,000/- ක් වන අතර, උපරිම මුදල රු. 150,000/- ක් වේ. බඳ්ධව රු. 150,000/- දක්වාද, කණ්ඩායම් සඳහා රු.300,000 දක්වාද පහසුකම් සලකනු ලැබේ. වසරකට කාමාන්‍ය පොලු අනුපාතය 10% කි. තුය ගෙවීමේ කාලය උපරිම මාස 48 කි. ඒ ඒ හාත්‍ය අනුව හා ව්‍යාපෘතියෙන් උපදෙවත ආදායම මත ආපසු ගෙවීමේ කාලය වෙනස් වේ.

1998 වර්ෂය අවසන් වන විට කළුබදු පහසුකම් සපයා ඇති ආකාරය දිස්ත්‍රික් වගයෙන් වග අංක 22 කි දැක්වේ.

වග අංක 22

අංකය	දිස්ත්‍රික්කය	හාත්‍ය කාඩ්‍යාව	අයවිය යුතු මුදල (රු.)	අයවිය යුතු වාරික වට්නාකම (රු.)	අයවූ වාරික වට්නාකම (රු.)	පිටහිටි මුදල (රු.)	අයවීමේ ප්‍රතිශතය
01	කොළඹ	01	379440	0	0	379440	* %
02	ගම්පහ	01	379440	0	0	379440	* %
03	කළුතර	96	22682616	381980	138012	22544604	36 %
04	රත්නපුර	03	597024	0	0	597024	* %
05	කැගල්ල	91	19060248	521232	134468	18925780	25
06	මාතලේ	28	8763336	0	0	8763336	* %
07	නුවරඑළිය	123	26659092	895411	314738	26344354	35 %
08	ප්‍රත්තලම	73	20628680	974694	550934	20077746	56 %
09	මොනරාගල	34	10338432	388824	174446	10163986	44 %
10	පොලොන්නරුව	58	12385116	1080549	826672	11558444	76 %
	එකතුව	508	121873424	4242690	2139270	119734154	50 %

* තුය වාරික අයකර ගැනීම ආරම්භ කර නැත.

3.5 සමස්ද්ධි බැංකු සංගමි

ග්‍රෑමිය පුද්ගල පිටත්වන සමස්ද්ධි සහනාධාරලාභීන් අතර ඉතිරි කිරීමේ පුරුද්ද සහ නිෂ්පාදන ගක්තිය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණ ඇතිව කියාත්මක කරන වැඩසටහනක් ලෙස සමස්ද්ධි බැංකු සංගමි මේ වනවිට කැපී පෙනෙන තත්ත්වයකට පත්වී තිබේ. මේ මහින් ඉහත ජනකෝටක් වලට අවශ්‍ය සහනික තුය අවශ්‍යතා පිටිමකා ගැනීමට හැකිවී ඇති අතර මුළු සුල නිෂ්පාදන කටයුතුවලට නමුදු කිරීමට අවශ්‍ය සුල පරිමානයේ තුය ද මෙම බැංකු සංගමි මගින් තිකුත් කිරීම අරඹා ඇත.

1998 වසර අවසන් වනවිට අදියර හතරකට අයත් බැංකු සංගමි 439 ක් ගහුදෙනු කටයුතු මුළුක වගයෙන් ආරම්භ කර තිබුණි. වසර අවසන් වනවිට බැංකු සංගමි වාර්තා වූ මුළු කාමාපික සංඛ්‍යාව 612063 ක් විය. ඉන් 64% ක් ස්ථුති වූ අතර 36% ක් පුරුදෙයන් විය.

වික් බංකු සංගමයක සාමාන්‍ය සාමාජික සංඛ්‍යාව 1394 ක් පමණු විය. සාමාජිකයින් ගෙවා තිබූ මුළු කොටස් මුදල රැපියල් දැය ලක්ෂ 252 ක් වූ අතර මින් 63% ක් ස්ත්‍රීන් විසින් ද , 37% පුරුෂයන් විසින්ද ගෙවා තිබුණි. වික් බංකු සංගමයක වූ සාමාන්‍ය කොටස් මුදල රැපියල් දැය ලක්ෂ 0.57 ක් පමණු විය. සාමාජිකයෙකු ගෙවූ සාමාන්‍ය කොටස් මුදල රැපියල් 411 ක් පමණු විය. මෙය ගෙවීය ශ්‍රීලංකා තිබූ කොටස් මුදලේන් 82% ක් විය.

වසර අවසන් වනවිට බංකු සංගම් සභාව තිබූ මුළු තැන්පතු සංඛ්‍යාව 563199 ක් විය. මින් 52% ක් සාමාජිකයා, 22% ක් ලමාද, 14% සම්හාද ඉතිරිය දිරිය මානා හා සාමාජික නොවන තැන්පතු ද විය. වික් බංකු සංගමයක වූ සාමාන්‍ය තැන්පතු සංඛ්‍යාව 1283 ක් විය.

වසර අවසන් වනවිට බංකු සංගම් සභාව පැවති තැන්පතුවල වට්නාකම රැපියල් දැය ලක්ෂ 189 ක් විය. වික් බංකු සංගමයක සාමාන්‍ය තැන්පතු ප්‍රමාණය රැපියල් 431014 ක් පමණු වූ අතර තැන්පතුවක සාමාන්‍ය වට්නාකම රැපියල් 336 ක් විය.

කොටස් මුදල් හා ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු මගින් බංකු සංගම්වලට ඒකරාගේ වී තිබූ මුළු සංචිත (වගකීම්) ප්‍රමාණය වසර අවසන් වනවිට රැපියල් දැය ලක්ෂ 441 ක් විය. වික් බංකු සංගමයක සාමාන්‍ය සංචිත (වගකීම්) ප්‍රමාණය රැපියල් දැය ලක්ෂයක් පමණු විය.

සමස්ධී බංකු සංගම් මගින් මේ දක්වා බඩා ඇති ණය සංඛ්‍යාව 67786 කි. මේවායේ වට්නාකම රැපියල් දැය ලක්ෂ 236 ක් විය. මින් 72% ක් I අදියරේ බංකු සංගම්වලින් නිකුත් කර තිබූ අතර 17% ක් II වන අදියරේ බංකු සංගම් මගින්ද ,10% ක් III වන අදියරේ බංකු සංගම් මගින් මුදා හැර තිබුණි.

නිකුත් කළ ණය වලින් 63% ක් ස්වයංරකියා ණය වූ අතර 29% ක් කෘෂි කාර්මික ණය විය. ඉතිරි 8% පරීභෝගික, හා ආපදා ණය විය.

වික් බංකු සංගමයක සාමාන්‍ය ණයදීම රැපියල් දැය ලක්ෂ 0.54 පමණු වූ අතර වික් ණය මුදලක සාමාන්‍ය වට්නාකම රැපියල් 3485 ක් පමණු විය.

වසර අවසන් වනවිට ද තිබූ ණය වලින් රැපියල් දැය ලක්ෂ 84 ක් අයකර ගෙන තිබූ අතර අයකර ගැනීමේ ප්‍රතිශතය 96% ක් පමණු විය.

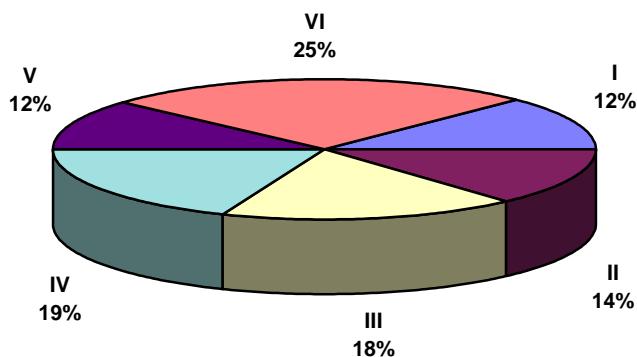
බංකු සංගම් ඒකරාගේ කරන ලද සංචිත වලින් රැපියල් දැය ලක්ෂ 178 ක ප්‍රමාණයක් හාන්ඩ්ගාර බිල්පත් හා සුරක්ෂිතපත්වල ආයෝජනය කර තිබුණි. වය මුළු වන්කම් වලින් 40% ක් පමණු විය. වන්කම් වලින් 35% ක්, වන්ම් රැපියල් දැය ලක්ෂ 152 ක් පමණු පිටතිට ණය ලෙස වාර්තා වී තිබුණු අතර තවත් රැපියල් දැය ලක්ෂ 85 ක්, වන්ම් 19% ක් පමණු ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම්වල ආයෝජනය කර තිබුණි. ඉතිරි වන්කම් වලින් 6% ක් ජාගම තැන්පතුවල හා අන ඉතිරි මුදල් ලෙස වාර්තා වී තිබුණි.

3.5.1 බැංකු සංගම් සංඛ්‍යාව

1998 වසර අවසන් වනවිට I, II, III අදියර තුනට අයත් සමස්ධී බැංකු සංගම් 439 ක් සියාත්මක වේ නිබුණි. මෙයට අමතරව අනෙක් අදියරවලට අයත් තවත් බැංකු සංගම් 115 ක් මූලික වගයෙන් තම ගනුදෙනු ආරම්භකරනිබුණි. මේ අනුව 1998 වර්ෂය තුළ නව බැංකු සංගම් 293 ක් අවතින් විවෘත කරන ලද අතර , 1998 වසර අවසන් වනවිට අපේක්ෂිත බැංකු සංගම් ප්‍රමාණයෙන් 56% ක් පමණ සිය ගනුදෙනු ආරම්භ කර තිබුණි.

රුප සටහන අංක 08

අනුමත බැංකු සංගම් අදියර අනුව

1998 වසර අවසන් වනවිට I අදියරේ සමස්ධී බැංකු සංගම් 125 ක්ද II අදියරේ 136 ක්ද III අදියරේ 178 ක්ද සිය ගනුදෙනු ආරම්භ කර තිබුණි.

වර්ෂය අවසන් වනවිට අනුමත සමස්ධී බැංකු සංගම්වලන් කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ 95% ක්ද , ගම්පහ 92% ක්ද, නුවරඑළිය හා මොනාරාගල දිස්ත්‍රික්වල 88% බැහැන් ද සිය ගනුදෙනු ආරම්භ කර තිබුණි. සමස්ථයක් ලෙස අනුමත බැංකු සංගම්වලන් 62% ක් පමණ සිය ගනුදෙනු ආරම්භ කර තිබුණි.

3.5.2 බැංකු මූලය කටයුතු

• සාමාජිකත්වය

සමස්ථයක් ලෙස ගත්කළ 1997 වර්ෂයට සාපේක්ෂව බැංකු සංගම්වල සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව විගාල වගයෙන් 1998 වර්ෂය තුළ වර්ධනය වේ නිබුණි. 1997 මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව වූ 267784 ක සංඛ්‍යාව 1998 වර්ෂයේ 612063 දක්වා 128% කින් පමණ වර්ධනය විය. මෙයට ප්‍රධානම හේතුව වූයේ III වන අදියරට අයත් තවත් බැංකු සංගම් 178 ක් 1998 වර්ෂය තුළ බැංකු සංගම් පද්ධතියට අවතින් වක්‍රියාත්මක.

සාමාජික සංඛ්‍යාව
I අදියර 1997 - 1998

වග අංක 23

සාමාජිකත්වය	1997		1998		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ස්ත්‍රී	110573	64 %	10250	64 %	120823	64%
පුරුෂ	62441	36 %	5734	36 %	68175	36%
එකතුව	173014	100 %	15984	100 %	188998	100%

I වන අදියරේ සමස්ධි බැංකු සංගම් තුළ 1998 වර්ෂයේදී ස්ත්‍රී සාමාජිකයින් 10250 කින් හා පුරුෂ සාමාජිකයින් 5734 කින් ඉහළ ගොස් තිබේ. මේ අනුව අවතින් එකතුවේ ඇති සාමාජික සංඛ්‍යාව 15984 කි. මෙය පසුගිය වසර හා සැලකිමෙදී 91 % ක පමණ අඩුවිමකි. බැංකුවක සාමාන්‍ය සාමාජික සංඛ්‍යාව 1997 දී 1384 ක් වූ අතර මේ වසරේ එය 1512 ක් පමණ විය.

සාමාජික සංඛ්‍යාව
II අදියර - 1997-1998

වග අංක 24

සාමාජිකත්වය	1997		1998		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ස්ත්‍රී	63741	67	54620	64	118361	61
පුරුෂ	31029	33	45100	36	76129	39
එකතුව	94770	100	99720	100	194490	100

II අදියරේ සමස්ධි බැංකු සංගමින් සාමාජික සංඛ්‍යාව මේ වසරේ 99720 කින් ඉහළගොස් තිබුණි. මින් 13688 ක් පුරුෂ සාමාජිකයින් වූ අතර ඉතිරිය ස්ත්‍රී සාමාජිකයින් විය. 1997 වසරට සාපේන්සුව මෙය 5% ක පමණ වර්ධනයකි.

වසර අවසන් වනවිට මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව 194490 ක්වූ අතර ඉන් 61 % ක් ස්ත්‍රීන් හා 39 ක් පුරුෂ සාමාජිකයින් විය. වෙශ්ම මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාවෙන් 49% ක් 1997 වසර තුළත් ඉතිරි 51 % 1998 තුළත් බැංකු පද්ධතියට එකතුවේ තිබුණි. 1997 දී එක් බැංකු සංගමයකට සාමාන්‍යයෙන් සාමාජිකයින් 698 ක් එකතුවේ තිබු අතර 1998 දී එය 733 ක් පමණ විය. බැංකු සංගමයක සිටින සාමාන්‍ය සාමාජික සංඛ්‍යාව මේ වනවිට 1430 ක් පමණ වේ.

සාමාජික සංඛ්‍යාව
III අදියර 1997 -1998

වග අංක 25

සාමාජිකත්වය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ස්ත්‍රීන්	135619	59
පුරුෂ	92956	41
එකතුව	228575	100

බැංකු සංගමවල මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව
1997 - 1998

වග අංක 26

සාමාජිකත්වය	1997		1998		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
ස්ත්‍රී	174314	64	200489	58	374803	61
පුරුෂ	93470	36	143790	42	237260	39
එකතුව	267784	100	344279	100	612063	100

III වන අදියරට අයන් බැංකු සංගම්වල ගනුදෙනු මූලික වගයෙන් මේ වර්ෂය තුළ ආරම්භ කෙරීනි. වසර අවකන් වනවිට බැංකු සංගම් 178 තුළ කාමාපිකයින් 228575 ක්වා අතර ඉන් 135619 වනම් 59% ක් ස්ත්‍රීන් වූ අනර ඉතිරිය පුරුෂ කාමාපිකයින් විය. වර්ෂය තුළ විස් බැංකු සංගමයක කාමාන්තයෙන් කාමාපිකයින් 1284 ක පමණ සංඛ්‍යාවක් විකුත්වී ඇති.

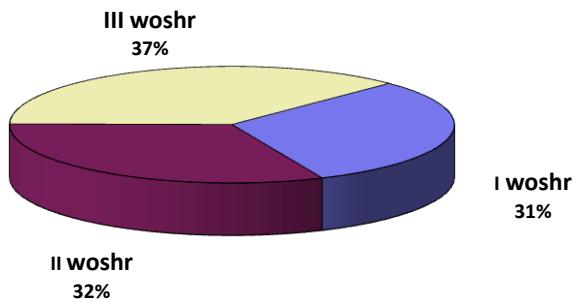
I, II, III අදියරට අයන් බැංකු සංගම් 439 තුළ කාමාපිකයින් 344279 ක් අවතින් විකුත්වී තිබුණි. මින් 5% ක් I අදියරටද 29% ක්, II අදියරටද 66% ක් III අදියරටද අයන්විය.

පසුගිය වසර හා සයෙනිමේදී කාමාපිකයින් සංඛ්‍යාව 128% කින් පමණ වර්ධනය වී තිබේ.

මෙම කාමාපික සංඛ්‍යාවන් පිළිවෙළත් 31%, 32% හා 37% I, II, III අදියරටලට අයන් බැංකු සංගම් තුළ අන්තර්ගත විය. 1997 වසර තුළ බැංකු සංගමයකට කාමාන්තයෙන් කාමාපිකයින් 1026 ක් පමණ අවතින් විකුත්වී සිටි. 1998 දී විය 784 දක්වා අඩුවී තිබුණි.

බැංකු සංගම්වල මුළු කාමාපික සංඛ්‍යාව 1998 අවකන් වනවිට

රුප සටහන් අංක 09

වසර අවකන වනවිට I, II, III අදියරට අයන් බැංකු සංගමයක සිටි සමාන්ත කාමාපික සංඛ්‍යාව පිළිවෙළත් 1512, 1430, 1284 විය. සමස්වයක් ලෙස විස් බැංකුවක කාමාන්ත කාමාපිකයින් සංඛ්‍යාව 1394 ක් පමණ විය.

- කොටස මුදල්

මේ වසර තුළ I වන අදියරට අයන් බැංකු සංගම්වලට රුපියල් දශ ලක්ෂ 42 ක කොටස මුදලක් අවතෙන් විකුත්වී තිබුණි. මෙය පසුගිය වසරට වඩා 34% ක පමණ අඩුවීමකි. මෙයට මූලිකම හේතුව I අදියරට අයන් බැංකු සංගම්වල විගාල කොටස මුදල් ප්‍රමාණයක් 1997 වර්ෂය තුළ ගෙවා අවකන් කර තිබුමයි.

කොටස මුදල් I අදියර 1997 - 1998

වග අංක 27
(රු. දශ ලක්ෂ)

කොටස මුදල්	1997		1998		විකුත්ව	
	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිගතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිගතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිගතය
කොටස මුදල් (ක්‍රී)	42.513	67	27.493	66	70.006	66
කොටස මුදල් (පුරුෂ)	21.402	33	14.477	34	35.879	34
විකුත්ව	63.915	100	41.97	100	105.885	100

සාමාජිකයෙකු ගෙවූ කොටසක සාමාන්‍ය වට්තිනාකම 1997 වසරේ රැපියල් 369 ක් වූ අතර විය 1998 වසරේද රැපියල් 560 ක් දැක්වා ඉහළගෙයාස් තිබුණි. I වන අධියරට අයන් බැංකු සංගම්වල සාමාජිකයින් ඔවුන්ගේ පළමු සාමාජික කොටස් මුදල මේ වනවිට ගෙවා අවසන් කර දෙවන කොටස් ද මිළදී ගැනීම ආරම්භ කර තිබුණි.

II අධියරට අයන් සමෘද්ධි බැංකු සංගම් තුළ කොටස් මුදල් ගෙවීම 1997 වසරේ ර. ද. ල 19.364 ක් වූ අතර විය ගෙවිය යුතුව ඇති කොටස් මුදලින් 41% ක් පමණ විය. එක් අයකු ගෙවා තිබූ කොටසක සාමාන්‍ය වට්තිනාකම රැපියල් 204 කි. මේ වසරේ ගෙවා තිබූ කොටස් මුදල් ප්‍රමාණය රැපියල් දැය ලක්ෂ 55. 482 ක් වූ අතර පහුණිය වසර හා සකස්හිත විට 186 % ක පමණ වර්ධනයකි. වසර අවසන් වනවිට II අධියරට අයන් බැංකු සංගම් තුළ ගෙවා තිබූ මුළු කොටස් මුදල් ප්‍රමාණය රැපියල් දැය ලක්ෂ 74. 846 ක් වූ අතර විය ගෙවිය යුතු වූ කොටස් මුදලින් 77 % ක් පමණ විය.

කොටස් මුදල්

II වන අධියර 1997 - 1998

වගු අංක 28

(ර. දැය ලක්ෂ)

කොටස් මුදල්	1997		1998		විකුත්ව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
කොටස් මුදල් (ක්ත්‍රි)	12.973	67	33.744	66	46.717	66
කොටස් මුදල් (පුරුෂ)	6.391	33	21.738	34	28.129	34
විකුත්ව	19.364	100	55.482	100	74.846	100

III වන අධියරට අයන් සමෘද්ධි බැංකු සංගම් 178 තුළ වසර අවසන් වනවිට කොටස් මුදල් ලෙස රැපියල් දැය ලක්ෂ 42. 51 ක මුදලක් ඒකරුගේ වේ තිබුණි. විය ගෙවිය යුතුවා කොටස් මුදලින් 62 % ක් පමණ විය. ගෙවා තිබූ කොටසක සාමාන්‍ය වට්තිනාකම රැපියල් 311 ක් පමණ විය.

සමස්ථ කොටස් මුදල්

1997 - 1998

වගු අංක 29

(ර. දැය ලක්ෂ)

වර්ගය	1997		1998		විකුත්ව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
කොටස් මුදල් (ක්ත්‍රි)	55.486	67	103.750	66	159.233	66
කොටස් මුදල් (පුරුෂ)	27.793	33	64.685	34	92.478	34
විකුත්ව	83.279	100	168.435	100	251.711	100

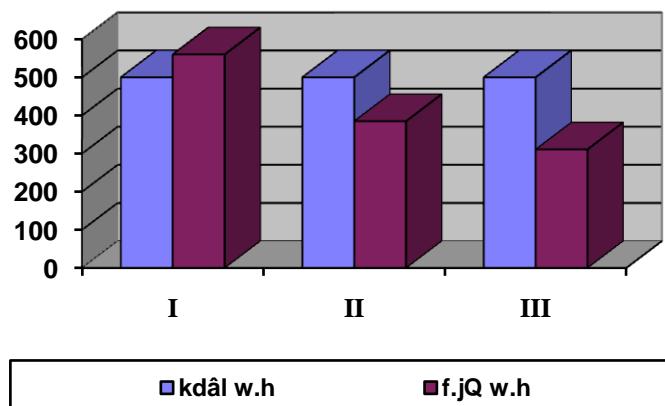
සමස්ව බැංකු සංගම් 439 තුළම ගෙවාතිබූ මුළු කොටස් මුදල් ප්‍රමාණය රැපියල් දැය ලක්ෂ 168.43 ක් වූ අනර 1997 එය රැපියල් දැය ලක්ෂ 83 . 279 ක් විය. එය ගෙවිය යුතුව ඇති කොටස් මුදල් ප්‍රමාණයෙන් 62 % ක් පමණු විය.

1998 වකරේ සමස්ව බැංකු සංගම් තුළ ගෙවිය යුතු කොටස් මුදලන් රැපියල් දැය ලක්ෂ 251. 71 ක් ගෙව අවසන් කර තිබූ අනර එය 82 % ක් විය. සාමාජිකයෙකු ගෙවූ කොටසක සාමාන්‍ය වට්නාකම රැපියල් 411 ක් පමණු විය. ගෙවූ කොටස් මුදලන් 42%, 30%, 28%, වගයෙන් පිළිවෙළත් I, II, III, වන අදියරවලට අයන් බැංකු සංගම් වලින් වාර්තා වී තිබුණි.

රුප සටහන් අංක 10

ගෙවූ කොටසක සාමාන්‍ය වට්නාකම

I, II, III, අදියර 1998 දැක්වා

- ඉතිරිකිරීම්

I වන අදියරට අයන් බැංකු සංගම් තුළ වූ මුළු තැන්පතු සංඛ්‍යාව 1997 දී 114087 ක් වූ අනර 1998 දී එය 73263 ක් විය. 1997 වකරට සාපේෂන්‍යව එය 36 % ක පමණු පහළයාමකි. 1997 දී බැංකු සංගමයකට සාමාන්‍යයෙන් ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් 913 ක් පමණු ඒකරු වූ අනර 1998 දී එය 586 දක්වා අඩුවේ තිබුණි. 1998 වකර අවසන් වනවිට බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය තැන්පතු සංඛ්‍යාව 1499 ක් පමණු විය.

ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු සංඛ්‍යාව

I අදියර 1997 - 1998

තැන්පතු වර්ග	1997		1998		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සමාලික	58962	52	39201	54	98163	52
පුමා	25411	22	15262	21	40673	22
දිරියමානා	7083	6	5969	8	13052	7
සමාලික නොවන	4489	4	4041	6	8530	5
සමූහ	18142	16	8795	11	26937	14
එකතුව	114087	100	73268	100	187355	100

II අදියරට අයත් බැංකු සංගම් තුළ 1997 වසරට සාපේශ්‍යව 1998 වසරේ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතුවල කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්වුම් කර තිබුණි. 1997 දී 21179 වූ අතර 1998 දී තැන්පතු සංඛ්‍යාව 72536 ක් විය. මෙය 242 % ක් පමණ වර්ධනයකි.

ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු සංඛ්‍යාව

II අදියර 1997 - 1998

වග අංක 31

තැන්පතු වර්ගය	1997		1998		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සමාලික	11659	55	31873	54	43532	49
පුමා	3874	18	16042	21	19916	20
දිරියමානා	721	3	5379	8	6100	6
සමාලික නොවන	534	3	4239	6	4773	5
සමූහ	4391	21	15003	12	19394	20
එකතුව	21179	100	72536	100	93715	100

1997 දී බැංකු සංගමයකට එකතා වූ සාමාන්‍ය තැන්පතු සංඛ්‍යාව 156 ක් පමණ වූ අතර මේ වසරදී වය 533 විය. වසර අවසන් වනවිට බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය තැන්පතු සංඛ්‍යාව 689 ක් විය.

ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු සංඛ්‍යාව

III වන අදියර - 1998

වග අංක 32

තැන්පතු වර්ගය	1998	
	සංඛ්‍යාව	%
සාමාලික	39400	54
පුමා	15421	20
දිරියමානා	4447	8
සාමාලික නොවන	5176	6
සමූහ	26633	12
එකතුව	91077	100

III වන අදියරට අයත් නව බැංකු සංගම් 178 ක් මේ වසරදී අවතින් එකතු වූ අතර එවායේ ගිණුම් 91077 ක් වර්ෂය තුළ වාර්තා විය. බැංකු සංගමයක තිබු සාමාන්‍ය ගිණුම් සංඛ්‍යාව 512 ක් පමණ විය.

මුළු ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් සංඛ්‍යාව

1997 - 1998

වග අංක 33

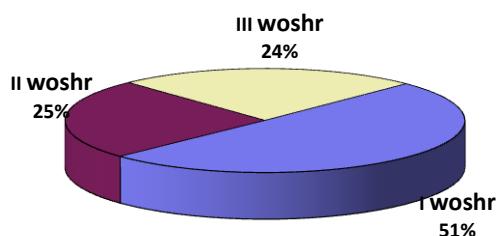
නැග්පත වර්ගය	1997		1998		වකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සාමාජික	70621	52	110474	54	181095	49
උමා	29285	22	46725	20	76010	20
දිරියමනා	7804	6	15795	8	23599	6
සාමාජික නොවන	5023	4	13456	6	18479	5
සමුහ	22533	16	50431	12	72964	20
වකතුව	135266	100	236881	100	372147	100

සමස්ව ගිණුම් සංඛ්‍යාව 1997 දී 135266 ක් වූ ඇතර 1998 දී 236881 ක් විය. වය පහුණු වකර හා සැසදිමෙදේ 75 % ක පමණ වර්ධනයකි. 1997 දී බැංකු සංගමයක තිබූ සාමාන්‍ය ගිණුම් සංඛ්‍යාව 518 ක් පමණ වූ ඇතර මේ වකරේදී වය 848 දක්වා ඉහළ ගොස් තිබුණි. සමස්ව ගිණුම් සංඛ්‍යාවෙන් 51 % , 25% හා 24% ලෙස පිළිවෙළත් I, II, III වන අදියර වලත් වාර්තා වී තිබුණි.

රුප සටහන අංක 11

සමස්ව ගිණුම් සංඛ්‍යාව

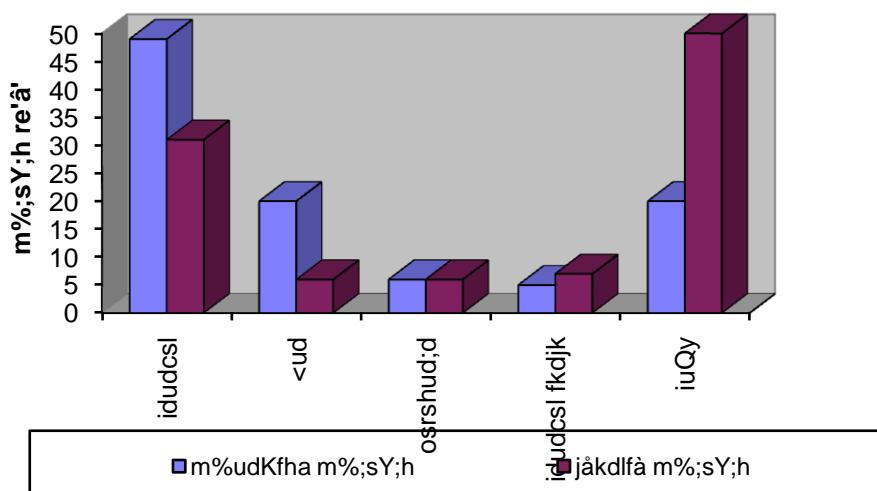
1998

1998 අවසන් වනවිට සමස්ව ගිණුම් ප්‍රමාණයෙන් 49 % ක් සාමාජික ගිණුම් වූ ඇතර 20 % බඟින් සාමාජික නොවන හා උමා ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් විය.

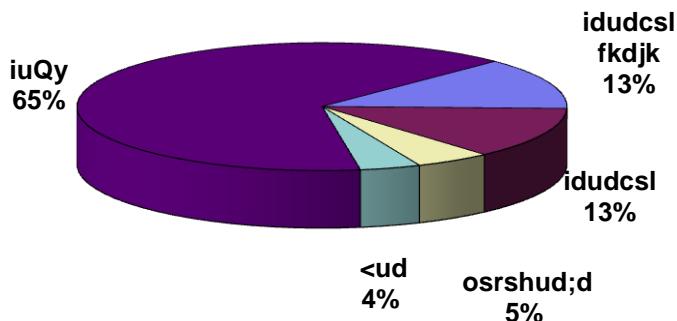
රුප සටහන අංක 12

නැග්පත සංඛ්‍යාව හා වට්නාකම මුළු සංඛ්‍යාවේ හා වට්නාකමේ ප්‍රතිශතයන් ලෙස 1998. 12. 31 දිනට

සමස්ව ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු

(1998.12.31 දිනට)

• තැන්පතු මුදල

තැන්පතු මුදල I වන අදියර

1997 - 1998

වග අංක 34
(රු. දශ ලක්ෂ)

තැන්පතු වර්ගය	1997		1998		එකතුව	
	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
සමාජික	17.292	41	21.204	37	38.496	38
උමා	3.363	8	3.313	6	6.676	7
දිරියමාතා	2.88	7	3.951	7	6.831	7
සමාජික නොවන	3.847	9	3.633	6	7.48	7
සමූහ	15.294	36	25.324	44	40.618	41
එකතුව	42.676	101	57.425	100	100.101	100

1997 වර්ෂයේදී I වන අදියරේ බැංකු සංගම්වල තැන්පතු මුදල් ලෙස රුපියල් දශ ලක්ෂ 42.676 ක් එකතු කිරීමෙන් නිවැරදි 1998 දී විය තවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 57.425 කින් වර්ධනය විය. පසුගිය වසර හා සැකසුමේදී විය 36% පමණ වර්ධනයකි. බැංකු සංගමයකට එකතුවූ සාමාන්‍ය තැන්පතු ප්‍රමාණය 1997 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 0.3414 ක් වූ අතර 1998 දී විය රුපියල් දශ ලක්ෂ 0.4594 ක් විය. පසුගිය වසරට සාපේෂ්ඨව මෙය 34 % ක පමණ වර්ධනයකි. 1998 වර්ෂය අවසන් වනවිට බැංකු සංගමි සතුව නිවු මුළු තැන්පතුවල වට්නාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 100.101 ක් වූ අතර බැංකු සංගමයක වූ සාමාන්‍ය තැන්පතු ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 0. 8008 පමණ විය.

තැන්පතුවක සාමාන්‍ය වට්නාකම 1997 දී රුපියල් 374 ක් වූ අතර 1998 දී පමණක් ආරම්භ කර නිවු තැන්පතුවක සාමාන්‍ය වට්නාකම රුපියල් 784 ක් විය.

1998 වර්ෂය අවසන් වනවිට බැංකු සතුව නිවු තැන්පතුවක සාමාන්‍ය වට්නාකම රුපියල් 534 ක් විය. තැන්පතු මුදල් වලින් 38% ක පමණ ප්‍රමාණයක් සමූහ තැන්පතුවලට අයත්ව නිවුති.

II අදියරට අයත් බැංකු සංගම්වල වූ ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතුවල වට්නාකම 1997 දී රුපියල් දශ ලක්ෂ 6.525 ක් වූ අතර 1998 දී වියට තවත් රුපියල් දශ ලක්ෂ 36. 729 කින් වර්ධනය වී නිවුති. වසර අවසන් වනවිට සමස්ව ගිණුම්වල මුළු වට්නාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 43.254 ක් පමණ විය.

**තැන්පතු මුදල II වන අදියර
1997 - 1998**

වග අංක 35
රු. දග ලක්ෂ

තැන්පතු වර්ගය	1997		1998		එකතුව	
	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය
සාමාජික	2.47	38	9.632	26	12.102	28
උමා	0.377	6	2.151	6	2.528	6
දුරියමාතා	0.377	6	2.02	5	2.397	6
සාමාජික නොවන	0.377	6	3.125	9	3.502	8
සමූහ	2.924	45	19.801	54	22.725	53
එකතුව	6.525	101	36.729	100	43.254	101

බඳුවක සාමාන්‍ය තැන්පතු 1997 දී රැපියල් දග ලක්ෂ 0.4798 ක් පමණ වූ අතර 1998 දී එකතුව තැන්පතුවල එම අගය රැපියල් දග ලක්ෂ 0.270 ක් පමණ විය. 1998 වසර අවසන් වනවිට සමස්ථයක් ලෙස බඳුවක සාමාන්‍ය තැන්පතු රැපියල් දග ලක්ෂ 0.3180 ක් පමණ විය.

තැන්පතුවක සාමාන්‍ය වට්නාකම 1997 දී රැපියල් 150 ක් වූ අතර 1998 දී වය 689 දක්වා ඉහළ ගොස් තිබුණි.

III වන අදියරේ බඳු සංගම් හි 1998 වර්ෂය අවසන් වනවිට තැන්පතු මුදල ලෙස රැපියල් දග ලක්ෂ 45.86 ක් පමණ මුදලක් තිබුණි. මින් 67% ක්‍රියාත්මක ගිණුම් වලින් ලැබේ තිබුණු අතර 16% ක් සාමාජික ගිණුම්වලින් ලැබේ තිබුණි.

බඳුවක සාමාන්‍ය තැන්පතු රැපියල් දග ලක්ෂ 0.2576 ක් පමණ වූ අතර තැන්පතුවක සාමාන්‍ය වට්නාකම රැපියල් 504 ක් පමණ විය.

**තැන්පතු මුදල
I, II, III වන අදියර 1997 - 1998**

වග අංක 36

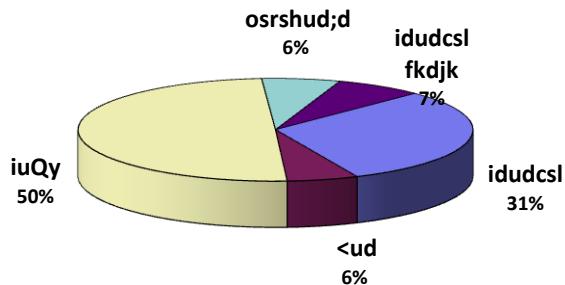
තැන්පතු වර්ගය	1997		1998		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
සාමාජික	19.762	40	38.40	27	58.16	31
උමා	3.74	8	7.27	5	11.01	6
දුරියමාතා	3.257	7	8.88	6	12.14	6
සාමාජික නොවන	4.224	9	9.42	7	13.64	7
සමූහ	18.218	37	76.05	54	94.26	50
එකතුව	49.201	101	140.02	99	189.21	100

සමස්ථ තැන්පතුවල වට්නාකම 1997 දී රැපියල් දග ලක්ෂ 49.201 ක් වූ අතර 1998 වර්ෂය තුළ ඒකතා වූ මුදල රැපියල් දග ලක්ෂ 140.01 කි. පහුණිය වසර හා සැකදිමේද වය 184% ක් පමණ වැඩිවිමකි.

1997 දී බඳුවක සාමාන්‍ය තැන්පතු රැපියල් දග ලක්ෂ 0.1885 ක් පමණ වූ අතර 1998 දී වය රැපියල් දග ලක්ෂ 0.4310 ක් පමණ විය. 1998 තුළ බඳු සංගමයකට සාමාන්‍යයෙන් රැපියල් දග ලක්ෂ 0.3190 ක් පමණ අවතින් එකතුවේ තිබුණි.

තැන්පතුවක සාමාන්‍ය වට්නාකම 1997 දී රැපියල් 364 ක් වූ අතර 1998 දී වය රැපියල් 508 ක් පමණ විය.

තැන්පත් මුදල්
I, II, III, අදියර - 1998

3.5.3 ණය නිකුත් කිරීම

I වන අදියර

1998 වසරේදී සමෙද්ධි බැංකු සංගම් නාය ලබාදීමද ආරම්භ කර තිබුණි. වසර අවසන් වනවිට නාය සඳහා අයදුම්පත් 54669 ක් ලබා තිබූ අතර ඉන් 52397 ක් නාය ලබාදීම සඳහා තෝරාගෙන තිබුණි. මෙම නායවල වට්නාකම රැපියල් දශ ලක්ෂ 188.09 ක් පමණ විය. මින් රැපියල් දශ ලක්ෂ 170.96 ක් පමණ වනම් 91% ක් පමණ වසර අවසන් වනවිට ඉල්ලුම්කරුවන් 51040 කට නිකුත් කර තිබුණි. මින් 75% ක් සවංරකිය සඳහා ද 25% ක් කෘෂිකාර්මික නාය සඳහා ද වෙන්කර තිබුණි.

දෙන ලද නාය වලින් රැපියල් දශ ලක්ෂ 70.11 ක් නැවත අයකර ගෙන තිබුණි. නාය අයකර ගැනීමේ ප්‍රතිශතය 98 % ක් පමණ විය. බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය ත්‍යාදුම් රැපියල් දශ ලක්ෂ 1.37 ක් පමණ වූ අතර නායක සාමාන්‍ය වට්නාකම රැපියල් 3057 ක් පමණ විය. බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය පැහැර හැරී නාය ප්‍රමාණය රැපියල් 25040 ක් පමණ විය.

II වන අදියර

මෙම බැංකු සංගම්වලින් නාය අයදුම්පත් 12058 ක් ඉදිරිපත්වේ තිබුණු අතර ඉන් 12040 ක සංඛ්‍යාවක් අනුමත වේ තිබුණි. නාය 10931 ක සංඛ්‍යාවක් නිකුත් කර තිබුණි. එවායේ වට්නාකම රැපියල් දශ ලක්ෂ 41.30 ක් පමණ විය. මින් 13% ක් පමණ කෘෂිකාර්මික නාය වූ අතර 82 % ක් පමණ ස්වංරකිය නාය විය.

දෙන ලද නාය වලින් රැපියල් දශ ලක්ෂ 9.02 ක් පමණ අයකරගෙන තිබුණු අතර නාය අයකර ගැනීමේ ප්‍රතිශතය 100% ක පමණ මට්ටමක පැවතුණි.

බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය ත්‍යාදුම් රැපියල් 303669 ක් පමණ විය. එක් නායක සාමාන්‍ය වට්නාකම රැපියල් 3256 ක් පමණ විය. බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය පැහැර හැරී නාය ප්‍රමාණය රැපියල් 1274 ක් පමණ විය.

III වන අදියර

මෙම බැංකු සංගම්වලින් නාය අයදුම්පත් 6823 ක් වාර්තාවේ තිබුණු අතර ඉන් 6255 ක් අනුමත කර තිබුණි. එවායේ වට්නාකම රැපියල් දශ ලක්ෂ 24.40 ක් පමණ විය. වර්ෂය අවසන් වනවිට නාය 5815 ක සංඛ්‍යාවක් නිකුත් කර තිබූ අතර එවායේ වට්නාකම රැපියල් දශ ලක්ෂ 23.90 ක් පමණ විය. මින් 31% ක් පමණ කෘෂිකාර්මික නාය වූ අතර 68% ස්වංරකිය නාය විය. ද තිබූ නාය වලින් රැපියල් දශ ලක්ෂ 5.06 ක පමණ ප්‍රමාණයක් අයකරගෙන තිබුණු අතර අයකර ගැනීමේ ප්‍රතිශතය 96% ක් පමණ විය. බැංකු සංගමයක් වේකින්

සාමාන්‍යයෙන් රුපියල් 134269 ක් තුය වගයෙන් ලබාදී තිබුණි. වික් තුයක සාමාන්‍ය වට්නාකම රුපියල් 4077 ක් පමණ විය.

මූල තුයදීම් - 1998

වග අංක 37

වෛතමය	සංඛ්‍යාව	මුදල (රු. ද.ලක්ෂ)
අනුමත තුය	70992	258.09
නිකුත්කළ තුය	67786	236.16
අයකරගත් තුය	-	84.19
පිටතිට තුය	-	151.98

වසර අවසන් වනවිට අදියර තුනට අයන් බැංකු සංගම්වලින් තුය ඉල්ලම් පත්‍ර 73550 ක සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වේ තිබුණි. ඉන් 70992 ක සංඛ්‍යාවක් අනුමත වේ තිබුණු අතර ඒවායේ වට්නාකම රුපියල් දැය ලක්ෂ 258.09 පමණ විය. මින් 67786 ක සංඛ්‍යාවක් නිකුත් කරන ලද අතර ඒවායේ වට්නාකම රුපියල් දැය ලක්ෂ 236.16 ක් විය. මෙය අනුමතවේ තිබු තුය වලින් 92% ක් පමණ විය.

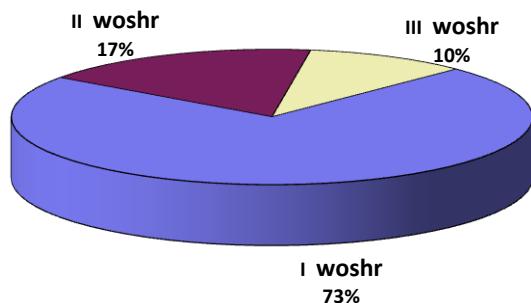
නිකුත් කළ තුය වලින් 23% ක් පමණ කැමිකාර්මික තුය වූ අතර 76% ක් පමණ ස්වයං රැකියා තුය විය. වසර අවසන් වනවිට ලබාදී තිබු තුය වලින් රුපියල් දැය ලක්ෂ 84.19 ක ප්‍රමාණයක් අයකර ගෙන තිබු අතර තුය ආපසු අයකර ගැනීමේ ප්‍රතිශතය 96% ක් පමණ විය.

බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය තුයදීම් රුපියල් 537950 ක් පමණ වූ අතර වික් තුයක සාමාන්‍ය වට්නාකම රුපියල් 3484 ක් පමණ විය.

බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය පැහැර හැරීමේ ප්‍රමාණය රුපියල් 7595 ක් පමණ විය.

රුප සටහන් අංක 15

මූල තුයදීම් -1998

3.5.4 ආයෝජන කටයුතු

I වන අදියර

මෙට අයන් බැංකු සංගම් තුළ වසර අවසන් වනවිට රුපියල් දැය ලක්ෂ 196.91 වත්කම් ප්‍රමාණයක් එකරාගී වේ තිබුණි. ඒවායින් රුපියල් දැය ලක්ෂ 92.437 ක පමණ ප්‍රමාණයක් වනම් 35% ක් පමණ හාන්ඩ්ගාර බිල්පත් හා සුරක්ෂිපත් මිලදී ගැනීම සඳහා යොදවා තිබුණි. තවත් රුපියල් දැය ලක්ෂ 31.498 ක ප්‍රමාණයක් වනම් 12% ක් පමණ ප්‍රමාණයක් ඉතිරිකිරීමේ ගෙනුම්වල තැන්පත් කර තිබුණි. තවත් රුපියල් දැය ලක්ෂ 100.852 ක පමණ ප්‍රමාණයක් තුය ලෙස මුදාහැර තිබුණි. වය සමස්ථ වත්කම් වලින් 47% ක් පමණ විය. මෙට අමතරව

වත්කම් වලින් 2% ක් හා 4% ක් පිළිවෙළන් අත ඉතිරි මුදල් හා ජංගම ගිණුම්වල තිබුණි. බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය වත්කම රැපියල් දැය ලක්ෂ 1.85 ක් පමණ විය.

II වන අදියර

මෙම බැංකු සංගම්වල මුළු වත්කම් ප්‍රමාණය වසර අවසන් වනවිට රැපියල් දැය ලක්ෂ 118.10 ක් පමණ විය. මින් රැපියල් දැය ලක්ෂ 39.78 ක ප්‍රමාණයක් වනම් 37% පමණ හාන්ඩ්බාගාර බිල්පත් හා සුරක්ෂිපත් මිලදී ගැනීම සඳහා යොදවා තිබුණු අනර තවත් රැපියල් දැය ලක්ෂ 28.49 ක් වනම් 26% ක් පමණ ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම්වල තන්පත් කර තිබුණි. තවත් රැපියල් දැය ලක්ෂ 32.28 ක මුදලක් වනම් වත්කම් වලින් 30% ක් පමණ ණය ලෙස මුදානෑර තිබුණි. ජංගම ගිණුම්වල 7% ක ප්‍රමාණයක් ද අනුතිරි මුදල් ලෙස 1% ක පමණ ප්‍රමාණයක්ද විය. බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය වත්කම් රැපියල් දැය ලක්ෂ 0.80 ක් පමණ විය.

III වන අදියර

මෙයට අයන් සමස්ද්ධි බැංකු සංගම් තුළ රැපියල් දැය ලක්ෂ 116.84 ක ප්‍රමාණයක් වත්කම් ලෙස ඒකරුගේ වී තිබුණි. ඉන් රැපියල් දැය ලක්ෂ 45.40 ක ප්‍රමාණයක් වනම් 46% ක් පමණ හාන්ඩ්බාගාර බිල්පත් සුරක්ෂිපත් මිලදී ගැනීම සඳහා යොදවා තිබුණු අනර රැපියල් දැය ලක්ෂ 25.49 ක ප්‍රමාණයක් වනම් 26% ක් ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම්වල තන්පත් කර තිබුණි. තවත් රැපියල් දැය ලක්ෂ 18.84 ක ප්‍රමාණයක් වනම් 19% ක් ණය ලෙස තිකුත් කර තිබුණි. වත්කම් වලින් 8% ක් ජංගම ගිණුම් වලත් 2% ක් පමණ අත ඉතිරි මුදල් ලෙසත් වසර අවසන් වනවිට දක්නට ලැබුණි. බැංකු සංගමයක සාමාන්‍ය වත්කම් ප්‍රමාණය රැපියල් දැය ලක්ෂ 0.56 ක් පමණ විය.

අයෝජන 1998

I, II, III අදියර

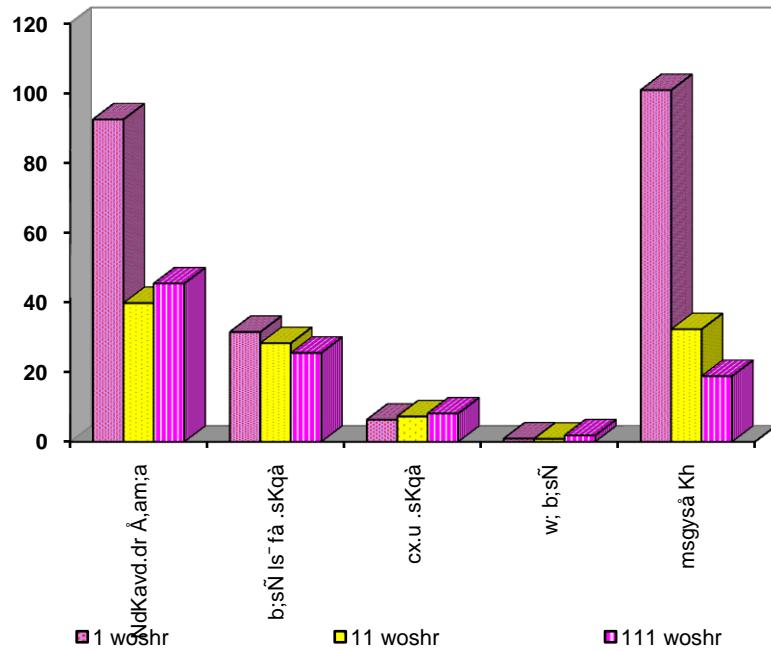
වග අංක 38

රු. දැය ලක්ෂ වලින්

වර්ගය	I අදියර		II අදියර		III අදියර		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
හාන්ඩ්බාගාර බිල්පත්	92.437	40	39.779	37	45.398	46	177.614	40
ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම්	31.498	14	28.277	26	25.493	26	85.268	19
ජංගම ගිණුම්	6.335	3	7.265	7	8.124	8	21.724	5
අන ඉතිරි	0.909	0	0.844	1	1.831	2	3.584	1
පිටතිට ණය	100.852	43	32.281	30	18.845	19	151.978	35
එකතුව	232.031	100	108.446	101	99.691	101	440.168	100

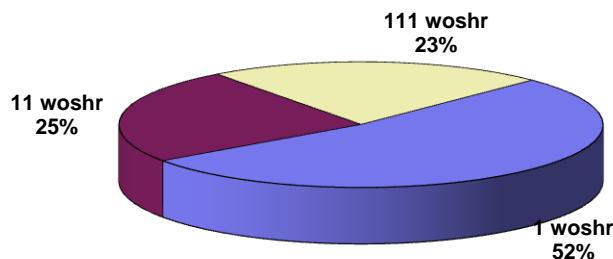
ආයෝජන - 1998

I, II, III අදියර

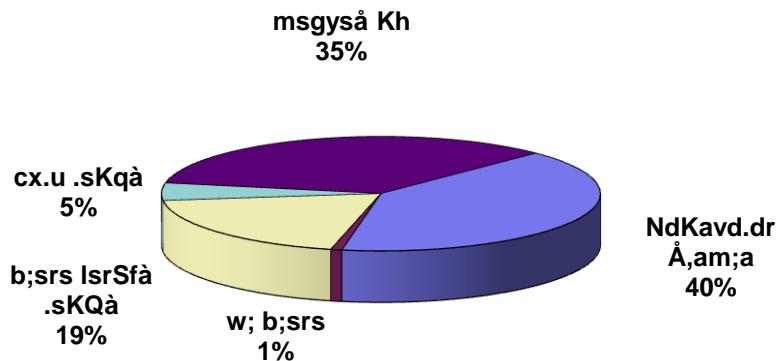
වසර අවසන් වනවිට අදියර තුනටම අයන් බැංකු සංගම්වල නිඩු මුත් වත්කම් ප්‍රමාණය රුපියල් දැය ලක්ෂ 440.15 ක් පමණ විය. මින් රුපියල් දැය ලක්ෂ 177.61 ක ප්‍රමාණයක් වත්කම් 40% ක් පමණ හාන්ඩාගාර බිල්පත් හා සුරක්ම්පත් ආදිය මිලදී ගැනීම සඳහා ගොදුවා නිඩුනු අතර රුපියල් දැය ලක්ෂ 85.27 ක් පමණ් වත්කම් 19% ක් ඉතිරි කිරීමේ ගෙනුම්වල ආයෝජනය කර නිඩුනි. රුපියල් දැය ලක්ෂ 151.99 ක පමණ් ප්‍රමාණයක් පිටතිට න්‍යය වූ අතර විය මුත් වත්කම් වලින් 35% ක් විය.

බැංකු සංගම් ආයෝජන 1998

සමස්ධී බැංකු සංගම් වැඩකටහන පිළිබඳ විස්තර අමුණුම් අංක 10 හි දක්වා ඇත.

සමස්ද බිංඥ කාගම් ආයෝජන 1998

3.6 කෘෂිකර්ම සංවර්ධන කටයුතු

3.6.1. හඳුන්වීම

සමස්ද සහනාධාර ලබන මිලයන 1.9ක් පමණ ප්‍රතිලාභී පවුල් වලින් 80% ක් පමණ සැපුවම කෘෂි කර්මාන්තයේ තියෙලෙන අතර තවත් 10% ක් පමණ කෘෂි ආග්‍රිත කර්මාන්තවල තිරන වන බව 1997 වර්ෂයේ දිස්ත්‍රික්ක 18ක තොරා ගෙන්නා ලද කළප 18ක කරන ලද සම්භාත්‍යයකට අනුව පෙනී ගොස් ඇති. වියට අමතරව සමස්ද ප්‍රතිලාභීන්ගේ 70% කට පමණ වග කළ හැකි ගෙවතු තිබෙන අතර ඔවුන්ගේන් 25%කට පමණ ගෙවත්තට අමතරව වෙනත් ඉඩමිද ඇති බවද පෙනී ගොස් ඇති. මේ අනුව බලන කළ දිලිංකම පිටුදුකීම සඳහා සමස්ද වැඩසටහන යටතේ කෘෂිකර්ම සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මූලික තැනක් හිමිවේ.

3.6.2. අරමුණු

1. සමස්ද ප්‍රතිලාභීන්ගේ ගෙවතු සංවර්ධනය කිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ ආහාර සඳහා යන වියදම අඩුකර පිටන තත්ත්වය උසස් කිරීම.
2. සුළු ප්‍රතිලාභී ගොවිනැහෙහි තිරන වන සියලුම සමස්ද ප්‍රතිලාභීන් පාරිසරික ගොවිනැහෙට යොමු කිරීම තුළින් කෘෂි නිෂ්පාදන සඳහා වැය වන වියදම අවම කර ලාඟ ලබා ගැනීමේ තත්ත්ත්වයට ගෙන එම.
3. ස්වයං රැකියා සඳහා අවශ්‍ය දැනුම, කුකලනා සහ ආක්ල්ප වැකි දියුණු කිරීම සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ලබා දීම මගින් කෘෂි ආග්‍රිත කර්මාන්ත ඇති කිරීමෙන් රැකි රක්ෂා අවස්ථා ඇති කිරීම.
4. ආර්ථික වට්නාකමකින් යුත් රැකි රෝපනය කිරීම තුළින් පිටන වීමට භා වග කිරීමට හිතකර පාරිසරයක් ගොඩිනැගීම භා විමතින් ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට අවස්ථා ඇති කිරීම.

ඉහත සඳහන් අරමුණු මුදුන් පමණුවාලනු සඳහා කෘෂි සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් ප්‍රධාන වගයෙන් ගෙවතු වග වැඩසටහන, කෘෂිකාර්මික වැන්තිය පුහුණු වැඩසටහන, දේශීය ඕළුඨ භෞතිය වග වන්තිය, පාරිසරික/රැකි රෝපන වන්තිය, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන සහ ඒකාබද්ධ ග්‍රාම සංවර්ධන වැඩසටහන යන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

3.6.3. ප්‍රතිපාදන

සමස්යේ කෘෂි සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1996,1997 සහ 1998 වර්ෂ සඳහා ලබාදී ඇති මුළු ප්‍රතිපාදන පහත පරිදි වේ.

කෘෂි සංවර්ධන වැඩසටහන

වගු අංක 39

රු. .000

වැඩසටහන	වර්ෂය		
	1996	1997	1998
1. ගෙවනු වගා වැඩසටහන	2640	1300	6100
2. වෘත්තිය පූහුණු වැඩසටහන	1200	300	3800
3. දේශීය බාහෑ හෝග වගා වැඩසටහන	-	100	180
4. රැක් රෝපණ / පාරිභාශක වැඩසටහන	-	480	328
5. වෙනත් කෘෂි වැඩසටහන්	-	515	8268
එකතුව	5836	4692	20674

3.6.4 ගෙවනු වගා වැඩසටහන

ගෙවනු වගා කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම තුළින් අඩු ආදායම්ලාභිතියෙහි වියදුම් අවම කිරීම සහ ආදායම් වැඩි කිරීමන් පෝෂණ තත්ත්වය නාලාලිමන් මෙම වැඩසටහනේ මුළුක අරමුණු වේ. මේ යටතේ සෑම සමස්යේ කළුපයකම පැල තවානක් ආරම්භ කිරීමටත්, සෑම ග්‍රාම නිළධාරී වක්‍රමකම ආදර්ශ ගෙවන්නක් ඇති කිරීමන් සිදු කෙරේ. මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ගෙවනු වගා කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් දෙපාර්තමේන්තු, ආයතනවල නිළධාරීන් මගින් ප්‍රතිලාභිත්ව ලබා දීම සිදු කෙරේ. මිට අමතරව මෙම ගෙවනු වගා වැඩසටහන කාර්වකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රතිලාභිත්ව දිගිගැනීමේ අරමුණින් ගෙවනු වගා තරග පැවත්වීමද සිදු කෙරේ.

1996 වර්ෂයේදී ගෙවනු වගා වැඩසටහන දික්සුම්ක් 17කින් තොරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 21ක ක්‍රියාත්මක කර ඇත. කැස්බැව, හංචිලේල, අන්තනගල්ල, මිනුවන්ගොඩ, මතුගම, වලල්ලවිට, කටුවන, විරකැටිය, බෙලිජ්න්, මහව, ගිරිබාව, කුලියාපිටිය, බෝපේ-පෝද්දල, හල්දම්මාල්ල, කලවාන, කැපුන්දිය, අරණ්‍යක, ආනුමතිව, හගුරන්කොත, උකුවෙල, පානදුම්බර යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මෙයට අයන් වේ. මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 21 තුළ සෑම කළුපයකම පැල තවානක් ආරම්භ කිරීමටත්, සෑම ග්‍රාම නිළධාරී වක්‍රමකම ආදර්ශ ගෙවන්නක් ඇති කිරීමටත් උපදෙස් ද ඇති අනර මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ගෙවනු වගා කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් අදාළ නිළධාරීන් මගින් ප්‍රදේශවාසිත්ව ලබා ද තිබුණි.

1997 වර්ෂයේ ගෙවනු වගා වැඩසටහන මගින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 19ක පැල තවාන් 20ක් සහ ගෙවනු 19ක් සංවර්ධනය කර ඇති අනර ගෙවනු වගා තරග 22ක් පවත්වා ඇති. මෙම ගෙවනු වගා වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග වනුයේ පන්නල, අලවිට, නාරම්මල, හෙට්ටිපොල,

අකුරතා, කුත්ස්ඩියාලේ, පිටබද්දර, නිහගෝධ, බේරවෙල, හොරණ, ජා අල, ආරච්චිවෙටුව, ශ්‍රීපනායක, අගුණුකොලපැලකේස්, මොනාරාගල, ගලුගමුව, කොත්මලේ, වාරියපොල හා විරුදුගොදර දි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සියලුම මූලය ප්‍රතිපාදන 1998 වකර් මල් කාර්තුව තුළදී දික්වුක්ක 18 ක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 244 කට ලබා දෙන ලදී. මේ අනුව ආරම්භ කළ පැල තවාන් සංඛ්‍යාව 967 ක් වූ අතර ආදර්ශ ගෙවනු සංඛ්‍යාව 5003 කි. සංවර්ධනය කරන ලද ගෙවනු සංඛ්‍යාව 32771 කි. මිට අමතරව සමස්දේ ප්‍රතිලාභිත්තේ දායකත්වයෙන් කළපිය මට්ටමින් ප්‍රතිලාභි නිවෙස්වල කොමිපෝස්ට් පොනාර එකක 38741 ක් ආරම්භ කර ඇත. සමස්වයක් ලෙස මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1998 වකර් රු. මිලියන 6.3 ක් මුදලක් ආයෝජනය කර තිබුණි. ඇමුණුම් අංක 11 මගින් විස්තර දක්වා ඇත.

3.6.5 දේශීය බාජන බොග වග ව්‍යාපෘතිය

දේශීයව බහුලව භාවිතා වන බාජන පැලැටි වර්ග ව්‍යාපාර මට්ටමින් සමස්දේ ප්‍රතිලාභිත්තේ සහනාගිත්වයෙන් වග කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් සිදු කෙරේ. මෙගින් සමස්දේ ප්‍රතිලාභිත්ත අමතර ආදායමක් ලබා ගැනීමට සැලැයුවේමෙන් ඔවුන්ගේ ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ නිවාලුම සිදු කෙරේ. මේ යටතේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන පැල තවාන්වල බාජන පැල/ බිජ තවාන් ඇති කර ඇත.

1997 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය වකර අවසන් වනවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 14ක ක්‍රියාත්මක වූ අතර වැදගත් යැයි සැලකෙන දේශීය බාජන පැලැටි වර්ග කේ වගකරන ලදී. එම පැලැටි වර්ග වග කිරීමට අවශ්‍ය උපදෙස් අභුලත් අත්පත්‍රිකා පිළියෙළ කර ප්‍රතිලාභිත්ත අතර බෙදා හැරීමට ද කෙටුතු කරන ලදී.

1997 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලද දික්ත්ව්‍යක්ෂයට වික් බාජන පැල තවාන් බැහින් වූ බාජන පැල තවාන් 17 තවදුරටත් නඩත්තු කිරීම හා පැල තවාන්වල නව බාජන පැල වර්ග සිටුවීම 1998 වකර් තවදුරටත් සිදු කෙරේනි. මිට අමතරව ඉහත සඳහන් කළ පැල තවාන්වලට එකාබද්ධව 1998 වර්ෂයේදී බාජන පැලත්වාන් 78 ක් ස්ථාපනය කරන ලදී. මේ සඳහා 1998 වර්ෂයේ රු. මිලියන 0.1 ක මුදලක් ආයෝජනය කර ඇත.

3.6.6 පරිසරික රුක් රෝපන වැඩසටහන

දීර්ං කාලීන වගයෙන් පරිසරය සුරකිමේ අරමුණිත් සැම ග්‍රාම තිප්පාරි වකමකම සමස්දේ ප්‍රතිලාභිත්තේ සහනාගිත්වය ඇතිව දැව පැල වර්ග ඔවුන්ගේම ගෙවනුවල හෝ ඉඩම්වල රෝපනය කිරීම රුක් රෝපන වැඩසටහන මහින් සිදු කෙරේ.

මෙමගින් කුඩා ඉඩම් නිමියන්ට ආදායමක් ලබා දීමත්, උක් බිම් පෝෂක ප්‍රදේශවලට ආරක්ෂාව සැලකීමෙන් පාංශ බාදනය, නාය යැමි, ජල ගැලීම්, ජල උල්පත් සිදු යැමි වැනි ව්‍යක්තින්ගෙන් බේරීමත් හැකිවනු ඇත. වශෙන්ම, ගෙවනු හිමියන්ට වාසයට හිනකර සිසිල් පරිසරයක් මෙන්ම ආනාර වර්ග, දර, සත්ත්ව ආනාර, බාජන වර්ග හා කොළී, කොකෝල්, අලුගැට ජේර හා වෙනත් බොග රාජියක්ද වර්ෂය ප්‍රජා ලබාගැනීමට හැකිවනු ඇත. මෙමගින් ඔවුන්ගේ නිවෙස්වල පරිනෝජනයට අවශ්‍ය දර වලින් 75%කට වැඩි ප්‍රමාණයක් නම ගෙවන්නෙන්ම ලබා ගැනීමට ද හැකිවනු ඇත.

පාසල් පමණින් පරිසරය සුරකීමට උනින්ද කිරීමද මෙම වැඩසටහන යටතේ සිදු කෙරේ. 1997 වර්ෂයේ ආරම්භ වූ මෙම වැඩසටහන යටතේ මොරවුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයේ පාසල් පමණ්ගේ ගෙවනුවල සිටුවීම සඳහා කොස් පැල 5000ක් සංඡනීමට කටයුතු කරන ලදී. පැල සිටුවීම සහ රැකිබලා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පාසල් සිංහීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක්ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 1997 නොවැම්බර් මස 12 වැනි දින දිප ව්‍යාප්ත රැක් රෝපනු වැඩසටහනක් සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල සාර්ථකව පැවත්වුනි. මේ සඳහා අවහන පැල ප්‍රතිලාභීන් විසින්ම සපයා ගනු ලබේනු.

දිවයිනේ සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල 1998 වසරේ නොවැම්බර් මස 12 වැනි දිනට ගෙදුන රැක් රෝපනු දිනට සමගාමිව පරිසර සංරක්ෂණ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. රැක් රෝපනු ව්‍යාපෘතිය යටතේ සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන් හට පොල් පැල හා වෙනත් වටිනා පැල වර්ග බෙදා දීම ද සිදු කරන ලදී. ඒ යටතේ විවිධ දුව වර්ග ඇතුළුව පැල 781398 ක් පමණ රෝපනුය කරන ලදී. මේ සඳහා 1998 වර්ෂයේ රු. ම්ලියන 0.13 ක් මුදලක් ආයෝජනය කර ඇත.

3.6.7 දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන්ගේ 40% කට වැඩි පිරිසකගේ ප්‍රධාන ප්‍රවත්තීය කෘෂිකර්මාන්තය වුවද ඔවුන්ගෙන් බහුතරයක් පාරමිපරික කෘෂිකාර්මික කුම හාවිතයට පුරුෂ ඇති අතර, නව කෘෂිකාර්මික කුම හාවිතය පිළිබඳ අවබෝධය නොමැතිකම්න් නිෂ්පාදනවල ප්‍රමාණය හා ගුණාත්මක හාවය අඩුවී ඇති. වෑමෙන්ම කෘෂි නිෂ්පාදන ආක්‍රිත ස්වයංරැකියා බහුල වුවද සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන්ට ඒ පිළිබඳව ඇති දැනුම හා අවබෝධය ඉනා අවම මට්ටමක පවතී. මේ හේතුන් නිසා සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන් සඳහා නව කෘෂිකාර්මික කුම හඳුන්වාදීම, පාරිසරික ගොවිතැන පිළිබඳ අවබෝධයක් බැංකිම හා කෘෂි ආක්‍රිත ස්වයං රැකියා වලට යොමු කිරීම සඳහා අවගස දැනුම හා ප්‍රහුණුව බැංකිම හා ඔවුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

1996 වර්ෂයේ සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන් ස්වයං රැකියා සඳහා යොමු කිරීම පිනිස ඔවුන්ට විවිධ ආයතන මහින් වසත්තිය ප්‍රහුණුව බැංකි දීමට කටයුතු කරන ලදී. වෑමෙන් අන්තරියාම් හා බ්‍රිම්මල් වගාව, කොමිපොස්ට් පොනොර නිෂ්පාදනය, මි මැකි පාලනය පිළිබඳ ප්‍රහුණුව, ග්‍රැමිය මට්ටම්න් සහල් සැකසීම හා රැකිල බෝග පියලු කිරීම, කෘෂිකාර්මික යන්තු උපකරණ නඩත්තුව පිළිබඳ ප්‍රහුණු පාධමාල, තේ තවාන් පාලනය, දැනු තෙලීම, කජ්පාද පාලනය වැනි වසත්තිය ප්‍රහුණු පාධමාලාවන් මෙම වසර තුළ පැවත්වුනි. මේ සඳහා අවගස අවස්ථාවලදී දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දිස්ත්‍රික් කෘෂි ප්‍රහුණු මධ්‍යස්ථාන මහින් පැවත්වීමද සිදු කෙරේනි.

1997 වර්ෂයේ දී මෙම වැඩසටහන යටතේ සමස්ධි ප්‍රතිලාභීන් අතර ස්වයං රැකියා ප්‍රවලින කිරීමේ අරමුණින් බ්‍රිම්මල් වගාව, ඇන්තරියාම් හා ඕකිඩ් වගාව හා කොමිපොස්ට් පොනොර නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ප්‍රහුණු වැඩමුල් 50ක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 32ක පවත්වන ලදී. මිට අමතරව ගොවින් සඳහා නිෂ්පාදන වියදුම් අඩුකිර ගන්නා කෘෂි කාර්මික කුම හඳුන්වා දීමේ වැඩසටහන් ඇතුළුගම හා බලංගොඩි පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රතිලාභීන් 1800ක් පමණ සහනාගි වී ඇති.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඇන්තරියාම් වගාව, බ්‍රිම්මල් වගාව, මි මැකි පාලනය හා කොමිපොස්ට් පොනොර නිෂ්පාදනය වැනි සේෂ්‍රුවල ස්වයං රැකියා පාරමින කිරීමට අවගස මූලික දැනුවත් කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් 18 ක ක්‍රියාවාසික හා ප්‍රාදේශීය මට්ටම්න් වැඩසටහන් 451 ක් පවත්වා ඇති අතර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1998 වසරේද රු. ම්ලියන 0.54 ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබුණි.

3.6.8 විශේෂ කෙළු සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

මෙම වැඩසටහන යටතේ සමස්දී ප්‍රතිලූහිත්ගේ ආදායම වැඩි කිරීම සඳහා කළාපවල සමස්දී නිලධාරීන් විසින් හඳුනා ගන්නාලද කෙමි කාර්මික ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 1997 වසරේ ආරම්භ කරන ලද මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 17 කින් තෝරා ගත් සමස්දීක්ලාප 17 ක කෙමි කාර්මික අංශයේ ඉඩ ප්‍රස්ථා පිළිබඳව සංවර්ධනයට අදාළ තොරතුරු පිළිබඳ සම්බන්ධතා පවත්වා ඇති. මෙම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග වනුයේ මහකුණික්කවල, ගල්ගමව, උඩිනුවර, රත්නොට, අමුණුව, අක්ම්මන, මුලුවියන, තිස්සමනාරාමය, කළවාන, වරකාපොල, හාම් ඇල, දමන, මයිරිගිරිය, රඹුව, කැස්බෑව, මිරිගම, හා බුලත්සිංහල දි. මෙම සම්බන්ධතායට අනුව ඒකාබද්ධ ග්‍රාම සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන කළාපවල ගෙවතු වගා ව්‍යාපෘතිය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන හා මහපෙන්වීම් කිහිපර ඇති.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ කළාපිය මට්ටම්න් හඳුනාගත් විවිධ ව්‍යාපෘතින් 14 ක් කොළඹ, ගම්පහ, නුවරඑළුය, අනුරාධපුරය, ගාල්ල, මාතර, බදුල්ල, ප්‍රත්තලම හා කුරුණෑගල යන දිස්ත්‍රික්කවල ආරම්භ කරන ලදී. මේ අනුව ගම්පහ හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කවල කුඩා පිරි සකසුම් ව්‍යාපෘතින් 08 ක්ද, අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කෙසෙල් කොළඹ ව්‍යාපෘතියක්ද, ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ අන්තාසි වගා ව්‍යාපෘතියක්ද ආරම්භ කර තිබුණු අතර මෙම ව්‍යාපෘතින් සාර්ථක ලෙස පවත්වාගෙන යන ලදී. මෙමගින් බොහෝ පිරිසකට ස්වයං රැකියා අවස්ථා සැලකි ඇති. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ බිත්තර වී තිශ්පාදන ව්‍යාපෘතියක් හා සමුහ ගොවීපලක්ද, පොලොන්නරුවේ දිස්ත්‍රික්කයේ බිම්මල් වගා කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක්ද, නුවරඑළුය දිස්ත්‍රික්කයේ පෙය(ර්)ස් වගා ව්‍යාපෘතියක් හා විශේෂ පරිසර වැඩසටහනක්ද, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ කෙමි තිශ්පාදන අලෙවී මධ්‍යස්ථානයක් ද ආරම්භ කරන ලදී. මේ සඳහා 1998 වසරේ රු. මිලියන 0.43 ක මුදලක් ආයෝජනය කර ඇති.

ඉහත සඳහන් ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතින්ට අමතරව ශ්‍රී ලංකා සමස්දී අධිකාරීයේ කෙමි සංවර්ධන අංශය, විවිධ පොදුගලික ආයතන සමඟ එකබද්ධව තොයෙකුත් කෙමි අලෙවී වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන අතර එම සම්පත් මණ්ඩලය යටතේ පාලනය වූ වොරින්වත් පැල තවත 1997 ඔක්තෝබර් සිට ශ්‍රී ලංකා සමස්දී අධිකාරීයට පවතාගෙන විහි සංවිධානය සහ මෙහෙයුම් කටයුතු කිදුකිරීම ද අරඹි ඇති.

මෙයට අමතරව කිහිල් වගා ව්‍යාපෘතිය 1998 වසරේ ක්‍රියාත්මක වුති. මේ යටතේ කළාපනාර, නුවරඑළුය, මාතලේ, ගාල්ල, මාතර, හම්බන්නොට, බදුල්ල හා කැගල්ල යන දිස්ත්‍රික්කවල කිහිල් පැල තවත් 47 ක් ආරම්භ කර තිබුණි. මේ සඳහා 1998 වසරේ රු. මිලියන 0.05 ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබුණි. කෙමි සංවර්ධන වැඩසටහන පිළිබඳ විස්තර ඇමුණුම් අංක 11.1 හි දැක්වේ.

3.7 සත්ත්ව පාලන, දිවර හා පෝෂණ කටයුතු

සත්ත්ව පාලන හා දිවර කෙළු මහින් ග්‍රාමීය අඩු ආදායම් ලබන ජනතාවගේ ආදායම් තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට ස්වයං රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය කිරීමටත්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබාදීමන් කිදු කර ඇති. වෙළෙන්ම පෝෂණ වැඩසටහන් තුළින් පහළ පෝෂණ මට්ටම්වල සිටින ප්‍රව්‍රල් හඳුනාගෙන ඔවුන් වම තත්ත්වයෙන් මුද්‍රා ගැනීමට අවශ්‍ය දැනුම හා අවබෝධය ලබාදීම කිදු කෙරේ.

• සත්ත්ව පාලනය

ස්වයං රැකියා අවස්ථා රාජියකට මං පෙන් ගෙලී කළ හැකි සත්ත්ව පාලන සේෂුරුයෙන් විවිධ ව්‍යාපෘති දැනට ක්‍රියාත්මක කර තිබේ. මහියාගතය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයේ එව්‍යවන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘති 02 ක් ද බොඩිලර් නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘති 17 ක් පළුලම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයේ ද ආරම්භ කර ඇත. මේ සඳහා යෙදුවුම් සැපයීමත්, නිෂ්පාදන මිලදී ගතිමත් ප්‍රමුඛ ප්‍රදේශීක සමාගමක් වන ප්‍රිමා සමාගමේ අනුග්‍රහයෙන් සිදු කරනු ලැබේ.

මෙට අමතරව තවන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග තුනක ප්‍රතිලාභීන් 75 දෙනෙකු මෙම සමාගම හා සම්බන්ධ කොට බොඩිලර් ක්‍රුඩාලන් ඇති කිරීමේ ස්වයං රැකියාවල යෙදුව්මට කටයුතු කර ඇත.

කිරී ගවයින් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘති 05 ක් දැනට හඟුරන්කෙන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගයේ ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු අවසන් කර ඇත.

මෙයට අමතරව සත්ත්ව පාලන වැඩකටහන් යටතේ ඇරඹීමට කටයුතු කර ඇති වැඩකටහන් අතර උරන් ඇති කිරීම, බිත්තර නිෂ්පාදන ව්‍යාපෘති, කිරී එකතු කිරීම හා ප්‍රවාහනය, කිරී අලෙවී කිරීම, ග්‍රාම්‍ය මට්ටමීන් කිරී ප්‍රවාහුකරණය කොට අලෙවී කිරීම, යෝගාතී නිෂ්පාදනය ප්‍රමුඛ තත්ත්වය ගති.

මෙම අංශය මගින් අදාළ ආයතන සම්බන්ධ කරගෙන සත්ත්ව පාලන ප්‍රහුතු වැඩකටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මෙම ප්‍රහුතු වැඩකටහන් තුළින් සමස්ධී ප්‍රතිලාභීන් 603 ක්, සමස්ධී නියාමකටහන් 141 ක් සහ සමස්ධී කළමනාකරුවන් 40 දෙනෙකු ප්‍රහුතු කර තිබේ. රට අමතරව එළකිරී පාරිභෝෂනය පිළිබඳව පාසැල් ප්‍රමුඛ දැනුවන් කිරීමේ වැඩකටහන්, පාසැල් සිංහාන් 400 ක් සහ සහකාරීන්වයෙන් පවත්වා ඇති අතර ඉදිරියේදී පාසැල් සිංහාන් 800 ක් සඳහා මෙම වැඩකටහන පැවත්ව්මට සැලසුම් කර ඇත.

• ධිවර සේෂුරුය

සත්ත්ව පාලන සේෂුරුය මෙන්ම ධිවර සේෂුරුය තුළින් ද ග්‍රාම්‍ය මට්ටමීන් ස්වයං රැකියා රාජියක් උත්පාදනය කළ හැක.

මේ යටතේ දැනට කුඩා තුළ මත්ස්‍ය පැවතුවන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘති 05 ක් තමන්කඩුව, කුරියවල, දූෂිල්ල සහ හඟුරන්කෙන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවල ක්‍රියාත්මක කෙරේ. මේ තුළින් ප්‍රතිලාභීන් 08 දෙනෙකුට සෙන සැලකී ඇත.

මඩ පොකුතු තුළ මත්ස්‍ය පැවතුවන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘති තනුමල්වීල හා අගුණුකොලපැලැස්ස යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවල ආරම්භ කර ඇත. මේ සඳහා ප්‍රතිලාභීන් 40 ක් පමණ සම්බන්ධ වේ සිටී.

ඡලාග තුළ ආනාර සඳහා මහුන් ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘති දැනට දූෂිල්ල සහ තමන්කඩුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාගවල ආරම්භ කර ඇත. මේ සඳහා ප්‍රතිලාභීන් 40 ක් පමණ සම්බන්ධ වේ සිටී.

සුළු පරිමානු කරවල නිෂ්පාදකයින්ගේ ආදායම් තත්ත්වය නහා සිටුව්මට ඔවුන් සම්බන්ධ කොට සාමාජිකයින් 30 ක් ගෙන් සමන්විත නිෂ්පාදකයින්ගේ සම්තියක් පිළිටුව්මට සහාය ලබා දී ඇත. ඔවුන්ට අවශ්‍ය තාන්ත්‍රික දැනුම බොඩිම වෙනත් ආයතන හා සම්බන්ධීකරණයෙන් සිදු කර ඇත.

සුරතල් මසුන් අභි කිරීමේ වනපෘති දෙකක් දැනට ආරම්භ කර ඇති අතර, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 04 ක සමස්ධි ප්‍රතිලාභින් 32 ක් මෙම වනපෘතිය සඳහා යොමු කිරීමට සැලසුම් කර තිබේ. මෙහිදී ද ප්‍රදේශීය ආයතන හා අපනයනකරවෙන් සම්බන්ධ කිරීමක් සිදු කෙරේ.

ධිවර නොතුය තුළින් දැනට සමස්ධි ප්‍රතිලාභින් 92 ක්, සමස්ධි නියාමකවරණ් 37 ක් සහ සමස්ධි කළමනාකරවෙන් 06 දෙනෙකු ප්‍රහුණු කරනු ඇත.

• පෝෂනා වැඩසටහන

ජ්‍යිතික සංවර්ධන හාරකාර අරමුදලේ මුළු අනුග්‍රහයෙන් සමස්ධි පෝෂනා වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලදී. ඒ සඳහා සමස්ධි නියාමකවරණ්, සමස්ධි කළමනාකරවෙන් සොබඳ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව ප්‍රහුණු කරනු ලබ ඇත. ඉන් පසුව ඉලක්ක කන්ඩායම් හඳුනාගෙන පෝෂනා අංශයෙන් අවදානමට ලක්වන ප්‍රවුල් කන්ඩායම් ගතකොට ඔවුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ ලදරු අතිරේක ආහාර පිළියෙළ කිරීමේ ආදර්ශන පැවත්වීම සිදු කර ඇත. තවද සමස්ධි ප්‍රතිලාභින්ගේ පෝෂනා මට්ටම හා සහිපාරණාව උසස් කිරීමට ගෙවනු වගා හා සත්ත්ව පාලන ඒකක ඇති කිරීම, පානිය ජලය හා වැකිකිලු පහසුකම්, පාරිසරික ගැටව සඳහා විසඳුම් සෙවීම, සමස්ධි නියාමකවරණ්ගේ මැදිහත්වීමෙන් සිදු කර ඇත.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග 42 ක ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 2874 ක මෙම පෝෂනා වැඩසටහන ත්‍රියාන්තමක කෙරෙන අතර, මෙම කටයුතු සඳහා සමස්ධි නියාමකවරණ් 2829 සහ සමස්ධි කළමනාකරවෙන් 232 ක් ප්‍රහුණු කොට ඇත.

මධ්‍යවරණ් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 6541 ක් ලදරු අතිරේක ආහාර පිළියෙළ කිරීමේ ආදර්ශන 3069 ක් පවත්වා ඇත. ගෙවනු වගා 10034 ක්, සත්ත්ව පාලන ඒකක 3355 ක් වැකිකිලු 1429 ක් සහ පානිය ජල ඒකක 218 ක් විවිධ සංවිධානවල සහයෝගය ලබාගෙන ආරම්භ කර ඇත.

3.8 සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන

සමාජයේ අවශ්‍ය සහගත තත්ත්වයට පත්ව ඇති ජනතාවගේ ආර්ථික ගක්තිය ඉහළ නැවුම්මට ත්‍රියාකරන අනර්ම ඔවුන් සමාජය හා සංස්කෘතික වශයෙන් ද සංවර්ධනය කිරීම සමස්ධි වැඩසටහනේ අරමුණුයි.

විභැවීන් සමාජ සංවර්ධන සේවා කෙරෙහිදී වැඩි අවධානයක් යොමු කරන්නට කටයුතු කර ඇති අතර ව්‍යුහාත්මක දුර්පතුන් සඳහා සමාජ සංවර්ධන සහ සුහාසාධන වැඩසටහන් පැවත්වීම තුළින් ඔවුන් සමාජ පිළිගැනීමට ලක් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු ඉටු කර ඇත.

එ් යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන් මත්ද්ව්‍ය නිවාරණය, ප්‍රමා සුහාසාධනය, වැඩිහිටි සුඟ සාධනය, ආබාධිත සුහාසාධනය ආද විවිධ සුහාසාධන සේවා කටයුතු ඉටු කෙරේ.

මත්ද්ව්‍ය හා මත්ද්ව්‍ය හාවිතය සංපූර්ණ දිලිජුබව කෙරේ බලපෑම් ඇති කරයි. විභැවීන් සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා වාර්ෂිකව වෙන් කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන වලින් 80% ක් පමණ වෙනු කර ඇත්තේ මත්ද්ව්‍ය නිවාරණ වැඩසටහන් සඳහා වේ. මෙම කටයුතු සාර්ථකව ත්‍රියාන්තමක කිරීම සඳහා තුළ ලංකා සමස්ධි අධිකාරීයෙහි මත් නිවාරණ පානික කම්මුවක් ද ස්ථාපනය කර ඇත.

සමාජ සංවර්ධන පදනම පිහිටුවේ සහ විවිධ සමාජ සේවා

සමස්ද්ධී වැඩසටහන තුළ සමාජ සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාවත නැංවේමේ මූලික අරමුණු උගාකර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටම්හි සමාජ සංවර්ධන පදනම් පිහිටුවා ඇති අනර විභි සහාපති ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා ද ලේකම් ලෙස සමාජ සේවා නිලධාරියාද කටයුතු කරති. රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල නියෝජිතයින්ද විභි සාමාජිකයින් ලෙස කටයුතු කරති. මෙය ප්‍රජා මූලික වැඩසටහනක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අනර වෙළඳීම් විවිධ හේතු නිසා අසරත් හාවයට පත්ව සිටින සමාජ කොටස්වලට සහාය වීම අනෙකුත් ප්‍රජාවගේ වගකීම හා යුතුකම ලෙස සලකා කටයුතු කිරීම සිදුකෙරේ.

සමාජ සංවර්ධන පදනම සඳහා අරමුදුල් සපයාගනු ලබන්නේ ජාතික මට්ටම්හි කොට්ඨාග දින පැවත්වේමෙහි. සෑම සමාජ සංවර්ධන පදනමකටම තමන් විසින් කොට්ඨාග අලෙවියෙන් උපයා ගන්නා ලද මුදලට සාපේෂ්ඨව 25% ක දායකත්වය ලු ලාංකා සමස්ද්ධී අධිකාරියෙන්ද ලබාදෙනු ලැබේ. මිට අමතරව තම අරමුදුල් තර කරගැනීම සඳහා සමාජ සංවර්ධන පදනම් විශේෂ වැඩසටහන් ක්‍රියාවත නැංවීම ද කරනු ලැබේ.

තම කොට්ඨාගයට අදාළව අවශ්‍යතා කොයා බලා ඒ අනුව වැඩසටහන් සම්පාදනය කිරීම හා ක්‍රියාවත නැංවීම සමාජ සංවර්ධන පදනමේ මූලික වගකීම වේ.

1996 සහ 1997 යන වසරවල පිළිවෙළින් සමස්ද්ධී කොට්ඨාග දින දෙකක් පවත්වන ලදී. සමස්ද්ධී කොට්ඨාග පැලවී කිරීම සඳහා "ජාත්‍යන්තර දිලිඹකම පිටුදාකීමේ" දිනය ලෙස නම්කර තිබූ ඔක්තෝබර් මස 17 වන දිනය යොදා ගැනුති. ඒ වසර තුළ මැයි ආදායම පහත දැක්වේ.

වග අංක 40

වර්ෂය	කොට්ඨාග පැලවියෙන ලද ආදායම රු.	අධිකාරිය මගින් ලබාදෙන 25% දායකත්වය
1996	2666141.00	66635
1997	2383581.00	595895
1998	1624062.70	40616

දිස්ත්‍රික් මට්ටම්හි පාර්තා වී ඇති තොරතුරුවලට අනුව 1997 සහ 1998 දෙවසර තුළ සමාජ සංවර්ධන පදනම මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද සුඛකාධන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව පිළිවෙළින් 839 ක් හා 5785 ක් වේ. වම තොරතුරු වග අංක 41 හි දැක්වේ.

වග අංක 41

	1997	1998
මත්ද්වී තිවාරණ	300	1640
වැඩිහිටි සුඛකාධන	101	590
ආබාධිත සුඛකාධන	61	490
උමා සුඛකාධන	82	486
කාන්තා සුඛකාධන	94	558
මැද පෙරදිග ගිය පවුල් සුඛකාධන	05	199
විවිධ සමාජ සේවා	196	1822
මුළු වැඩසටහන්	839	5785

මිට අමතරව මත්පැන් හා මත් දුවිජ අවම කිරීමේ උත්සහායක් දිස්ත්‍රික් මට්ටම්හි දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ සඳහා අන්තරාදායක ඔශ්‍ය පාලක මත්චිලයේ පුර්ණ සහාය ඇතිව සමස්ද්ධී කළමන්‍යකරවෙන් හට

විශේෂ පුහුණුවක් බඩාදෙනු ලබේය. මෙහි අරමුණු වූයේ කළමනාකරුවන් මගින් නියාමකයින් වෙත ද, නියාමකයින් මහින් මහපතනාව වෙනද මත්දුවී ඇවත කිරීමේ පිනිවුඩය ගෙන යාමයි.

1997 සැප්තැම්බර් මස 08 වන දිනට යෙදි තිබුණු ලේක සාකච්ඡා දිනයේදී විශේෂ වැඩසටහනක් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ නොවිධිමත් අධ්‍යාපන ඒකකය හා ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙහිදී වයස ඇවුරුදු 6-15 ත් අතර පාසැල් නොයන පෙනුන් හඳුනාගෙන ඔවුන් පාසැල් වෙත යොමු කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. මේ යටතේ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පෙනුන් 710 ක් පමණ පාසැල් වෙත යොමු කිරීමට හැකිවිය.

මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ඉළු ලංකා සමස්ධී අධිකාරිය මහින් පහත පරිදි වියදුම් දරා ඇත.

වග අංක 42

වර්ෂය	දරන ලද ප්‍රතිඵාදන ප්‍රමාණය රු. ම.
1996	1.403
1997	3.556
1998	2.393
මත විකුත්ව	7.352

1998 වර්ෂයේද සමස්ධී කොඩි දිනය පවත්වන්නට යෙදුන අතර ඒ සඳහා නොරා ගනු ලැබුවේ මයි මස 31 වනදාට යෙදි තිබු ජාත්‍යන්තර දුම්වැටි විරෝධී දිනයයි. මෙවර කොඩි අලෙවිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස 207 ක ක්‍රියාත්මක වූ අතර එමහින් ලැබූ ආදායම රු.1624062.70 ක් විය. ඒ පිළිබඳ විස්තර ඇමුණුම් අංක 12 හි දැක්වේ.

කොඩි අලෙවිය ව්‍යාපෘති නොදුනා නැවෙම සඳහා රට සම්බන්ධ නිලධාරීන් දිරිමත් කිරීමක් වගයෙන් වසම් මට්ටමේ සිට ප්‍රතික මට්ටම දක්වා ත්‍යාග පිරිනැමීමේ වැඩපිළිවෙළක් ද ක්‍රියාත්මක කෙරෙනි. මෙවර ත්‍යාග වෙනුවෙන් වෙන් කරන ලද මුදල රු. 46050 කි. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් වැඩිම මුදලක් විකුතු කළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල පිළිබඳ විස්තර වග අංක 43 හි දැක්වේ.

වග අංක 43

දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	මුදල රු.
රත්නපුර	රත්නපුර	54343.75
මධ්‍යකළුප්පා	මන්මහෙදී උතුර	32530.90
රත්නපුර	ඉඹුල්පේ	32528.50
කොළඹ	කොළඹ	31441.75
ඩිජ්ඩ්‍රූමලය	නගර හා කඩවන්	28412.75

මෙයේ සමාජ සංවර්ධන අරමුදලට විකුත්වන අරමුදල් උපයෝගී කර ගනිමින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ඉවුකර ඇති වැඩසටහන් පිළිබඳ විස්තරයක් ඇමුණුම් අංක 13 හි දක්වා ඇත.

1998 වසරේ ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන් වෙනුවෙන් සමාජ සංවර්ධන පදනමේ දායකත්වය හැරැණු කොට රු.ම්. 3.556 ක් ප්‍රධාන කාර්යාලය මහින් දරා ඇත.

මිට අමතරව අරමදල් යෙදුවීමකින් තොරව පහතා සහනාගේත්වය හා සහයෝගය මත දිපවනාප්තත්ව ක්‍රියාවත නාවන ලද විශේෂ වැඩසටහන් පහත දැක්වේ.

- ලේ පරින්‍යාග කිරීමේ වැඩසටහන්
- රණවිරෝධන් සඳහා (උතුරු/නැගෙනහිර ප්‍රදේශවලට යැවීමට) පොල් අතු ආදි අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ලබාදීම
- බෛධි පුජා පිළිකම්
- වන්දනා වාරිකා සංචාරණය කිරීම
- ප්‍රමා හා වැඩිහිටි නිවාස සඳහා ආහාර හා වෙනත් අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය ලබාදීම
- තොරා ගත් දිළඳ පවුල්වල පාකල් ප්‍රමුණ් සඳහා නිල ඇඹුම් හා පාකුල් උපකරණ ලබාදීම
- ගුමුදුන (පාකුල්, ආරෝග්‍ය ගාල, පුපතිය ස්වාභා)
- අයේ කත්ත්තාඩි බෙදාදීම
- හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීම (ප්‍රංගම කේටා තුළින්)
- විශේෂජා කායන පැවැත්වීම යන ඒවා ඒ අතර වේ.

3.9 අලෙවී සංවර්ධන වැඩසටහන

"සමස්ධී සහන" නමින් ආරම්භ කර ඇති සමස්ධී අලෙවී සංවර්ධන වැඩසටහන අඩු ආදායම්ලාභිත්වේ නිෂ්පාදන අලෙවීකර ගැනීම සඳහා විශේෂ පැහැදිලිකම් සපයන වැඩසටහනකි. බොහෝවිට නිපදවන ව්‍යුත්, පළුතුරු, කිරී, පැනී, බාහ්‍ය වර්ග ඇතුළත් හැම දෙයක්ම අතරමදියන් තොග වෙළඳුන් සහ හාන්ඩ් විකුණ කරන්නන්ගේ දැඩි ගුහනුයට මෙන්ම එකාධිකාරයට හසුවීම නිසා නිෂ්පාදකයන්ට ලබුනේ ඉතා අඩු මිලකි. අඩු ආදායමකි. වය දුප්පන්කම ප්‍රෝටෝන් කරන ප්‍රධාන සාධකයක් බැවින් සමස්ධී අලෙවී සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් ඔවුන්ට තොද මිලක් හා ආදායමක් ලබාදීම අරමුණු කොට ගෙන පහත සඳහන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

3.9.1 සමස්ධී සහන සති පොලවල් ආරම්භ කිරීම හා නිවිකරණය

දිවයින පුරා "සමස්ධී සහන" නමින් සතිපොලවල් මේ වන විට 200 ක් පමණ නිල තොවන පරිදි අඛණ්ඩන් ආරම්භකර හෝ නිවිකරණය කරනු ලබ ඇත. මෙම සතිපොලවල් මහින් නිෂ්පාදනවලට ඉහළ මිලක් ලබාදීම මෙන්ම පාරිභෝගිකයින්ට සාධාරණ මිලකට තොද නිෂ්පාදන ලබාදීමන් අඩු ආදායම්ලාභිත්වා අතරින් ව්‍යාපාරික ප්‍රභාවක් බිභිවීමන් ඉන් ලබෙන වැදුගන් ප්‍රතිච්චිතයක් වේ.

සතිපොලවල් තුළින් අභ්‍යන්තර වෙළඳපොල සංවර්ධනය කිරීම මහින් ලඟු ප්‍රතිච්චිත සංක්ෂිප්තත්ව ගත්විට පහත පරිදි වේ.

- ගොවීන්ට හා සූව නිෂ්පාදකයන්ට තම නිෂ්පාදන සඳහා සාධාරණ/ඉහළ මිලක් ලැබීම
- පාරිභෝගිකයන්ට ගුණන්වයෙන් ඉහළ, සාධාරණ මිලකට හාන්ඩ් ලබාගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා ඇතිවීම.
- අඩු ආදායම්ලාභිත පවුල්වලට ස්වයං රැකියා ඇවස්ථා ඇතිවීම සහ ව්‍යාපාරික මට්ටමකට ගෙන ඒමට හැකිවීම
- අතරමදි තොග වෙළඳුන්, විකුණ කරන්නන්, සූව වෙළඳුන්ගේ ගුහනුයෙන් ගොවීන්/නිෂ්පාදකයින් හා පාරිභෝගිකයින් මුද්‍රා ගැනීමට හැකිවීම

- සහ පොලවල් මහින් අන්තර් දිස්ත්‍රික් අලෙවී වැඩසටහනක් අරථා එපුවල, සහල්, පොල් වැනි නිෂ්පාදන සඳහා ස්වාධීවර වෙළඳ පොලක් තීර්මාණය කිරීමට හැකිවේම
- අඩු ආදායම්ලාභින් සඳහා කුවන්ට විශේෂිත වූ වෙළඳපොලක් ඇතිකිරීමට හැකිවේම
- පාරිජෝගීක මිළ මට්ටම අඩු කිරීම සඳහා කිසියම් බලපෑමක් ඇති කිරීමට හැකිවේම

3.9.2. "සමස්ධි සහන" වෙළඳසැල්/වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන ආරම්භකිරීම

මේ යටතේ ස්වයං රැකියා වශයෙන් වෙළඳ පොලවල් ආරම්භ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් හා ප්‍රහුණු කිරීම් ලබාදෙනු ලැබේ. සමස්ධි බලකාය, බංකු සංගමය, සමස්ධි සම්බන්ධිය, සමස්ධි මහා සංගමය හෝ කුඩා වෙළඳ සංගමය වශයෙන් සමස්ධි ප්‍රතිලාභිත්වා ඇතිවස්ධිය සඳහා ආරම්භ කරනු ලබන වෙළඳසැල්/වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන සඳහා ඉහත සඳහන් පහසුකම්වලට අමතරව රාක්ක, කුවන්ටර් වැනි මුළුක පහසුකම්ද සැපයීමට කටයුතු කර ඇත. මේ සඳහා අවශ්‍ය බිම් සැලසුම, රාක්ක, කුවන්ටර් වැනි මුළුක පහසුකම්ද සැපයීමට කටයුතු කර ඇත.

3.9.3. සමස්ධි සහන ජාගත වෙළඳසැල් ආරම්භ කිරීම

අඩු ආදායම්ලාභි පවුල්වලට ජාගත වෙළඳසැල් ආරම්භ කිරීම සඳහා අන්තර් බැලීමේ ව්‍යාපෘති වශයෙන් පහසුකම් සපයා ඇත. (උදා :- කුඩාවෙළ බංකු සංගමය) උකස් නිමාවකින් යුත්ත ජාගත විකුණුම් මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් පාවිච්ච කළ හැකි තරගකාරී වෙළඳපොලට ගැලපෙන කරන්ත විශේෂයක් මේ සඳහා හඳුන්වා දී ඇත. ඉතාමත් ජනප්‍රිය ස්වාධාවල නගරවල මෙම ජාගත වෙළඳසැල් කුමය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. ප්‍රතිලාභි පවුල්වල නිෂ්පාදන ඇලෙවිය මෙන්ම විශේෂ ස්වයං ව්‍යාපෘති අවස්ථා මෙමහින් ඇති වී ඇත. මෙම ජාගත වෙළඳසැල් කියෙම් හාගෙනවා ප්‍රතිප්‍රේරණ ව්‍යාපෘති වූ ඉලක්ක වෙළඳපොලවල් සඳහා හඳුන්වා දීමට කටයුතු සැලසුම් කර ඇත.

3.9.4. විශේෂ ප්‍රහුණු වැඩසටහන්

වෙළඳසැල් ආරම්භ කිරීම හා වෙළඳපොල අවස්ථාවන් ඇති කිරීම පිළිබඳ දෙදින මුළුක වැඩමුව සැලසුම් කිරීම තුළින් පහත අරමුණු කාක්ෂාත් කරගැනීමට බලාපොටෝත්තු වේ.

1. ඇලෙවිකරන නැශ්චිරවක් සහිත ව්‍යාපෘති හඳුනාගැනීම/ ආරම්භ කිරීම සඳහා උපදෙස් ලබාදීම
2. කුඩා පරිමාතා වෙළඳපොලවල්/ ඇලෙවි මධ්‍යස්ථාන ආරම්භ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම
3. කුඩා පරිමාතා පොදුගලික/ජනනා ආදි සමාගම් ආරම්භ කිරීම
4. අමුදව්‍ය/ යන්ත්‍රෝපකරණ/ තාක්ෂණිය ලබාදීම තුළින් ස්වාධීවර වියදම් අඩුකිරීම හා ස්වයං රැකියා ව්‍යාපෘති ගක්තිමත් කිරීම
5. ආදර්ශ ව්‍යාපෘති වශයෙන් අපනයන වෙළඳපොල ඉලක්ක කළ නිෂ්පාදන ඒකක සමස්ධි සංවිධාන ව්‍යුහය උපයෝගී කරගතිමත් ආරම්භ කිරීම.

3.10 මෙහෙයුම් හා අගැයුම් කටයුතු

3.10.1 සමස්දුධි වැඩකටහන ආක්‍රිත දත්ත රැස්කීරීම

කලාප මට්ටම, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටම, දිස්ත්‍රික් මට්ටම හා ජාතික මට්ටම දැක්වා සමස්දුධි වැඩකටහන යටතේ කෙරෙන විවිධ වන්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීමට අවග්‍ය දත්ත මාසිකව ලබාගැනීම හා සකස් කිරීමට කටයුතු කර ඇත. මේ යටතේ සමස්දුධි සහනාධාර, අනිවාර්ය ඉතිරි කිරීම්, සමාජ ආරක්ෂණය, නියාමක රුක්ෂණය, ප්‍රජා වන්‍යාපෘති, ප්‍රජා සංවිධාන හා අනෙකුත් වැඩකටහන් පිළිබඳ තොරතුරු මාසිකව ලබාගැනීමට කටයුතු යොදා ඇත. සමස්දුධි වැඩකටහනෙහි පරිපාලන හා කළමනාකරන මට්ටමීන් මෙම තොරතුරු රැස්කීරීම සිදුකරනු ලබන ඇතර, ඒ සඳහා අදාළ සංවිධාන ව්‍යුහය 57 පිටුවෙහි දැක්වා ඇත.

3.10.2 ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්

ජාතික මට්ටමීන් සහකාර සමස්දුධි කොමිෂන්වරුන්ගේ රැස්වීම් සෑම මාසයකම පවත්වා ඇත. මෙම වැඩකටහන මහින් ඉදිරි වැඩකටහන් වඩාත් ව්‍යුහයේ අන්දමීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තිරණ ගැනීමන්, මෙහෙත් කරන ලද වැඩකටහන්වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීමන් සිදුකරනු ලැබේ.

දිස්ත්‍රික් සහකාර සමස්දුධි කොමිෂන්වරුන්ගේ රැස්වීමට ඇමතර වගයෙන් දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රගති පාලන කටයුතුවලට සම්බන්ධ කළමනාකරුවන්ගේ මාසික රැස්වීමක් පැවැත්වෙන ඇතර ව්‍යුහයේ සමස්දුධි වැඩකටහන පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමන් දත්ත ලබාගැනීමේද මතුවන ගැටළ හා තිවැරදි තොරතුරු ලබාගැනීම පිළිබඳව වැඩකටහන කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගැනීමේ උපාය මාර්ග සාකච්ඡා කිරීමන් සිදුකෙරේ.

දිස්ත්‍රික් කිහිපයක් එකාබද්ධ කොට පවත්වනු ලබන ඇන්තර් දිස්ත්‍රික් ප්‍රගති සමාලෝචන වක්මුව 08 ක් පවත්වා ඇති ඇතර ව්‍යුහයේ දිස්ත්‍රික් නිලධාරීන් ඇතර අන්දකීම් හා අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව සලකා දීමක් සිදුකරනු ලැබේ.

සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම දිස්ත්‍රික් ලේකම්තුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහකාර සමස්දුධි කොමිෂන්, දිස්ත්‍රික්කයේ සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් හා කළමනාකරුවන් සඳහා තොමොසික ප්‍රගති සමාලෝචන වැඩකටහනක් පවත්වනු ලැබේ. මෙම වර්ෂයේද වැඩකටහන් 16 ක් පවත්වා ඇති ඇතර ව්‍යුහයේ දිස්ත්‍රික්කය තුළ පවතින ගැටළ හඳුනාගැනීමට හා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග ඇතර අදහස් හා අන්දකීම් හුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව සලකා දීමක් සිදුකරනු ලැබේ.

3.10.3 තිර්මාණ කළ (Quality Circles)

සමස්දුධි වැඩකටහන කාර්යක්ෂමව හා ව්‍යුහයේ පවත්වාගෙන යාමේ අරමුණින් සමස්දුධි කළමනාකරුවන්ට හා නියාමකයින්ට තිර්මාණ කළ ක්‍රියාවලය හඳුන්වා දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවග්‍ය උපදෙස් හා මහපෙන්වීම් ලබා දීම අවස්ථා කර ඇති ඇතර ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සෑම අංශයකම තිර්මාණ ක්‍රියාකාර්යක් බැඳීන් පිහිටුවා ඇත.

3.10.4 කලාප තිර්සෙන් වැඩකටහන

සමස්දුධි සංවර්ධන වැඩකටහන යටතේ කරන ලද විවිධ සංවර්ධන වැඩකටහන්වල ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක ප්‍රගතිය කලාප මට්ටමීන් කොයා බැඳීම මෙම වැඩකටහනින් අරමුණු කෙරේ.

ල් අනුව ප්‍රධාන වගයෙන්,

1. සමස්ද්ධි බැංකු සංගම්වලින් ග්‍රාමීය ජනතාවට ඉටුවේ ඇති කේතාවන් කොයා බැලීම
2. සමස්ද්ධි සංවර්ධන වැඩසටහන මගින් ක්‍රියාත්මක කළ සහ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින තාය වැඩසටහන්වලින් ප්‍රතිලාභී ජනතාව ලබා ඇති ප්‍රගතිය කොයා බැලීම
3. ප්‍රජා ව්‍යාපෘති වැඩසටහන් වලින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට අන්වී නිඛෙන ප්‍රතිලාභ තක්සේරු කිරීම
4. ක්‍රියාත්මක දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රගතින් කොයා බැලීම
5. ගුම සූන්‍යම ව්‍යාපෘති මගින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ඇතිවී ඇති ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීම
6. සමස්ද්ධි කොමිෂන් ප්‍රතිඵලියෙන් මගින් සිදුකරන බඛන ගුම සූන්‍යම වැඩි වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය කොයා බැලීම
7. සමාජ ආරක්ෂණ වැඩසටහන මගින් ජනතාවට ලැබේ ඇති සහනයන් ඇගයීම
8. ප්‍රාදේශීය වගයෙන් ප්‍රධාන කාර්යාලයට ගොනු වන තොරතුරුවල නිවැරදිතාවය කොයා බැලීම
9. සමස්ද්ධි සහනාධාර සූදුසුකම් මත බෙදා හැර ඇත්දාය කොයා බැලීම
10. ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභ ඇගයීම

යන කරුණු ඉට කෙරේ. මේ සඳහා විශේෂයෙන් ප්‍රහුණු කර ඇති කළමණාකරුවන් කත්ත්වායම් කෙත්තු නිරීක්ෂණ වාරිකා සඳහා යොදවා ඇත.

3.10.5 සමස්ද්ධි කළාප මට්ටමේ ප්‍රගතිය ඇගයීමේ වැඩසටහන

ජාලදේශීය ලේකම් කොට්ඨාග මට්ටමින් කළාප කළමණාකරුවන් හා මූලස්ථාන කළමණාකරුවන්ගේ කාර්යය සභනය ආගයීම මෙම වැඩසටහනින් අපේක්ෂා කෙරේ. 1998 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ මෙම වැඩසටහන මගින් වම කළාපවල ප්‍රගතිය ඇගයීමට ලක්කරන අතර 1998 වර්ෂයේ අවසානයේ සිට කාර්නුමය වගයෙන් ප්‍රගතිය ඇගයීමේ වැඩසටහනක් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව කළාපය තුළ සිදුකෙරෙන සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ සමස්ද්ධි අධිකාරිය මගින් ලබාදෙන ලද වනුලේඛවලට පරිඛාහිරව ස්වයිධිනව කරන ලද සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳව සාකච්ඡා කෙරේ. 1998 වර්ෂය අවසන් වන විට දිස්ත්‍රික් සියල්ලෙහිම ප්‍රගතිය ඇගයීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මෙමගින් ප්‍රමාණාත්මක දත්තවලට අමතරව ගුණාත්මක දත්ත ලබාගතීමද සිදු කෙරේ.